

ÅRSREDOVISNING 2013

Centrumutveckling Orsa



Helikon Video

Byxtorget
103, 104.



ORSA

Hit gick skattepengarna 2013

100 kr i skatt till Orsa kommun fördelades så här

<u>2013</u>	<u>2012</u>	
29,31 kr	28,62 kr	Äldre- och handikappomsorg
22,16 kr	22,60 kr	Grundskola och fritidsverksamhet
11,00 kr	10,92 kr	Gymnasienämndsverksamhet
7,27 kr	7,64 kr	Förskola
6,17 kr	5,88 kr	Pensioner
5,72 kr	5,73 kr	Stödfunktioner, adm, utvecklingsmedel mm
4,52 kr	4,90 kr	Individ- och familjeomsorg
2,62 kr	2,63 kr	Gata och park
2,46 kr	2,27 kr	Försörjningsstöd
2,02 kr	2,14 kr	Fritidsverksamhet
1,65 kr	1,72 kr	Kulturverksamhet och bibliotek
1,49 kr	1,39 kr	Räddningstjänst
1,08 kr	1,20 kr	Arbetsmarknadsåtgärder
1,08 kr	0,32 kr	Årets resultat
0,85 kr	0,75 kr	Kollektivtrafik
0,84 kr	0,66 kr	Byggnadsnämndsverksamhet
0,82 kr	0,95 kr	Näringslivsåtgärder
0,78 kr	0,87 kr	Musikskolan
0,60 kr	0,67 kr	Turism
0,39 kr	0,38 kr	Miljö- och hälsoskydd
0,31 kr	0,30 kr	Föreningsbidrag
0,17 kr	0,30 kr	Vatten o avlopp
0,04 kr	0,25 kr	Räntekostnader
0,00 kr	0,01 kr	Integration
0,00 kr	0,00 kr	Avfall
-0,00 kr	0,22 kr	Vuxenutbildning SCoTT
-0,50 kr	-1,29 kr	Ränteintäkter
-2,86 kr	-2,05 kr	Övrigt
100,00 kr	100,00 kr	

ÅRSREDOVISNING

2013

Innehåll

Hit gick skattepengarna 2013.....	2
2013- börjar det vända?.....	5
Orsa kommuns vision och värdegrund.....	6
Orsa kommuns övergripande mål.....	8
Kommunens nya målområden.....	9
När vi målen?.....	10
Förvaltningsberättelse.....	11
Välfärdsbokslut.....	20
Personalredovisning.....	22
Kommunfullmäktige.....	25
Revisionen.....	26
Kommunstyrelsens verksamheter.....	27
Barn- och utbildningsnämnden.....	38
Socialnämnden.....	41
Miljönämnden.....	46
Byggnadsnämnden.....	49
Sammanställd redovisning.....	52
Orsabostäder och Orsa Lokaler AB.....	53
NODAVA och Orsa Vatten & Avfall.....	54
Driftredovisning och investeringsredovisning.....	56
Resultaträkning.....	57
Balansräkning.....	59
Kassaflödesrapport.....	65
Redovisningsmodell.....	67
Redovisningsprinciper.....	68
Förkortningslista.....	70
Ordlista.....	71
Orsa kommuns organisation.....	72
Revisionsberättelse.....	73

2013 – Börjar det vända?



Även 2013 var ett tufft år ekonomiskt. Vi klarade precis det ekonomiska målet, men då ska vi komma ihåg att vi även under 2013 fick pengar återbetalade från AFA från år då vi betalat in för mycket. Det var även i år pengar som vi inte räknat med i budgeten och som räddade oss från att gå med underskott. De stora nämnderna, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden, står för de stora underskotten och barn- och utbildningsnämnden för det största. Socialnämnden håller fortfarande i personalkostnaderna. Tyvärr gör inte barn- och utbildningsnämnden det och det är därför de fått i uppdrag att få en budget i balans till sista december 2014. Vi har alla ett ansvar att inte förbruka mer pengar än vad vi har i kommunen. Vi kan inte ha en situation där en del verksamheter drar över sin budget på bekostnad av andra verksamheter.

Samtidigt som det är svårt ekonomiskt så behöver vi i kommunen både gasa och bromsa samtidigt. För att få in mer skattepengar behöver vi arbeta med utvecklingsfrågor som kan leda till att fler vill bo kvar här och fler också vill flytta hit. Centrumutvecklingen som startade under 2013 och som fortsätter 2014 är ett sådant exempel. Efter flera år av dialoger och workshops med företag och medborgare i Orsa har arbetet nu äntligen påbörjats. Under 2013 vände också trenden med minskad befolkning i kommunen. Den trenden ser ut att hålla i sig även i starten på 2014. Samtidigt har arbetslösheten i kommunen minskat. Förhoppningsvis är detta tecken på att det börjar vända.

Ytterligare något som börjat vända är resultaten inom skolan. Vi ser nu att resultaten förbättras för våra elever och det gäller att det arbetet fortsätter för att höja resultaten mer. Här har vi fortfarande en stor utmaning, att se till att våra elever får de kunskaper de behöver för att komma vidare till gymnasiet och sen vidare till studier eller arbete.

2013 tog vi också beslutet i kommunfullmäktige om den nya kommunala utvecklingsplanen. Den övergripande planen är nu klar, men det återstår mycket arbete. Varje nämnd och styrelse ska ta fram sina mål utifrån planen. Det viktigaste arbetet av allt är sedan arbetet ute på våra arbetsplatser. Medarbetarnas engagemang och delaktighet i arbetet är avgörande för om vi ska lyckas eller inte. Det är medarbetarna som ska vara med och ta fram hur man ska arbeta för att nå målen och också utifrån det vilka kostnader det blir. På det viset blir medarbetarna delaktiga i både planering och budget och vi kan få dessa båda att hänga ihop som de ska göra.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Andersson'.

Orsa kommuns vision och värdegrund - 2013

Under 2013 gjordes en grundlig genomgång av Orsa kommuns vision och värdegrund. Här redovisas för sista gången den vision och värdegrund som gällde för 2013. På motstående sida presenteras den nya visionen och värdegrunden.

Orsa kommuns värdegrund

I vår kommun värnar vi de mänskliga rättigheterna och barns och ungdomars speciella rättigheter. Det innebär att alla i kommunen bemöter andra med öppenhet, respekt och medkänsla. Det innebär också att vi tar våra medmänniskor på ett sådant allvar att de känner sig delaktiga i arbetet med att göra kommunens olika verksamheter bättre.

Vår ekonomi och våra naturresurser är vi rädda om. Därför ska vi handskas varsamt med de medel och resurser vi har och se till så att kommunen utvecklas i en för naturen hållbar riktning. En av våra största resurser är vår personal.

Vi är också medvetna om att kommunens verksamheter är beroende av varandra för att fungera. Det behövs kompetens, helhetssyn, ansvarstagande och initiativrikedom för att få de olika verksamheterna att dra åt samma håll.

Vi sätter medborgarna först och vår uppgift är att göra deras vardag så enkel som möjligt. Med enkelhet menar vi ett gott bemötande och vara till hjälp så att den enskilde känner sig respekterad och nöjd, även om man inte alltid får som man vill.

Orsa kommun är inte en ensam ö i världen och välkomnar därför samverkan med många olika aktörer på många olika sätt.

Orsa kommuns vision

I framtidskikaren är Orsa en kommun där folk trivs och vill bo kvar. Den goda Orsaandan sprider sig och ger oss ett så gott rykte att folk gärna flyttar hit.

Eftersom vård, skola och omsorg och annan samhällsservice håller hög klass känns det tryggt att använda den, både för oss som bor här och för våra besökare. Orsa är känt för en god livsmiljö och för att vi tar hand om varandra och våra besökare på ett trevligt och öppet sätt.

Kommunen är dessutom en spännande kommun, vi gillar fantasiförmåga och utmärker oss gärna med humor och en gnutta galenskap. Detta tillsammans med ett tydligt och rakt ledarskap gör att kommunen och inte minst vårt näringsliv utvecklas och mår bra.

Vi är kända som ett av landets ledande träcentrum och vår besöksnäring ger intäkter som gör att vi kan satsa mer på välfärd och tillväxt.

Eftersom världen förändras gör Orsa kommun det också. Vi ser det nya som en utmaning och en möjlighet.



Orsa kommuns vision och värdegrund - 2014

I november 2013 antog kommunfullmäktige den nya kommunala utvecklingsplanen. I samband med att denna framtogs reviderades också visionen och värdegrunden och från och med 2014 gäller nedanstående skrivning:

Orsa kommuns värdegrund

Orsa-helt enkelt

Min uppgift är att se till att det blir så enkelt som möjligt för våra medborgare.

Respekt

Jag respekterar mina medmänniskor.

Samarbete

Jag är en del av en större helhet och hittar lösningar tillsammans med andra.

Ansvar

Jag har ett ansvar att handskas varsamt med våra resurser för att skapa ett bra och hållbart samhälle.



Orsa kommuns vision

Orsa är en naturnära plats där folk trivs och vill bo. Våra verksamheter håller hög kvalitet och det känns tryggt att använda sig av dem. Vårt rika och mångsidiga kulturarv har grundat vårt goda rykte som musik-kommun.

Vi har en tydlig roll i arbetet med att utveckla regionen. Orsa har korta beslutsvägar och krånglar inte till saker. Det gör oss väl förberedda att möta samhällets förändringar utan att tappa hållbarhetstänkandet.

Vi har ett välmående näringsliv som är attraktivt för både tjänsteföretag och producerande företag. Vi är en av landets mest kända turistorter.

Detta har blivit möjligt genom ett fantasirikt och nyfiket förhållningssätt, präglat av humor och en gnuttiga galenskap.

Orsa kommuns övergripande mål -2013

Även de kommunövergripande målen sågs över i samband med arbetet med den kommunala utvecklingsplanen. Nedanstående mål är de som varit styrande för verksamheten under 2013. På motstående sida återfinns kommunens nya målområden som antogs i november 2013 och som kommer att styra verksamheten fullt ut fr o m budgetåret 2015.

Livskvalitet

Med livskvalitet menar vi det som får oss att må bra, känna oss trygga och delaktiga i vår kommun. Målområdet Livskvalitet har delats upp i områdena fritid, delaktighet, miljö och för vart och ett av dessa har kommunövergripande mål satts. Generellt kan sägas att kommunen kommer att satsa på barn och ungdom i första hand, men även medborgarnas och de anställdas delaktighet är områden som lyfts fram.

God ekonomisk hushållning

Vi handskas med kommunmedborgarnas pengar. Pengarna ska arbeta för deras bästa. Detta kräver en noggrann och effektiv förvaltning och användning av kommunens pengar. Vi ser dessa som ett verktyg för att kunna skapa en bra kommun att leva i.

Delområdena är realistisk budget, värdesäkring av kapital och välplanerade investeringar. I samband med arbetet med detta mål har budgetprocessen lagts om.

Samhällsservice

Med samhällsservice avser vi kommunens kärnverksamheter och de aktiviteter som är förutsättningar för att vi ska kunna utveckla kommunen.

Tjänstegarantier, kvalitet i vård och omsorg, kvalitet i utbildningen, infrastruktur och boende är delområdena.

Tanken är att varje verksamhet ska kunna garantera en viss servicenivå - och att de garantierna ska tas fram tillsammans med dem som använder våra tjänster, så att vi garanterar sådant som verkligen är viktigt för dem vi är till för.

Tillväxt

Orsa kommun måste ha en rimlig tillväxt för att kunna säkerställa välfärden.

Delområdena är näringsliv, befolkningsutveckling och arbetsmarknad.

Orsaandan

Vi ska föra vår kommun framåt i en anda av öppenhet och respekt, allas delaktighet och trygghet, kryddad med fantasi och humor. Det ska vara enkelt att ha med Orsa kommun att göra, även när inte allt går som man vill.

Delområden - och nyckelord - inom Orsaandan är ledarskap och medarbetarskap.



Kommunens nya målområden

Dessa är de målområden som kommunfullmäktige beslutade om i november 2013 och som kommer att vara styrande för budgetarbetet under 2014 och få full genomslagskraft 2015.

Livskvalitet och samhällsservice

Kommunens verksamheter ska verka för att människor ska känna sig trygga med alla våra verksamheter men särskilt viktigt är att vård, omsorg samt utbildning håller en hög kvalitet och visar goda resultat. Vi ska även arbeta för ett samhälle med ett mångsidigt kultur- och föreningsliv. Medborgarna ska känna att de kan delta i Orsas utveckling.

Orsas varierande natur – från vildmark till kulturbygd – är viktig för vår livskvalitet. Vi ska arbeta hälsofrämjande med hållbar utveckling för att skapa förutsättningar för ett jämlikt Orsa där alla känner sig välkomna.

Tillväxt

Kommunens verksamheter ska skapa förutsättningar för en positiv utveckling. Vi ska arbeta för en god kompetensförsörjning både inom offentlig sektor och för det privata näringslivet. Genom nytänkande och ett gott värdskap ska vi göra Orsa till en attraktiv turist- och bostadsort.

Orsa ska ha en tilltalande offentlig miljö och en väl fungerande infrastruktur.

Orsa ska vara en pålitlig samarbetspartner och bidra till utvecklingen av regionen.

Medarbetare

Ledarskapet på alla nivåer ska vara tydligt och lyhört. Våra medarbetare ska känna till vad som förväntas av dem.

Medarbetarna är vår viktigaste resurs och ska bidra till att utveckla verksamheten. För det krävs möjlighet till kompetensutveckling och delaktighet.

Ekonomi

Våra verksamheter ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt och ge möjlighet till satsningar i framtiden.

Investeringar ska vara välplanerade och väl motiverade.

Budgeten ska vara realistisk och ingå i verksamhetsplanen.

Når vi målen?

Här beskrivs övergripande måluppfyllelsen under året. Målen bryts ner till förvaltningsnivå och hur man nått dem på den nivån redovisas under respektive verksamhet. Nyckeltalen haltar något då de resultat som SCB tar fram inte redovisas förrän tidigast 2014. Målen revideras inför 2014 och vi kommer också att få tydligare redovisning av måluppfyllelsen.



■ Ej uppnått

◆ Under arbete

● Uppnått

◆ Livskvalitet *Delmål: Fritid, delaktighet, miljö*

Målen att hälften av kommunens bidrag ska gå till ungdomsverksamhet är uppfyllt.

Under delaktighet finns inga aktuella mätningar. Målet mäts nästa gång 2014. En allmän känsla är att upplevelsen av delaktighet varierar inom kommunen, ibland t o m på arbetsplatsen.

Arbeten pågår för att förbättra trygga och goda uppväxtvillkor för barn- och ungdomar, men även här, liksom för övriga miljö- och livskvalitetsmål får vi avvakta nya nyckeltal 2014. De indikationer som finns är dock lovande.

◆ God ekonomisk hushållning *Delmål: Realistisk budget, värdesäkring av eget kapital, välplanerade investeringar*

Det av fullmäktige antagna budgetmålen nåddes inte för nämnderna. Däremot nådde vi målet för kommunen som helhet, men det beror enbart på obudgeterade engångsintäkter som t ex återbetalda premier från AFA Försäkring. Se vidare sid 18.

◆ Samhällsservice *Delmål: Vård och omsorg, utbildning, infrastruktur, tjänstegarantier*

De undersökningar som gjorts inom vård och omsorg är inte entydiga. Bemötande inom individ- och familjeomsorgen och hemtjänsten får godkänt i brukarenkäterna men underkänt på äldreboendena. När det gäller delaktighet och möjligheten att påverka sin situation är situationen den motsatta.

Vi når inte målen färre återaktualiseringar inom individ- och familjeomsorgen.

Nyckeltalet inom utbildning har förbättrats från en låg nivå. De insatser som görs har börjat ge resultat.

Orsaborna är fortsatt missnöjda med transportmöjligheter och kommunikationer.

Förvaltningarna har infört tjänstegarantier. Dessa går att hitta på respektive förvaltnings hemsida.

◆ Tillväxt *Delmål: Näringsliv, befolkningsutveckling, arbetsmarknad*

Vi närmar oss de hundra främsta när det gäller allmänhetens attityder till företagande i Företagarnas ranking av företagsklimatet. Glädjande nog så visar vi fortsatta bra resultat när det handlar om kommunens politikernas och tjänstemäns attityder till företagande.

◆ Orsaandan *Delmål: Ledarskap, medarbetarskap*

Många förändringar innebär oftast ”oro i leden” och det har vi sett även i Orsa de senaste åren. En viss arbetsro börjar dock infinna sig igen. Det är en stor utmaning att hålla i nödvändigt förändringsarbete och inte minst ställer det stora krav på ledarskapet, såväl politiskt som på tjänstemannanivå. Några aktuella nyckeltal finns inte, då nästa medarbetarundersökning genomförs först 2014.



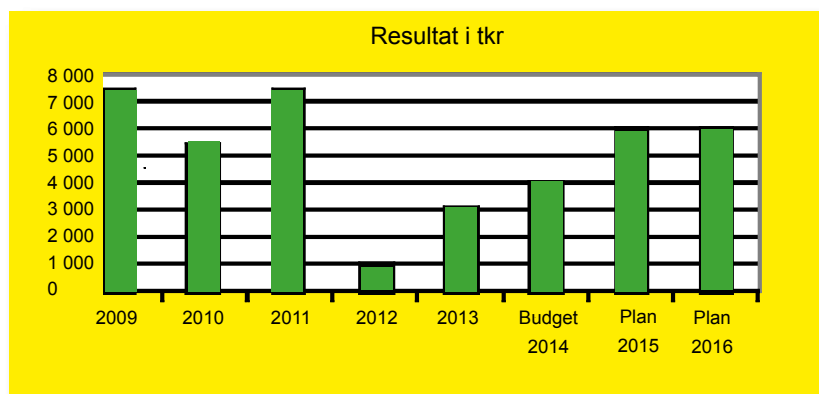
Förvaltningsberättelse

ÅRETS RESULTAT

Kommunen: Årets verksamhet uppvisar ett resultat på 3,9 (1,1) mkr eller 0,1 mkr bättre än budgeterat. Siffror inom parentes avser år 2012.

Resultatutvecklingen 2009-2016:

Diagram 1



Trots engångsintäkter på omkring 10 mkr så lyckades vi bara precis klara det budgeterade resultatet på 3,7 mkr. Visst har året belastats av kostnader som vi inte på något sätt styr över såsom ändrad diskonteringsränta vid beräkning av pensionsskulden och negativ avkastning på innehavet i Oreälvens Kraft AB osv men samtidigt blev skatteintäkterna högre än budgeterat.

Verksamhetens nettokostnader ökade under 2013 med 5,8 mkr inklusive en nettointäkt från försäljning av exploateringsmark med 2,2 mkr. Exklusive markförsäljningen ökade verksamhetens nettokostnader med 8,0 mkr och nämndernas nettokostnader med 5,2 mkr.

Att av verksamhetens nettokostnader ökar mer än nämndernas

nettokostnader förklaras bland annat av ökade pensionskostnader samt lägre avkastning på innehavet i Oreälvens Kraft AB. Både 2013 och 2012 fick vi ca 7 mkr i återbetalda premier från AFA Försäkring.

Skatteintäkter och statsbidrag ökade med 10,2 mkr, jämfört med 0,7 mkr 2012. Ökningen beror främst på en förbättrad konjunktur. Men den skatteväxling som skedde med landstinget inför 2013, för kommunens övertagande av hemsjukvården, har också bidragit till ökade skatteintäkter liksom den bidragit med ökade kostnader för socialnämnden.

En annan viktig parameter i jämförelse med 2012 är att 2013 ökade de kostnadsutjämningsbidrag som vi får från staten för vår

demografi. 2012 minskade dessa bidrag istället kraftigt.

Finansnettot har försämrats med ca 1,6 mkr trots god likviditet. Huvudförklaringen är att i de finansiella kostnaderna ingår ca 1,1 mkr avseende förändrad kalkylränta (diskonteringsränta) vid KPA:s beräkning av pensionsskulden, som redovisas som finansiell kostnad. Vidare så har vi fått lägre avkastning på likvida medel än vi hade på tidigare revers till Orsa Lokaler AB.

Vi gick in i 2013 med ett budgeterat resultat på 5,0 mkr vilket senare ändrades till 3,7 mkr efter ett tilläggsanslag på 1,3 mkr till socialnämnden. Enligt SKL:s tumregel för god ekonomisk hushållning borde kommunens resultat ligga på drygt 7 mkr men

det är bara 2009 och 2011 under den senaste femårsperioden som vi lyckats nå denna nivå. Detta trots obudgeterade återbetalningar från AFA på ca 7 mkr både 2012 och 2013. Eventuellt kan det komma ytterligare en återbetalning från AFA på drygt 3 mkr men sedan är det definitivt slut på medel att återbetala.

Kommunens resultat har de senaste fem åren varierat mellan 1,1 och 7,5 mkr – se diagram 1. Det är emellertid viktigt att resultatet

ställs i relation till vad invånarna faktiskt har fått för pengarna. Förutom sammanställningen ”Hit gick skattepengarna 2013” i inledningen av årsredovisningen så redogör nämnderna i sina verksamhetsberättelser för hur man lyckats uppfylla sina mål både vad gäller verksamhet och ekonomi.

BALANSKRAVSRESULTAT

Årets resultat uppgår till 3,9 mkr. Av balanskravsutredningen

framgår att balanskravsresultatet däremot uppgår till 1,4 mkr efter att hänsyn tagits till öronmärkning för pensioner, effekten av ändrad diskonteringsränta samt att realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar avräknats. Se vidare not 8 till resultaträkningen.

KOMMUNENS FINANSFÖRVALTNING

Kommunens finansförvaltning tillförde 357,2 (351,4) mkr år 2013. Dessa medel förbrukades enligt följande:

	Belopp i Mkr		Budgetavvikelse		% av medlen	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Kommunfullmäktige	1,6	2,0	0,4	-0,1	0,4	0,6
Kommunstyrelsen	43,4	45,8	1,4	-1,3	12,2	13,0
Fritids- och serviceutskottet	23,0	24,0	0,5	-0,3	6,4	6,8
Barn och utbildningsnämnden	146,7	145,9	-4,2	-5,2	41,2	41,5
Socialnämnden	133,2	128,3	-2,6	+0,6	37,4	36,5
Miljö och hälsoskyddsnämnden	1,4	1,3	+0,1	+0,1	0,4	0,4
Byggnadsnämnden	4,0	3,0	+0,1	+0,9	1,1	0,9
Delsumma	353,3	350,3	-4,3	-5,3	99,1	99,7
Årets resultat	3,9	1,1			0,9	0,3
Summa	357,2	351,4			100,0	100,0

Totalt har kommunfullmäktige anslagit 349,0 (345,0) mkr för nämndernas verksamheter 2013, efter tilläggsanslag till socialnämnden med 1,3 mkr under löpande år. Utfallet blev att nämnderna förbrukade 353,3 (350,3) mkr, alltså ett överskridande på -4,3 (-5,3) mkr vilket motsvarar 1,2 % (1,5%). Samtidigt hade finansförvaltningen ett överskott på 4,4 (2,9) mkr, så totalt blev resultatet 0,1 mkr bättre än budget.

BUDGETAVVIKELSER

Se också nämndernas egna kommentarer till 2013 års resultat. Kommunfullmäktige (där även revision och överförmyndare ingår) redovisar ett överskott på 0,4 mkr

som till största del är hänförligt till revisionen då dessa inte haft några biträden under året p g a en överklagad upphandling.

Kommunstyrelsens verksamheter, exklusive fritids- och serviceutskottet samt kulturutskottet, har ett samlat överskott på 1,2 mkr men då ingår vinst vid försäljning av exploateringsmark med ca 2,2 mkr. Exklusive denna försäljning är det alltså ett underskott på ca 1 mkr. Vissa verksamheter redovisar överskott och andra underskott, men ”som vanligt” är det främst verksamheten ”Medel till KS förfogande” som redovisar ett stort underskott på 1,7 mkr. Denna verksamhet är tänkt som

en buffert för kostnader, för hela kommunen, som inte är kända då budgeten fastställs i november året före budgetåret. Här brukar vi avsätta drygt 2 mkr men tyvärr är det nu ett antal år sedan denna buffert räckte till. I år har 1,5 mkr gått åt till Orsa Lokaler AB för att täcka förluster i deras näringsfastigheter. I övrigt består kostnaderna främst av personalrelaterade åtgärder.

Kulturutskottet (som ingår i kommunstyrelsen i tabellen ovan) visar ett positivt resultat på drygt 0,1 mkr beroende på vakans i administrationen för kulturverksamheten.

Fritids- och serviceutskottet lämnar ett samlat överskott på 0,5 mkr. Detta trots att kostenheten redovisar ett underskott på 0,9 mkr. Flertalet övriga verksamheter redovisar överskott, varav de största överskotten ligger på fritids- och servicekontoret 0,5 mkr p g a lägre kapitalkostnader än budgeterat och 0,3 mkr Ungdomens hus där utfallet i ett projekt blev bättre än tidigare befarat samt fastighetsförvaltningen 0,3 mkr, där kostnader för fastighetsskötsel, el och underhåll varit lägre än budgeterat.

Underskottet för barn- och utbildningsnämnden blev ca -4,2 mkr. Störst underskott har grundskolan -4,8 mkr främst beroende på personalkostnader utöver budget. Dessutom är det ett underskott för den gemensamma gymnasienämnden för Mora, Orsa och Älvdalen, där utfallet blev drygt 2 mkr mer än budgeterat för Orsas del. Förskolan lämnade ett överskott på 1 mkr och likaså verksamheten ”Ej fördelade medel”. Den sistnämnda verksamheten är en slags buffert där skolor kan söka medel utifrån vissa kriterier och behov, konstigt nog har ansökningarna härifrån varit väldigt få.

Socialnämndens underskott uppgår till -2,6 mkr, där det ekonomiska biståndet/ försörjningsstödet står för -2,1 mkr. Trots åtgärder för att minska försörjningsstödet så har vi inte lyckats. Istället ökade det under 2013 med 0,9 mkr och uppgick 2013 till 8,8 mkr. Insatser för vuxna och för barn och ungdom kostar också mer än budgeterat liksom individ- och familjeomsorgen. Äldreomsorgen, psykiatrin och särskilda omsorgen/ LSS är exempel på

verksamheter som däremot lämnar överskott i sin budget.

Det bör påpekas att socialnämnden 2013 inte fått full kompensation för övertagande av hemsjukvården från landstinget. Enligt den skatteväxling som skedde inför 2013 borde nämnden fått ca 1 mkr mer i ramutrymme. Detta har rättats till inför 2014.

Miljönämnden och byggnadsnämnden redovisar båda ett mindre överskott på ca 0,1 mkr. För miljönämnden beror överskottet främst på barnledigheter och sjukdom där man fullt ut inte ersatt med vikarier. Vad gäller byggnadsnämnden är det främst planverksamheten som står för överskottet p g a lägre kostnader än budgeterat.

Finansierings överskott på 4,4 mkr beror främst på att 7 mkr i premier till AFA återbetalats men som tidigare nämnts så blev också skatteintäkterna högre än budgeterat. Poster som försämrade resultatet är bl a ökade pensionskostnader, negativ avkastning på innehavet i Oreälvens Kraft AB och ett sämre räntenetto än budgeterat.

Årets resultat i förhållande till skatte- och bidragsintäkter uppgick till 1,1 %, vilket är väsentligt lägre än ”tumregeln” för god ekonomisk hushållning som är 2,0 %.

KONCERNEN

Delar av kommunens verksamhet drivs i annan företagsform. Kommunkoncernen består förutom av Orsa kommun av Orsabostäder AB som ägs till 100%. Orsabostäder har i sin tur det helägda dot-

terbolaget Orsa Lokaler AB som äger och förvaltar merparten av ”kommunens” fastighetsinnehav.

Orsa kommun har också det helägda dotterbolaget Orsa Vatten och Avfall AB som i sin tur äger 33% i Nodava (övriga ägare är Älvdalens Vatten och Avfall AB samt Moravatten AB).

Orsa kommuns ägarandel i Grönklittsgruppen AB (fd Orsa Grönklitt AB) är numera endast 6%. Detta bolag konsolideras inte i kommunens sammanställda redovisning.

Läs mer om koncernen på sidorna 52 - 66 där det bl a framgår att koncernbolagen visar ett betydligt bättre resultat 2013 än 2012.

SÄRSKILDA HÄNDELSE

I respektive nämnds verksamhetsberättelser nämns mycket om vad som hänt under det senaste året. Den största påverkan på kommunens ekonomi 2013 jämfört med budget har varit återbetalningen av försäkringspremier från AFA med 7,0 mkr.

BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN

Orsas befolkning ökade med 14 (-32) personer år 2013. Det är första gången på många år som befolkningen ökar. Det föddes 38 (51) personer och dog 68 (107) personer. Alltså blev det ett födelsetto på -30 (-56) personer.

Totalt flyttade det in 532 (469) personer och ut 488 (446) personer, vilket ger ett flyttningsnetto på +44 (+23) personer. Per 2013-12-31 hade kommunen 6 849 invånare.

BEFOLKNINGSSAMMANSÄTTNINGEN I ORSA SER ÖVER TID UT ENLIGT FÖLJANDE.

Ålder	Antal 2003	Antal 2006	Antal 2009	Antal 2012	Antal 2013
0-6 år	457	442	445	412	400
7-15 år	896	789	680	630	615
16-18 år	293	338	323	250	256
19-64 år	3 866	3 947	3 893	3 855	3 856
65-79 år	1 045	1 063	1 120	1 194	1 220
80 år o äldre	496	447	473	494	502
Invånare totalt	7 053	7 026	6 934	6 835	6 849

Av tabellen framgår att det fortfarande är den yngre delen av befolkningen som minskar över tid medan de äldre ökar. Det medför ett fortsatt behov av att fördela om resurser från barn- och utbildningsnämndens till socialnämndens ansvarsområde. Exklusive eventuella effekter av in- och utflyttning ser vi samma tendens i befolkningsförändring även under de närmaste åren framöver. Möjligen med skillnaden att den yngre delen av befolkningen minskar något långsammare medan den äldre delen ökar något fortare. Det bör påpekas att i ovanstående siffror ingår en nettoinflyttning på 22 personer 2013 i åldern 1-15 år, vilket skiljer sig betydligt från tidigare år då nettot endast brukar uppgå till några få personer. Att åldersgruppen trots det minskar beror på att stora årskullar lämnar skolan och mindre årskullar fyller på. Antalet födda som legat på en låg nivå under flera år ligger 2013 på den lägsta nivån någonsin under de senaste 20 åren.

Av tabellen framgår att sett över en tioårsperiod är det barn och ungdomar i grundskoleåldern som minskat mest i antal. Minskningen är 281 st eller 31 % jämfört med år 2003.

Ungdomar i åldern 16-18 år ökade först under 2000-talet och toppade 2007 med 367 st. Därefter har antalet minskat med 111 personer och enligt prognos minskar antalet ytterligare inom de kommande åren. Efter en tillfällig ökning 2013 förväntas denna åldersgrupp minska med drygt 50 personer de kommande tre åren.

Vi ser att den äldre delen av befolkningen ökat de senaste åren och enligt prognosen ökar de ytterligare de närmaste åren framöver, då främst i åldersgruppen 65-79 år.

För varje person som skriver sig i Orsa erhåller kommunen drygt 40 tkr i skatteintäkter (inkomstutjämningsbidrag). Därutöver får vi andra statsbidrag som varierar kraftigt utifrån ålder osv. Detta är en av anledningarna att det är viktigt att fortsätta arbetet med att stimulera inflyttning till kommunen.

Även om 2013 var det första året på länge som befolkningen faktiskt ökade så bör det återigen poängteras att de unga minskar och de äldre ökar. I åldern 0-18 år minskade befolkningen netto med -21 personer, 19-64 åringar

ökade med 1 person och de 65 år och äldre ökade med 34 personer. Netto var befolkningsökningen alltså 14 personer.

Ett stort orosmoln är att SCoTT fått avslag på de ansökningar de lämnat in för utbildningar de närmaste åren. Då många av eleverna kommer från andra orter och skriver sig i Orsa så bidrar de till våra skatteintäkter. Av de elever som slutar till sommaren 2014 är ett drygt 60-tal skrivna i Orsa kommun. Till sommaren 2015 slutar ytterligare ett 70-tal elever skrivna i kommunen. Detta innebär att inför 2015 så vet vi redan nu att skatteintäkterna påverkas negativt och om SCoTT inte lyckas få hit någon utbildning i nästa ansökningsomgång så blir konsekvenserna mycket stora för våra framtida skatteintäkter. Därutöver kommer elevminskningen slå hårt på Orsabostäder AB genom minskad uthyrning men även näringslivet kommer att drabbas hårt.

UTVECKLINGEN PÅ

ARBETSMARKNADEN

2013-12-31 var 148 (194) personer öppet arbetslösa i Orsa Kommun. Det motsvarar 3,6 (4,7) % av den arbetsföra befolkningen. Av dessa var 29 (23) personer långtidsarbetslösa.

Sökande i program med aktivitetsstöd var vid samma tidpunkt 132 (154) personer. Den totala arbetslösheten (inkl program) uppgick till 7,1 (9,4) %.

Under året har kommunen genom Resurscentrum ordnat arbete åt

135 (142) personer längre eller kortare tid.

Trots att arbetslösheten minskade 2013 så har det ekonomiska biståndet ökat med ca 0,9 mkr eller ca 11 %.

NYCKELTAL

	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Skattesats (2013 skatteväxling 0,23 kr)	22,89	22,66	22,66	22,66	22,66	22,36	22,36
Skatteintäkter Mkr	357	347	347	341	334	323	314
Förändring skatteintäkt	3%	0,2%	2%	2%	3%	3%	4%
Invånare	6 849	6 835	6 867	6 922	6 934	6 990	7 091
Verksamhetens nettokostnad Mkr	355	349	339	334	324	323	308
Förändring verksamh nettokostnad	2%	3%	1%	3%	0%	5%	5%
Verksamhetens nettokostn/inv kr	51 873	51 126	49 398	48 314	46 678	46 159	43 467
Finansnetto Mkr	2	3	-0	-1	-3	-4	-3
Årets resultat Mkr	4	1	7	5	7	-3	3
Eget kapital Mkr	155	152	151	143	138	130	134
Eget kapital/inv kr	22 704	22 186	21 918	20 667	19 841	18 615	18 835
Låneskuld Mkr	6	29	41	59	87	80	92
Lån/invånare kr	847	4 214	5 941	8 538	12 600	11 456	12 936
Investeringar Mkr	14	16	14	29	24	23	25
Soliditet enl balansräkning	60%	52%	53%	50%	42%	44%	43%
Soliditet inkl samtl pensionsåtaganden	-11%	-10%	-10%	-8%	-11%	-14%	-12%
Likvida medel Mkr (inkl placeringar)	99	103	31	38	43	16	31
Kassalikviditet	192%	164%	121%	136%	79%	59%	91%
Årsarbetare	493	509	514	575	574	597	629
Personalkostnad Mkr	235	232	230	246	244	246	240
Andel av verksamhetens kostnader	54%	54%	54%	59%	60%	61%	60%

KOMMENTARER:

2013 ökade skatteintäkterna med drygt 10 mkr (3%) medan verksamhetens nettokostnader bara ökade med knappt 6 mkr (2%). En skillnad på drygt 4 mkr men ändå så ökade resultatet bara med knappt 3 mkr. Orsaken ligger i finansnettot som minskade med 1,6 mkr med både lägre finansiella intäkter och högre finansiella kostnader. En del i ökningen av de finansiella kostnaderna är förändringen av kalkylräntan vid

pensionsskultsberäkningen som påverkat negativt med drygt 1 mkr.

Den genomsnittliga kommunala skattesatsen i Dalarna inför 2013 är (efter skatteväxling med Landstinget) 22,66% vilket är 0,23 procentenheter lägre än Orsa kommuns skattesats.

Årets resultat är lågt. Kommunen budgeterade med 3,7 mkr i resultat och med hänsyn taget till obudgeterade engångsintäkter

på ca 10 mkr borde resultatet ha legat på en betydligt högre nivå. Låneskulden minskade med 23 mkr under 2013, men det är värt att notera att lånen övertagits av Orsa Lokaler AB och därför ligger kvar i kommunkoncernen.

Årets investeringar uppgick till 14 mkr vilket är något lägre än föregående år. Vi har hittills fått 5 mkr i investeringsbidrag för ombyggnaden av Järnvägsgatan och detta bidrag har tills vidare bokförts

som en skuld som kommer lösas upp över Järnväsgatans ekonomiska livslängd, för att minska ökade avskrivningskostnader som investeringen för med sig.

Soliditeten exklusive pensionsåtaganden har ökat med 8 procentenheter sedan 2012. Orsaken är främst att balansomslutningen minskat över 29 mkr. Samtidigt har soliditeten inklusive pensionsåtaganden försämrats en procentenhet vilket delvis beror på ökade pensionsåtaganden, vilket i sin tur beror på förändrad kalkylränta hos KPA. Men eftersom detta soliditetsmått är negativt så bidrar en minskad balansomslutning också till att den negativa procent-satsen ökar.

Kassalikviditeten har ökat jämfört med 2012 vilket beror på att de kortfristiga skulderna minskat. Orsa Lokaler löste under 2012 och början av 2013 den revers som upprättades i samband med överlåtandet av de kommunala fastigheterna 2011. Viss del har använts till att lösa merparten av kommunens lån medan 50 mkr placerats i olika räntebärande papper.

PENSIONSMEDELSFÖRVALTNING

Orsa kommun har en pensions-skuld till varje anställd. Från och med 1998 skall den skuld, som intjänats, tas upp i balansräkningen. Den skuld som har intjänats t o m 1997 tas upp som en ansvarsförbindelse under balansräkningen. Kommunfullmäktige beslutade i september 2000 att de pensions-skulder som intjänas f r o m 2000 skall betalas ut till var och en av de anställda, s.k. individuell pension.

Vid årsskiftet uppgick de pensions-förpliktelser som intjänats t o m 1997 till 184,3 (178,6) mkr. Vi har alltså en ökning med 5,4 mkr men sänkningen av diskonteringsräntan medför en ökning med 13,8 mkr. Utan förändrad diskonterings-ränta hade ansvarsförbindelsen faktiskt minskat med 8,4 mkr. Prognosen (fram till och med 2018) är att ansvarsförbindelsen kommer minska betydligt snabbare än i tidigare prognoser. Anledningen är främst att förtida uttag av pension ökat kraftigt, vilket betyder högre kostnader idag i utbyte mot lägre kostnader i framtiden.

Inga pensionsmedel är formellt avsatta till extern förvaltning, däremot har vi placerat den överlikviditet som uppstod i samband med att Orsa Lokaler AB löst sin revers (se ovan), så vi ser att vi bland annat kan använda dessa medel till kommande års ökade likviditetsbelastning som framtida pensionsutbetalningar innebär. Problemställningen om ökade framtida pensionskostnader finns med under budgetprocessen sedan 2005 och sedan dess har vi budgeterat att en del av resultatet skall öronmärkas för pensioner. Det har också uttalat att kommunens aktieinnehav i Grönklittsgruppen AB successivt skall minskas och att dessa medel skall användas till att minska pensionskostnaderna. Efter att vi sålde en stor post 2010 finns det dock inga planer på försäljning inom den närmaste framtiden.

INVESTERINGAR

Årets investeringar blev drygt 14 mkr. Inklusive ombudgeteringar uppgick investeringsbudgeten



till knappt 26 mkr, och då ingick 8 mkr för exploatering av Styversbacken där bara 0,4 mkr utnyttjats. Av övriga budgeterade investeringsmedel var det drygt 6 mkr som inte utnyttjades och sannolikt kommer de investeringar vi inte hann med att göra under året istället att genomföras 2014.

BORGENSÅTAGANDEN

Den totala summan av kommunens borgensåtaganden uppgick vid senaste årsskiftet till 355 mkr vilket är en ökning med 15 mkr sedan föregående årsskifte.

Av borgensåtagandena avser Orsa Vatten och Avfall AB 63 mkr (63,0), Orsabostäder AB 90,8 mkr (98,0) och Orsa lokaler AB 179,5 mkr (156,5).

Ökningen av borgensåtagandena till Orsa Lokaler beror på att de löst sista delen av reversen till Orsa kommun och istället lånat externt mot borgen. Orsabostäder AB har däremot amorterat av drygt 7 mkr av sina lån. Övriga borgensåtaganden på sammanlagt 21,5 mkr (22,0) avser främst en bostadsrättsförening, egna hem och diverse föreningar och är av gammalt datum.

Inga borgensåtaganden har infriats under året. Kommunen har dock erhållit 6 tkr enligt avbetalningsplaner för tidigare infriade borgensåtaganden.

ÖVRIGT

Orsa kommun äger 35% i Oreälvens Kraft AB. Aktierna är bokförda till anskaffningsvärdet 18 tkr. Under ett antal år har vi haft en nettoavkastning på 2-3 mkr per år på detta innehav men 2012 sjönk avkastningen till 0,5 mkr

på grund av höga driftkostnader och låga intäkter i samband med renovering av en havererad turbin. Inför 2013 visste vi att vi inte längre erhåller elcertifikatsintäkter på elproduktionen och sänkte därför den budgeterade avkastningen till 1,5 mkr. Tyvärr så havererade även den andra turbinen under 2013, och med höga driftkostnader och låga intäkter så resulterade innehavet i en nettokostnad på 0,1 mkr under 2013.

UPPFÖLJNING AV

VÅRA EKONOMISKA MÅL

Grunden för våra ekonomiska mål är att vi skall värdesäkra kommunens eget kapital (ökade 2,5 % 2013) samt att vi även skall öronmärka medel för framtida pensioner. Dessutom finns uttalat att vi på sikt skall minska våra lån.

Dessa mål ställer krav på en viss lägsta resultatnivå och högsta investeringsnivå samt hur investeringarna finansieras. Vissa investeringar som resultatmässigt är självfinansierande behandlas i särskild ordning.

Eftersom vi idag endast har 5,8 mkr i lån, som dessutom kommer amorteras av under slutet av 2014, så kan vi nu inte minska våra lån mycket mer. Efter att Orsa Lokaler AB löste sin revers och lånade externt så har vi också en mycket god likviditet för tillfället och behöver inte låna till våra investeringar. Så länge som investeringarna inte blir alltför höga så har vi också en likviditetsberedskap för att möta ökade pensionsutbetalningar. Problemet är för närvarande inte likviditeten utan resultatet där vi tyvärr inte har samma beredskap att möta de

ökade avskrivningar och pensionskostnader som investeringarna och pensionsutbetalningarna kan medföra.

Målen leder också till vissa budgeterade nyckeltal som redovisas i de resultat- balans- och finansieringsbudgetar som upprättas i budgetprocessen. Dessa redovisas nedan.

Nyckeltal	Budget 2013	Bokslut 2013	Budget 2014
Resultat, tkr	3 740	3 861	4 000
Varav öronmärks för pensioner, tkr	3 740	3 820	3 000
Årets resultat i % av skatte- och bidragsintäkter	1,1%	1,1%	1,1%
Amortering tkr	0	-23 000	- 5 800
Soliditet (enlig blandmodellen), %	55%	60%	62%
Kassalikviditet, %	105%	192%	148%

Skillnader i budget och bokslut 2013 kommenteras nedan.

Resultatet blev bättre än budgeterat, främst på grund av att kommunen återigen erhållit en återbetalning av försäkringspremier från AFA. Denna gång 7,0 mkr. Resultatet uppgick till 3,9 mkr varav 3,8 mkr öronmärktes för framtida pensioner.

Det egna kapitalet ökade med 2,5 % att jämföra med inflationen (mätt som förändringen av konsumentprisindex, KPI) som ökade med 0,1 %. Det betyder att vi med råge klarade vår underliggande tanke då vi sätter våra ekonomiska mål, nämligen att värdesäkra det egna kapitalet. Återigen måste påpekas att utan tidigare nämnda engångsintäkter så skulle det egna kapitalet ha minskat.

Vi amorterade mer på lånen än planerat, vilket beror på att Orsa Lokaler AB har löst återstående del av den revers som tillkom vid övertagandet av kommunens fastigheter 2011.

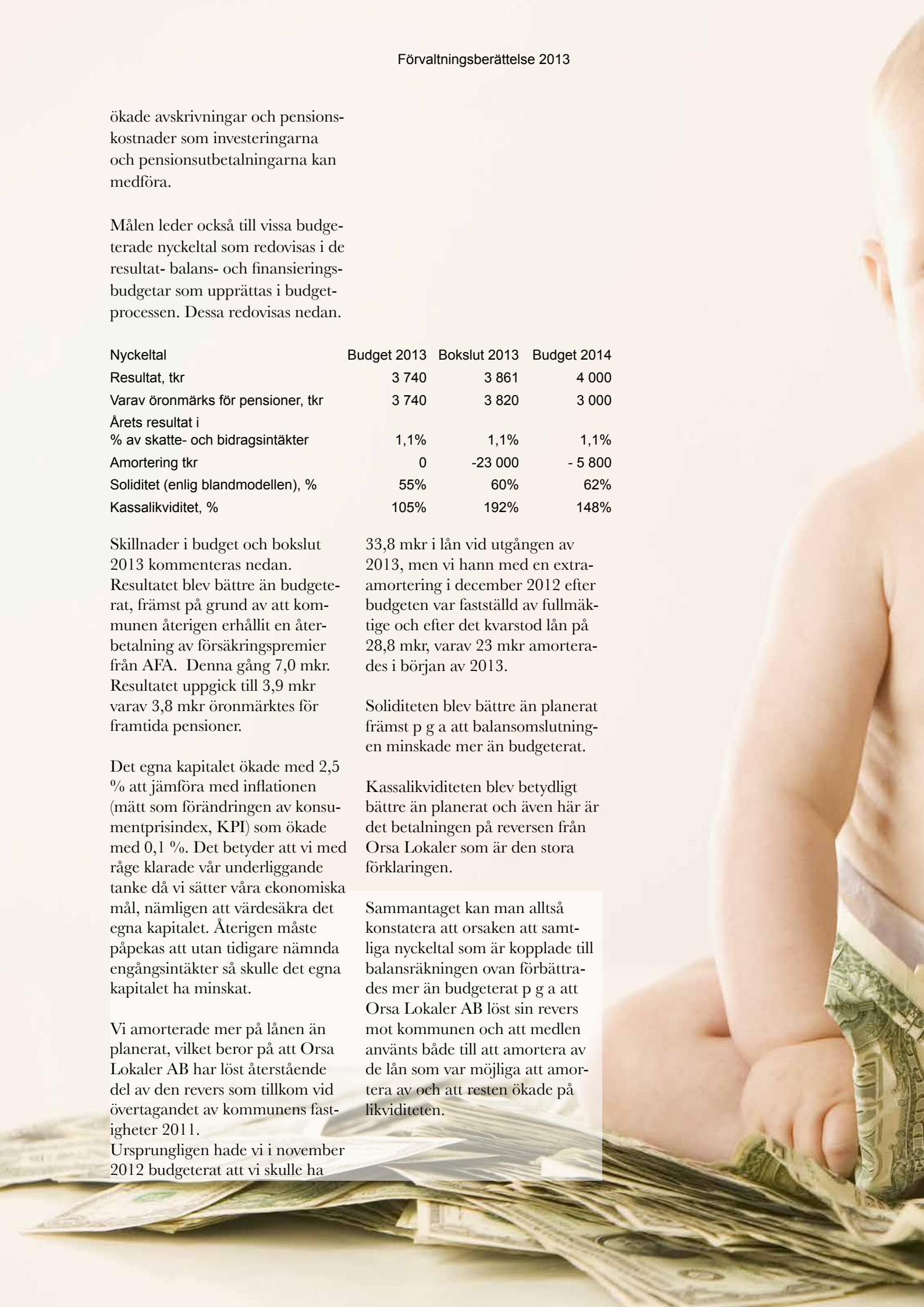
Ursprungligen hade vi i november 2012 budgeterat att vi skulle ha

33,8 mkr i lån vid utgången av 2013, men vi hann med en extra-amortering i december 2012 efter budgeten var fastställd av fullmäktige och efter det kvarstod lån på 28,8 mkr, varav 23 mkr amorterades i början av 2013.

Soliditeten blev bättre än planerat främst p g a att balansomslutningen minskade mer än budgeterat.

Kassalikviditeten blev betydligt bättre än planerat och även här är det betalningen på reversen från Orsa Lokaler som är den stora förklaringen.

Sammantaget kan man alltså konstatera att orsaken att samtliga nyckeltal som är kopplade till balansräkningen ovan förbättrades mer än budgeterat p g a att Orsa Lokaler AB löst sin revers mot kommunen och att medlen använts både till att amortera av de lån som var möjliga att amortera av och att resten ökade på likviditeten.



Vår framtida ekonomi

SKL:s skatteprognos i februari och en förhoppning om att vi ser en vändning vad gäller minskningen av invånarantalet i Orsa kommun såg från början ut som att 2015 skulle bli lite bättre ekonomiskt än de senaste åren. Men som tidigare nämnts så kommer minskat antal elever på SCoTT-utbildningen slå hårt på våra intäkter. Inte bara för kommunen utan också för Orsabo-städer och näringslivet.

Sammanlagt hoppas vi ändå att skatteintäkterna 2015 skall öka så pass mycket att de täcker ökade pensions- och lönekostnader.

Dagens prognoser täcker dock inte något mer, så vi kan inte räkna med mer pengar att bedriva verksamhet för. Det finns med dessa prognoser inte heller någon täckning för prisökningar.

Prognosen för 2015 bygger naturligtvis på att nämnderna klarar att bedriva sin verksamhet inom de ramar de tilldelats 2014 vilket kan bli en tuff uppgift med tanke på hur det gick 2013.

Tyvärr så visar prognosen för helåret 2014 redan i februari nu på underskott för våra stora förvaltningar, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen med -1,3 mkr respektive -1,0 mkr.

För barn- och utbildningsförvaltningen avser underskottet huvudsakligen SCoTT-utbildningen och för socialförvaltningen äldreomsorgen.

SKL:s prognos gjordes den 14 februari före den senaste utvecklingen i Ukraina. Hur denna kommer att påverka tillväxten i Europa, Sverige och i slutändan Orsa kommun är oklart.



Välfärdsbokslut 2013

Kommunen inklusive folkhälsorådet gör en satsning på barns och ungas psykiska hälsa. För folkhälsorådets del innebär det dels att man regelbundet följer upp arbetet med Orsa åter i topp, dels medverkar i SKL-projektet Vård på lika villkor.

Målet med projekten är att förbättra kommunens och vårdcentralens tjänster för barn och unga med psykisk ohälsa. Folkhälsorådet har också bjudit in gäster för att förmedla bilder av barns och ungas uppväxtvillkor och hälsa. Barn och unga, och även övriga kommunmedborgare, har varit i fokus vid de möten som hållits under rubriken ”att förebygga skador och olycksfall”. Till det andra prioriterade målområdet, fysisk aktivitet, hör satsningen på Hälsoveckan som i år genomfördes för tionde gången. Folkhälsorådet har också, på kommunstyrelsens uppdrag, lagt ett förslag till friskvårdsparker. Orsa har en ny kommunal utvecklingsplan där man i värdegrund och målområden beskriver kommunens arbete med hälsa och hållbar utveckling. Folkhälsorådet har utarbetat ett förslag till hur hälsa och hållbar utveckling ska komma in i kommunens vardagsnära arbete genom planer, styrning och uppföljning.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GODA LEVNADSVANOR

Den enskilda individen har det yttersta ansvaret för sin hälsa. Alla kan påverka sin hälsa genom att till exempel röra på sig. Delvis beror detta på vilka möjligheter det finns i samhället att göra hälsosamma val. I pågående planering vill vi få Orsa att röra på sig genom att skapa trygga, tillgängliga

fysiska miljöer. Under året har till exempel gång- och cykelvägar utökats i Orsa centrum. En plan för fortsatt utbyggnad finns. Vi arbetar också med att höja säkerheten och tryggheten på barns skolvägar. Ur skadesynpunkt är detta viktigt, då landstingets skadestatistik visar höga tal för barn och unga i Orsa. Genom centrumarbetet skapas också förutsättningar för att öka sociala kontakter, som är viktigt för folkhälsan.

HÄLSOVECKAN

Genom Hälsoveckan, med närmare 40 arrangörer, erbjuds Orsaborna att ta del av en mängd aktiviteter och mötesplatser. Tätortsnära naturområden är viktiga för vardagsrekreation och friluftsliv. Vi vet att naturen ökar människors motivation till fysisk aktivitet och friluftsliv är den aktivitet som motiverar människor mest. Miljökontoret medverkar till att Lindängen och Enåns dalgång, två nya naturområden, blir tillgängliga för orsaborna. Fysisk aktivitet bidrar till god livskvalitet, även hos äldre. Inom äldreomsorgen genomförs aktiviteter flera gånger i veckan i form av enklare gymnastik, men även musik och bingo. Om förslaget att anlägga friskvårdsparker/utegym antas i kommunstyrelsen skapas ytterligare förutsättningar för fysisk aktivitet för Orsaborna.

Hälsa handlar även om mat. Maten ska ge oss energi, näringsämnen och bidra till långt och friskt liv. Kommunens kök erbjuder sina matgäster, små och stora, goda och näringsriktiga måltider, vilka till största delen är tillagade från grunden.

SAMVERKAN LOKALT

Samverkan för folkhälsoarbete är ett långsiktigt arbete och kräver samarbete över organisationsgränser. För folkhälsorådets del har vi ett tydligt fokus på barns och ungas hälsa. Folkhälsorådet följer utvecklingen genom ett antal viktiga mått, bland annat andelen elever i årskurs nio med behörighet att söka olika gymnasieprogram. Andelen elever i årskurs nio som till jul uppnått behörighet har ökat starkt. Det är ett resultat av en koncentrerad och målmedveten insats. Den enskilt viktigaste faktorn för barns framtida hälsa är att klara skolan. Men en god hälsa är även en viktig förutsättning att klara skolan. Folkhälsorådet har av barn- och utbildningsnämnden önskat en årlig elevhälsorapport kring faktorer som påverkar barn och ungas hälsa och lärande, vilket ger ökad kunskap om det aktuella hälsoläget.

FÖRÄLDRAUTBILDNINGAR

Två grupper föräldrar har gått den mycket uppskattade föräldrastödsutbildningen och vi söker nu vägar att utveckla den insatsen. Satsningarna på att förbättra samverkan, att skapa en sammanhållen kedja mellan kommun och landsting, för att förbättra för barn och unga som upplever psykisk ohälsa, är angelägen. På kommunens hemsida finns nyskapad information för hjälp och stöd till



barn och ungdomar med psykisk ohälsa. Under året har en viktig grund lagts för fortsatt samverkan. Bland annat har arbetet med en handlingsplan för kommunens barn- och ungdomsarbete pågått under året. Den beräknas vara klar 2014. Personal som arbetar med barn och ungdomar har fått bättre närhet till varandras verksamheter och ser vinsten av att olika professioner samverkar.

BARN OCH UNGAS MILJÖER

Solen är nyttig men barn i förskoleåldern är extra känsliga för UV-strålningens skadeverkan. Ljudmiljön, och om där finns inslag av buller, har stor betydelse för människors livskvalitet och hälsa. Miljökontoret har under året haft riktade insatser på UV-strålning på förskolor och buller i skolmat-salar. De har även riktat insatser mot tobak på skolor.

FRITIDEN VIKTIG

Fritiden är ett viktigt område för hälsofrämjande insatser. Den är viktig för ungas utveckling av en egen identitet, de kan träffa likasinnade, uppleva gemenskap, pröva olika aktiviteter och bygga förtroendefulla kontakter med vuxna. Fritiden är viktig också ur ett demokrati- och inflytandeperspektiv. Den kan ge ungdomar möjlighet att se hur samhället fungerar, uppleva att de kan påverka och träning att uttrycka sina åsikter. Många fritidssysselsättningar bidrar dessutom till en god fysisk hälsa.

Under året har ett nytt Ungdomens hus i Orsa invigts. Här, och i samverkan med andra, erbjuds lovprogram med olika aktiviteter med inslag av rörelse, gemenskap och möjlighet att testa och lära



nytt. Extra mycket krut lade man i år på ett jullovsprogram, en stor, välbesökt och uppskattad satsning. Populärt har också Idrottsfritids varit. Det är en satsning som erbjuder idrottsföreningar att besöka kommunens fritidshem och låta barnen, kostnadsfritt, prova på olika idrotter under handledning. Orsa har ett rikt föreningsliv. För att ge Orsaborna möjlighet att lära känna alla föreningar och deras rika utbud så anordnades för andra året en aktivitetsmessa i Kulturhuset.

UTMANINGAR

Alla goda exempel till trots, så har vi en del utmaningar. Samverkan kring barn- och ungdomskulturverksamheten - skola, musikskola, Ungdomens hus - behöver utvecklas och en kartläggning av dagens verksamhet bör göras. Fritids- och föreningslivet kan vara en integrerande kraft där människor med olika bakgrund och fysisk förmåga kan mötas kring gemensamma intressen, och denna möjlighet kan vi tillvarata på ett bättre sätt.

Personalredovisning

ANTAL TILLSVIDAREANSTÄLLDA PER FÖRVALTNING

Förvaltning	2013	2012
Näringslivskontoret	5	4
Kommunledningskontoret	17	14
Kulturförvaltningen	6	9
Fritids & servicekontoret	40	38
Barn- och Utbildningsförvaltningen	162	162
Socialförvaltningen	205	217
Arbetsmarknadsenheten	5	3
Miljökontoret	16	16
Räddningstjänsten	3	3
Summa	460	466

ANTAL ÅRSARBETARE BÅDE TILLSVIDARE OCH VISSTID

(Totalt arbetade timmar/1700)

Årsarbetare	2013	2012
	493	509

Minskningen av antal tillsvidareanställda och visstidsanställda har skett framförallt inom socialförvaltningen. I övrigt är det endast små förändringar.

PROCENTUELL FÖRDELNING MELLAN MÄN OCH KVINNOR

År	Kvinnor	Män
2012	82,7	17,3
2013	83,2	16,8

Det som såg ut som en liten ökning av manligt anställda vid halvårsskiftet har nu blivit en minskning. Särskild vikt ska läggas vid åtgärder för rekrytering av manlig personal i framförallt de kvinnodominerade förvaltningarna.

MEDELLÖN 2013 ORSA KOMMUN

Anställningsform	Kvinnor 2013 (2012)	Män 2013 (2012)
Tillsvidare	25 057 (+5,8%)	27 363 (+4,9)
Vikariat	20 755 (+3,6%)	20 323 (+2,7%)
Allmän visstidsans.	20 627 (+1,0%)	20 952 (+1,0%)
Annan tidsbegr	23 483 (+2,7%)	27 388 (+14,5%)

En ökning av medellönen på tillsvidareanställda på 5,8% (Kv) respektive 4,9% (M) visar att vi har god löneutveckling i kommunen. En del av höjningarna är föranledda av justeringar av strukturen samt jämställdhetsåtgärder utifrån kommunens gjorda befattningsvärdering. Lönen ur ett jämställdhetsperspektiv

ser ut att vara en stor skillnad drygt ca 2 300kr till männens fördel. Gör man däremot en granskning för likvärdiga yrken är skillnaden inte alls i den omfattningen. Detta beror på att männen är i huvudsak anställda i befattningar med höga krav på utbildning (lärare/chefer/specialister). Gör man jämförelser mellan män och kvinnor i dessa befattningskategorier är skillnaderna inte alls så stora, i många fall tjänar kvinnor mer. Skillnaderna kan förklaras med lång anställningstid och liknande.

MEDELÅLDER ORSA KOMMUN

Anställningsform	2013	2012
	Män Kv	Män Kv
Tillsvidare	51 51	51 51
Annan tidsbegr	65 71	25 28
Allmän visstidsanst	38 37	39 38
Vikariat	36 39	34 38

OHÄLSOTAL (Totalt tillgänglig sjuktid/arbetstid) (%)

Kön	2013	2012
Män	3,8	2,2
Kvinnor	5,9	4,9
Total	5,5	4,3

VARAV LÅNGTIDSSJUKA (ANDELEN SJUKDAGAR SOM ÄR 60 DAGAR ELLER MER AV DEN SJUKA TIDEN)

	2013	2012
Total	48,7	43,8

FÖRDELAT PÅ ÅLDER (%)

Ålder	2013	2012
0-29	1,8	2,1
30-49	5,5	4,3
50-99	6,1	4,7

Ohälsotalet har stigit med 1,2 procentenheter jämfört med 2012. Ökningen motsvarar ca 3,4 årsarbetare eller ca 1,3 milj kronor. Ohälsotalet har ökat i hela landet så vi är inte ensamma. För hela länet är ökningen 0,9 %. Ökningen av ohälsotalet beror främst på den nästan femprocentiga ökningen av andelen långa sjukskrivningar. Särskild analys var och varför de långa sjukskrivningarna ökar måste göras.

PENSIONER – PENSIONSavgångar

Utbetalda pensioner inklusive löneskatt för dom som gått i pension uppgick till 10,6 mkr. Utbetalningarna avser ålderspension, intjänad pensionsrätt 971231, sjukpension och efterlevandepension.

KOMMUNENS PENSIONSOSTNADER

Kommunens pensionskostnader för anställda är bokförda till ca 20,2 mkr år 2013. 2012 var kostnaden 17,8 mkr. På sikt kommer kommunens pensionskostnader att öka kraftigt.

2006 uppgick pensionskostnaderna till 13,4 mkr och enligt prognos 2018 beräknas kostnaden uppgå till 25,4 mkr - en skillnad på 12,5 mkr per år vilket motsvarar en årlig ökning med 1 mkr.

PERSONALKOSTNADER

Personalkostnaden inklusive förtroendevaldas arvoden utgör den största delen av kommunens kostnader, 2013 54% av verksamhetens kostnader eller 235 mkr (för 2012 var det 232 mkr). Av dessa utgör 163 mkr lön (2012, 161 mkr).

REKRYTERINGSBEHOV.

FRAMTIDA ERSÄTTNINGSBEHOV VID OFÖRÄNDRAD VERKSAMHETSVOLYM (ERSÄTTTS VID 65 ÅRSÅLDER)

Befattning	2014	2015	2016	2017	2018	Summa
Vårdpers soc	5	6	3	5	5	24
Sjuksköterska	1	1				2
Dagbarnvårdare	1		1		1	3
Ekonomibitråde	1	2			3	6
Utvecklingsled	1					1
Adm assistent		1	1		1	3
Barnskötare		3	2	1	1	7
Ekonomiassistent		1				1
Enhetschef		2			2	4
Förskollärare		2	1	3	1	7
Lärare		3	1	4	1	9
Handläggare kval			1	1	1	3
Arbets terapeut				1		1
Fritidspedagog				1		1
Parkarbetare				1		1
Arbetsledare					1	1
Integrationssam					1	1
Kock/Kokerska					4	4
Kommunchef					1	1
Personalchef					1	1

Vi har ett visst rekryteringsbehov över åren. I normalfallet är behovet inte så stort. Men vi vet att t ex Mora kommun har ett mycket större behov. Den konkurrensen har redan märkts och kommer att fortsätta öka. En del andra förändringar att notera är: fyra kokerskor av totalt sex går samtidigt. Volymen vårdpersonal måste noteras då vi känner redan nu svårigheter att få tag i vikarier.

Särskilda händelser

CENTRAL KOMPETENSUTVECKLING SAMT INFORMATION.

Centralt har genomförts följande utbildningar (antal deltagare inom parentes). ADATO rehabiliteringsprogram vid två tillfällen (18+7=25), Samverkansutbildning (356) och Individuell lönesättning (12).

Utbildningar tillsammans med MOA (Mora-Orsa-Älvdalen) har genomförts.

BAM Bättre arbetsmiljö (1), Offentlighet och sekretess (8), Mediahantering (7), Talangjakt(5) och Arbetsrätt (8) .

Efter genomförda utbildningar har utvärdering med deltagarna gjorts och genomgripande har utbildningarna fått goda till mycket goda omdömen.

Kombinerad utbildning för politiker och tjänstemän har också genomförts. ”Politiker beslutar tjänstemännen verkställer” (22).

Under våren har fyra informationstillfällen s k kommunfrukostar genomförts med total (167) deltagare. Totalt har 611 personer deltagit i centralt arrangerade utbildnings och informationsinsatser.

SAMVERKAN

Ett brett arbete med att utveckla samverkan har genomförts under första halvåret. Utbildningar som nått ca 90% av medarbetarna har genomförts. En del arbetsplatser har påbörjat att förändra strukturen mot det nya sättet att arbeta. Kollektivavtalen är ännu ej justerade, det saknas fortfarande några uppdateringar innan de kan skrivas på.

I och med att förändringar påbörjats inom skolans organisation så har oenighet uppstått huruvida man ska genomföra detta inom samverkanssystemet (arbetsgivarens vilja) eller MBL (Läraryrskommitténs vilja) så valde arbetsgivaren att säga upp samverkansavtalet då risken var överhängande att någondera part bryter mot MBL. Under en period var det osäkert om det vi gjorde var samverkan eller förhandling. Arbetsgivaren kommer att återkomma till Läraryrskommittén i samband med förhandling om nytt samverkansavtal.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Arbetet fortsätter i MOA samverkan. Slutredigering av analys och grundvärdena pågår. En lärarkonferens har genomförts med kommunstyrelserna och ledningsgrupperna inom MOA. Denna lärarkonferens var uppskattad och gav ytterligare idéer inför slutrapporten. Den ska vara klar våren 2014.

Personalkontoret har deltagit i en rekryteringsmessa på Moraparken för att fortsätta marknadsföra oss som arbetsgivare. Vi har också gjort studiebesök i Falu kommun för att se hur deras rekryteringsorganisation är uppbyggd. Detta med målet att lägga ett förslag i MOA gemensamma kompetensförsörjningsstrategi.

LÖNEÖVERSYNEN

Läraryrskommittén och kommunal blev klara före semestertiderna. I övrigt slutfördes alla översyner under hösten. I analysen av resultatet kan man säga att Orsa kommun ligger bra till i jämförelse med grannkommunerna även om vi inte är bäst inom alla befattningar. Alla avtalsområden har nu slutit minst treåriga avtal så nu kan planering och genomförande av löneredovisningarna göras med målet att de nya lönerna ska kunna gå ut med aprillönen 2014.

I löneöversynerna tas hänsyn till den befattningsvärdering som gjordes under 2011. Det kan konstateras att det kommer att ta tid att åtgärda de strukturfel som finns i organisationen. Samtidigt måste befattningsvärderingen ses över under 2014.

KOLLEKTIVAVTAL

Heltidsavtalet inom äldreomsorgen har sagts upp då det inte gick att komma överens om ett flexibelt arbetstidsavtal. Ett nytt arbete med att skapa ett avtal med alla ingående delar påbörjades inom socialförvaltningen med målet att tillämpningen ska komma igång januari 2014. Partena stod emellertid för långt ifrån varandra vad gäller konstruktionen av avtalet. Detta får ligga på is till dess att äldreomsorgens organisation har fått stabilisera sig. Samtidigt finns intressen från andra avtalsområden att starta försök med flexibla arbetstidsmodeller. Detta arbete har inte kunnat göras med anledning av hög belastning på personalsidan.

FRISKVÅRD OCH HÄLSA

Med anledning av minskad budget så har sömn- och viktminskningskurserna tagits bort. Förra hösten provades ett avtal med Mora simhall om simning. Detta var uppskattat av våra medarbetare ca 20% nyttjade erbjudandet. Men tyvärr så var det föreslagna avtalet för dyrt, så även detta får ligga på is.

Ohälsotalet är för kommunen 5,5% det är en ökning med 1,2 procentenheter sen 2012 års bokslut. Detta är en oroande ökning där vi ser att andelen långa sjukskrivningarna över 60 dagar har ökat med ca 5 procentenheter. Detta ska analyseras närmare.

PERSONALKONTORET

En person har slutat sin anställning och börjat i samma befattning i Älvdalen. Kommunen har genomfört rekrytering av ny personalstrateg som är på plats och har kommit väl in i arbetet med goda kontakter i organisationen.



Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Kommunfullmäktige har 31 ordinarie ledamöter som utses i allmänna val. Fullmäktiges mandatperiod är 4 år. Mandatfördelningen i Orsas kommunfullmäktige är 11 (s), 9 (c), 2 (m), 2 (mp), 2 (kd), 2 (v), 2 (sd), 1 (fp). Majoriteten utgörs av s, m, mp och fp.

Anders Rosell (s), ordförande

Maria Tapper (s), 1:e vice ordf

Rosanna Thyren (c), 2:e vice ordf

Kommunfullmäktige hade under året fem möten. Det viktigaste beslutet var färdriktningen för kommunen de kommande åren, vilken fastslås i den kommunala utvecklingsplanen.

Under året togs bland annat det uppmärksammade beslutet att begära att kommunen får bli en kommun utan vargrevir.

Detaljplanen för Styversbacken antogs, vilket ger möjligheter att skapa tomter för bostäder i ett mycket attraktivt område.

Under året startades ett FINSAM-förbund för norra Dalarna. Syftet är att samordna landstingets, arbetsförmedlingens, försäkringskassans och kommunernas resurser för att hjälpa människor som står långt utanför arbetsmarknaden.

Ett avtal med Trafikverket godkändes, vilket innebär att vi tar över bland annat Järnvägsgatan. Avtalet var avgörande för att vi skulle kunna starta ombyggnaden av Orsa centrum.

Fem medborgarförslag har behandlats. Förslaget att inte sälja folkparken Skeer avslogs. Förslaget att göra Orsa till en kretsloppsanpassad kommun ansågs besvarat då många av frågorna kommer att tas upp i den kommunala utvecklingsplanen. Medborgarförslaget att frilägga marken kring Skattungebjörken gick vidare till kommunstyrelsen. Medborgarförslaget att anlägga laddstolpar för elbilar i centrum kommer att beaktas i centrumutvecklingen. Medborgarförslaget om tågtrafik mellan Mora och Orsa ligger hos kommunstyrelsen, liksom medborgarförslaget om elbilar i hemtjänsten.

Den upphandling av revisionstjänster som genomförts för de tre samverkande kommunerna har åter överklagats. Först i början av 2014 avslogs överklagandet.

Vidare tog fullmäktige beslut om att samla kulturförvaltning i kulturhuset.

Vid årets sista möte beslutades att kommunen i egen regi ska ta emot ensamkommande flyktingbarn.

Driftsredovisning (tkr)

		2013		2012	2011
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Verksamhet	365	310	-55	302	447
Kommunfullmäktige	336	336	0	336	336
Kommunalt partistöd	5	0	-5	0	5
Valnämnd	345	319	-26	350	301
Överförmyndare	205	350	145	409	296
God man och förvaltare	1256	1315	59	1397	1385
Summa					
Budgetavvikelse				- 155	- 193

KOMMENTAR TILL EKONOMISK REDOVISNING

Underskottet på kommunfullmäktige avser kostnader för websändningar som inte var budgeterade. Även överförmyndaren visar ett litet underskott jämfört med budget men ingen ökning av kostnaden har

skett jämfört med 2012. Dessa underskott uppvägs av ett budgetöverskott hänförligt till bidragsintäkter för ensamkommande barn. En del av bidragen är sannolikt hänförliga till 2012.

Revisionen

Revisionens roll och ansvar är fastställda i kommunallagens 9 kapitel, det av fullmäktige fastställda revisionsreglementet samt det av Sveriges kommuner och landsting (SKL) utarbetade God revisionsred i kommunal verksamhet.

Mats Wahlström ordförande,

Elsuari Laggar-Bärjegård vice ordf

Susanne Bogg och Kåre Olsson. Mats Andersson (t o m nov), Sten Hansson van Nes fr o m december.

Revisorernas uppdrag, roll och ansvar är fastställda i kommunallagens 9 kapitel, det av fullmäktige fastställda revisionsreglementet samt det av Sveriges kommuner och landsting (SKL) utarbetade ”God revisionsred i kommunal verksamhet”.

Den kommunala verksamhetens mål, inriktning och omfattning fastställs årligen av fullmäktige i budgeten. Revisionens uppgift är att granska och bedöma om nämnderna, kommunstyrelsen

och de enskilda ledamöterna i dessa organ på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt bedriver sina verksamheter i enlighet med den fastställda budgeten.

För att uppnå revisionens målsättning genomför vi årligen olika revisionsinsatser.

Den granskningsverksamhet som vi har genomfört under 2013 ligger som underlag för våra uttalanden i revisionsberättelsen.

I samband med avlämnandet av revisionsberättelsen kommer vi att ge en mer detaljerad redogörelse över granskningsverksamheten 2013.

Vi har även genom de av fullmäktige utsedda lekmannarevisorerna granskat verksamheten i kommunens bolag.

Driftredovisning (tkr)

	2013			2012	2011
Verksamhet	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Revision	328	660	332	570	602
Summa	328	660	332	570	602
Budgetavvikelse				34	-98

Revisionen visar ett överskott på grund av att upphandlingen av revisionstjänster har överklagats och därmed har främst revisorernas biträden inte utfört arbete i normal omfattning.

Kommunstyrelsens verksamheter

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Under kommunstyrelsen vilar förutom centralt administrativt stöd kulturutskottet, fritids- och serviceutskottet samt räddningstjänsten. Kommunstyrelsen är också ansvarig för de kommunövergripande målen. Dessa redovisas separat. Under denna rubrik redovisas verksamheternas förvaltningsmål.

Marie Olsson (s), ordförande

Anders Rosell (s), 1:e vice ordf

Ett viktigt år för Orsa kommun

2013 var året då en rad viktiga beslut fattades och projekt startades för Orsas framtida utveckling. Lämpligt nog avslutades året med att kommunfullmäktige fastslog den kommunala utvecklingsplan som är vägvisaren för alla verksamheter under kommande mandatperioder.

Den kommunala utvecklingsplanen innebär också en utmaning om att hålla ihop den fortsatta utvecklingen av kommunens verksamheter. Att gå i takt.

Under 2013 inleddes den efterlängtda centrumutvecklingen med den första etappen av Järnvägsgatan. Byggstarten är viktig. Det är det synliga beviset på år av förhandlingar och planering. Det är ett arbete som inte alltid syns utåt.

Under året fattades också beslut om en samlad kulturförvaltning, vilket kommer att leda till ett effektivare arbete för vårt redan starka kulturella varumärke. Utredningen Bo bra på äldre dar är också färdig och ger en bra bild på kommande behov och önskemål. Arbetet med bostadsområdet Styversbacken ger oss bra förutsättningar för att skapa en attraktiv boendeort.

MORAEUS VARUMÄRKESSTÄRKARE
TV-programmet "Moraeus med mera" förstärkte vårt varumärke också detta år och den turistsatsning som besöksnäringen gjorde med stöd av kommunen mot norska marknaden blev mycket lyckad. Det är vår utmaning att leva upp till det goda ryktet och dra nytta av vårt varumärke.

Som alla små kommuner har Orsa det tufft. Vi måste vända på varje slant, samtidigt som vi måste våga göra offensiva satsningar. Svårigheterna dyker ofta upp i områden där vi inte äger frågan fullt ut.

SCoTT

Det finns också symbolfrågor som solkar bilden av helheten. Ny turbulens på vissa skolor kastar skugga över arbetet. Indraget stöd för vissa utbildningar på SCoTT lika så. Tomma butikslokaler skymmer centrumutvecklingen.

Samtidigt ser vi bättre resultat och faktiska etableringar på väg in. Orsa har ingen lätt väg framför sig - men den är långt ifrån hopplös!



Analys av nuläge

Vi står nu inför ett konsolideringsläge. Mycket har startats eller ligger i startblocken och måste tas i mål de närmaste åren. De satsningar som förs syftar till att skapa ett samhälle med stabil befolkningsutveckling som gör att vi slipper att kastas mellan hopp och förtvivlan när det gäller finansieringen av våra basverksamheter - vård, omsorg och utbildning. För att nå dit måste vi satsa på helhetsbilden. Enstaka brandkårsutryckningar duger inte. Det finns

nu en samlad bild på centrumutvecklingen. Det finns en utstakad väg i den kommunala utvecklingsplanen. Det finns en strategi för boendet. Men genomförandet ställer stora krav på långsiktighet och ledarskap i genomförandet och värdegrund och värdskap i förvaltandet av vår kommun. Vi har arbetat mycket med interna processer för att få ordning, reda och tydlighet i organisationen. Arbetet börjar bära frukt och nästa och avgörande steg – att se till att alla anställda i kommunen invol-

veras i planeringen – har inletts. I förhållande till andra kommuner ligger vi bra till. Vi har också identifierat var vi behöver göra insatser. Det innebär förändringar. Förändringar upplevs ofta som hot. Vi vill vara en transparent organisation och har respekt och förståelse för den oro det innebär. Transparensen innebär också att vi är lättare att sättas under lupp. Det är bra att våra verksamheter diskuteras och vår utmaning är att se till att diskussionerna byggs på fakta.

Måluppfyllelse för kommunledningskontoret

● FOKUS PÅ BARN- OCH UNGDOMSVERKSAMHET

Ett tydligt fokus finns, vilket inte minst fördelningen av föreningsbidrag visar. En revidering av uppdragsavtalen med föreningarna görs för att ytterligare sätta fokus på barn- och ungdomsverksamheten.

● MEDBORGARNA SKA HA MÖJLIGHET ATT FÖLJA OCH PÅVERKA KOMMUNENS ARBETE

Arbetet med att införa uppföljningssystemet har varit intensivt under våren. Arbetet syftar till att skapa en bättre insyn i kommunens verksamhet. Inledningsvis byggs systemen internt, men avsikten är att verktyget ska kunna användas av allmänheten. Arbetet med en ny webbsida kommer igång i februari 2014. Av mätningen Kommunens kvalitet i korthet framgår att möjligheterna är goda, men att få känner till och utnyttjar dem. Vi fortsätter satsningen på medborgardialoger i olika former.

● ÖVERSIKTSPLANEN SKA FÄRDIGSTÄLLAS OCH UTGÖRA EN DEL AV DEN KOMMUNALA UTVECKLINGSPLANEN. FÖRVALTNINGEN SKA SAMORDNA ÖVERSIKTSPLANERINGEN

Den kommunala utvecklingsplanen är beslutad och arbetet med översiktsplanen fortskrider inom ramen för stadsarkitektkontorets verksamhet.

● VERKA FÖR FUNGERANDE SAMHÄLLSSERVICE, UTÖVER VÅRA EGNA VERKSAMHETER

Kontakterna med Trafikverket angående bland annat Järnväggsgatan har lett till att centrumutvecklingen kunnat startas. I det fallet ledde det till att vi tog över Trafikverkets vägar.

◆ VERKA FÖR ATT ORSA HAR TILLGÅNG TILL BRA JÄRNVÄGSTRANSPORTER

Vi har bevakat Trafikverkets planer och lyckats få med Dalabanan i arbetet när det riskerade att hamna utanför planeringen. Tyvärr är det en fråga vi inte äger fullt ut, utan främst kan arbeta med opinionsbildning inom.

◆ JÄRNVÄGSGATAN, VÄG 1000 OCH E45:AN PRIORITERAS INOM VÄGOMRÅDET

Arbetet med Järnväggsgatan är igång. Vissa förbättringar har gjorts för väg 1000 och fler är planerade. Båda dessa insatser ligger inom avtalet med Trafikverket. Den nya dragningen av E45:an är fastslagen men startskottet ska avfyras av Trafikverket och det är idag osäkert när projektet kommer med i deras arbetsplan.

◆ GYNNSAM BEFOLKNINGSUTVECKLING

Befolkningsminskningen tycks ha hejdat och vi fick ett bättre utfall än vi prognostiserats med vid årsskiftet. Återstår att se om det är en tillfällig ökning. Målet är fortsatt en försiktig ökning av befolkningen och det kvarstår.

PERSONALREDOVISNING

Två nya medarbetare har anställts på vakanta tjänster på kommunledningskontoret.

Framtiden

Den allra närmaste tiden är som nämnts en tid för konsolidering. Några större nya satsningar kommer vi inte att mäta med på kort sikt. På längre sikt är de däremot nödvändiga.

Det är helt nödvändigt att vi knyter ihop flera av de startade projekten. Att vi skapar boenden, evenemang, arbetstillfällen för att göra Orsa till en attraktiv ort att

bo och verka i. Vi måste också fortsätta det samverkansarbete som inletts och inte se kommungränsen som en gräns för var möjligheter och styrkor för Orsa finns. En stark region är en styrka för varje ort i regionen. Där ska vi dra vårt strå till stacken. Syftet med det är ett enda. Att skapa en stark ekonomisk bas för våra basverksamheter, vård, omsorg och utbildning.

I början av 2014 nåddes vi av oroväckande signaler kring SCoTT:s framtid då Myndigheten för yrkeshögskolan inte beviljade nystart för någon av de pågående utbildningarna. Ett intensivt jobb sattes igång för att mildra – eller helst helt neutralisera – effekterna.

Fritids- och Serviceutskottet

Kontoret har under året rekryterat en ny chef. Under 2013 var de stora projekten, Centrumutveckling, Styversbacken, ombyggnaden av "röda skolan" och stadsnätsutbyggnaden. Första etappen i ombyggnaden av centrum är i princip färdigställd. Etapp 2 och 3 ska upphandlas och slutföras under 2014.

I Styversbacken, där kommunen i en första etapp ska ta fram 6-8 tomter, är exploatering påbörjad. Försäljning av tomter beräknas kunna starta under första kvartalet 2014.

I Kyrkbyns "röda skola" har Ungdomens hus och musikskolan flyttat in efter omfattande ombyggnationer.

I stadsnätsprojektet, som beräknas pågå till år 2020, har områdesnät färdigställts i byarna Kallmora, Åberga och Fryksås.

Under 2013 har alla köken i kommunen samlats under en egen verksamhet, kostenheten. Verksamheten har i dag en tydligare struktur med en gemensam planering och en egen budget, samt ett tydligt och lyhört ledarskap.

Ett antal ombyggnationer har gjorts i ridhuset, ishallen och på Lillåvallen. Omfattande röjningsarbeten har gjorts på vår tätortsnära mark, ett arbete som kommer att underlätta kommande års mark- och parkskötsel. Kontoret har under året aktivt medverkat i framtagande av den kommunala utvecklingsplanen samt i arbetet med en ny översiktsplan.

Analys av nuläge

Ett brett spektrum av arbetsuppgifter med få anställda gör vår verksamhet sårbar vid plötsliga personalförändringar och medarbetares frånvaro under längre tid. Vår verksamhetsplanering är ett viktigt redskap för att tydliggöra vad som kan och ska göras med tillgängliga resurser. Vi har dock möjlighet att lösa våra uppgifter med hjälp av externa konsulter i de olika projekten.

Att arbeta fram struktur och rutiner för vår löpande ordinarie verksamhet måste i det korta perspektivet prioriteras.



Måluppfyllelse för fritids- och serviceutskottet

● VÅRA BIDRAG TILL BARN OCH UNGDOM VERKSAMHET I FÖRENINGARS REGI SKA UPPGÅ TILL 75% . ÖVRIGA 25 % SKA GÅ TILL VERKSAMHETER SOM INTE KRÄVER FÖRENINGANSLUTNING FÖR DELTAGANDE.

Av förbrukade anslag gick 76,9 % till föreningar med ungdomsverksamhet och 23 % av föreningsstödet har gått till föreningar som inte kräver föreningsanslutna deltagare, bland andra Orsa-Mora Skating och Siljan Båtklubb. Alla föreningar som sökt anläggningsstöd fick det. Totalt 39 132 kr fördelades.

Mått	Utfall	Mål
● 75 % av anslaget till föreningsstöd ska gå till ideella föreningar som bedriver ungdomsfostrande verksamhet.	76,91%	75
25 % av anslaget till föreningsstöd ska gå till att stötta verksamhet som inte kräver föreningsanslutna deltagare.	23	25
● Anläggningsstöd kr	39 132	39 132

● TILLHANDAHÅLLA ÄNDAMÅLSENLIGA LOKALER OCH ANLÄGGNINGAR FÖR UNGDOMSVERKSAMHET ENLIGT FASTSTÄLLDA PRINCIPER FÖR FÖRDELNING AV TIDER OCH LOKALHYROR.

Samråd med föreningslivet och fördelning av tider i våra anläggningar har genomförts enligt plan.

● UTVECKLA FÖRENINGSTÖDET

Kurser som genomförts under året i SISU idrottsutbildarnas och andra idrottsförbunds regi rapporteras av Dalarna Idrottsförbund. Även deltagande föreningar och ekonomiska bidrag redovisas.

● FÖRDELNING AV TIDER I HALLAR OCH PÅ PLANER SKER I SAMRÅD MED FÖRENINGSLIVET

Samråd med föreningslivet och fördelning av tider i våra anläggningar har genomförts enligt plan.

● UTSKOTTET SKA GENOMFÖRA MEDBORGARDIALOGER I FRÅGOR OM FRITIDSFRÅGOR, GATA- OCH CENTRUMUTVECKLING

Under året har ett flertal medborgardialoger inom ramen centrumprojektet genomförts, exempelvis med företagarföreningen och de lokala pensionärsorganisationerna.

● ALLA KVICKSILVERARMATURER, ÄVEN I FASTIGHETER, SKA VARA UTBYTTA FÖRE 2015.

Under 2013 har inga kvicksilverlampor bytts ut. En test har gjorts för att konstatera vilka lampor och armaturer som ska väljas i en kommande upphandling. Förfrågningsunderlag ska skickas ut under våren 2014.

● UTSKOTTET SKA AKTIVT MEDVERKA I ARBETET MED ÖVERSIKTSPLANEN

Representant från kontoret finns med i arbetsgruppen för översiktsplanen. Arbetet går in i en intensiv fas under 2014. Kontoret har även aktivt deltagit i framtagandet av den kommunala utvecklingsplanen.

● TRYGGA SKOLVÄGAR

Inom ramen för pågående centrumutvecklingsarbete görs/kommer det att göras gång-cykel-passager över trafikerade gator i centrala Orsa. Slutlig redovisning/avstämning kommer att ske i slutet av 2014 då centrumprojektet avslutas.

Vi har inga inrapporterade uppgifter om olyckor i anslutning till våra skolvägar.

● PARK- OCH REKREATIONSOMRÅDEN I NÄROMRÅDET

Under 2013 har vi planerat för och under 2014 ska vi iordningställa redskap för utomhusträning i centrumnära områden, till exempel på Berget och vid Orsa camping. Projektet planeras och genomförs tillsammans med kommunens folkhälsoplanerare. Ett grönt centrumutvecklingsprojekt i anslutning till Kricken/Skitolabäcken har påbörjats under 2013 och kommer att genomföras under 2014/15.

Mått	Utfall	Mål
● Starta minst ett park- el rekreativt områdesprojekt tillsammans med en annan aktör.	1	1

◆ ÄNDRAD BASHASTIGHET INOM TÄTTBEBYGGT OMRÅDE

Intentionerna i kommunens hastighetsplan är ännu inte genomförda. Omskyltning av nya hastighetsgränser inom tätbebyggt område kommer att göras i ett sammanhang när centrumprojektet är klart i sin helhet.

● ÖKAD TRAFIKSÄKERHET LÄNGS VÄGAR INOM KOMMUNEN OAVSETT VÄGHÅLLARE

På Västeråkeren i centrala Orsa har vi installerat permanenta fartbulator på en handfull ställen. Arbetet med centrumprojektet utmynnar i ökad trafiksäkerhet längs med Järnvägsgatans sträckning. Trafikverkets gång- och cykelväg från stora rondellen (E 45) till Bergetskolan har fått en ny asfaltsbeläggning.

■ MÅLTIDSSITUATION

Inga enkäter för att undersöka hur brukarna upplever sin måltidssituation har gjorts under 2013. Recept från höstens matsedel har hanterats i vårt kostplaneringsprogram. Arbetet med att lägga in recept i kostplaneringsprogrammet köps av Moras kostenhet.

● HÅLLBARA MÅLTIDER

Andelen ekologiska produkter har ökat från 8 % (första halvåret 2012) till 22 % (första halvåret 2013). På helår är andelen ekologiska livsmedel 17,6 % men då saknas en del statistik.

Matsvinnprojektet avslutades i februari då det var svårt att involvera de vuxna inom skolan. Målet var att minska svinet med 50 % men resultatet vid mätningens slut var 11 % minskning.

● FASTIGHETSUNDERHÅLL

För att möta upp behovet på våra fritidsanläggningar har ett antal ombyggnationer gjorts i ridhuset, ishallen och på Lillåvallen. Vi jobbar kontinuerligt med att förbättra och underhålla sina egna fastigheter. Diskussioner för hur vi internt kan lösa underhållsfrågan ska genomföras under 2014.

Orsa lokaler AB, OLAB, har undersökt alla fastigheter och kartlagt deras behov och brister. För verksamheternas bästa måste dialogen mellan OLAB, fritid och service och verksamheterna fortlöpa pågå.

■ VÅRA GATOR SKA BELÄGGAS FÖR ATT BEHÅLLA VÄRDET PÅ DEM.

Enligt kommunalt beslut ska 3 % av våra vägar årligen beläggas/upprustas. Under 2013 har vi genomfört åtgärder på ca 650-700 meter kommunal väg (inklusive Järnvägsgatan) Målet var 1200 meter.

Mått	Utfall	Mål
■ Andelen av kommunens vägnät som upprustas/beläggas med nytt ytlager ska ökas succesivt	700	1 200

● SKAPA EN FLERÅRIG INVESTERINGSPLAN

Ett fortlöpande arbete pågår med att genomföra aktiviteter enligt beslutad investeringsplan. Investeringar som inte gjorts/har hunnits med under 2013 flyttas vid behov över till år 2014. En investeringsplan för år 2015 tas fram första kvartalet 2014 i samband budget- och verksamhetsplanering.

PERSONALREDOVISNING

Under 2013 har det rekryterats en ny chef för fritids- och servicekontoret.

Vid stängning av köket på förskolan Stackmyran fanns en vakant tjänst, vilket innebar att ingen behövde sägas upp.

Framtiden

Under 2014 är inför ett nytt verksamhetssystem för att förbättra ärendehantering. Vi ska också förbättra våra processer för verksamhetsplanering och att få igång det nya samverkansavtalet på alla nivåer. Den nya verksamheten för mottagande av ensamkommande flyktingbarn kommer efter politiskt beslut att ligga under fritid- och servicekontoret.

Andra uppgifter är att slutföra centrumprojektet och etapp 1 på Styversbacken och att påbörja etapp 2. För stadsnätet ska en nulägesanalys göras, en bredbandspolicy ska tas fram och politiska beslut ska fattas om en taxa för anslutningsavgifter.

På fastighetssidan är flytten av socialkontoret en process som kan få en påverkan på flera enheter. Kostenheten står inför ett arbete att göra förändringar i verksamheten för att sänka kostnaderna. Detta kan leda till minskning av antalet kök och personalförändringar. För att styra upp det långsiktiga arbetet inom kostenheten ska en kostpolicy ska tas fram. Att förbättra samarbetet mellan kommunens verksamheter är ett ständigt pågående arbete, likväl som att hitta nya verksamheter att samverka med.

Ungdomens hus har fått nya lokaler, vilket troligen kommer att medföra vissa önskemål om en utökad verksamhet och ett utökat öppethållande, en verklig utmaning för personal och föreningsliv. En viss övertalighet föreligger i förhållande till budget, något som ska lösas under 2014.

Kulturutskottet

Kulturutskottet har inriktat sig på basverksamheten vid bibliotek, kulturhus och bildarkiv. En pensionsavgång under sommaren med påföljande vakans har inneburit påfrestningar kring hanterandet av öppethållande på de båda enheterna, speciellt vid sjukdom, kurser och under semestrar.

Beslutet om en samlad förvaltning i nuvarande Kulturhus innebar fortsatt projektering kring ombyggnad och framtida flytt.

Arbetet med Orsa som Fristadskommun för förföljda musikskapare har intensifierats under hösten, vilket ledde till ett positivt beslut i kommunstyrelsen.

Förhandlingar och skrivningar kring ett regionalt kulturarvssamarbete och musikuppdrag tillsam-

mans med Ovensiljans kulturchefer och Landstinget har pågått hela året.

Det förvaltningsöverskridande samarbetet med barn- och utbildningsnämnden kring "Kultur i Skolan" fortsätter, om än under haltande förhållanden.

Samarbetet med socialförvaltningen och studieförbunden kring projektet "Kultur och Hälsa för seniorer" återupptogs under året, och är tänkt att fortsätta.

Kulturchefen har deltagit i arbetsgrupperna kring centrumutvecklingen och "Vackrare Orsa" med fokus på den konstnärliga gestaltningen av Orsas offentliga rum.

Arbetet kring samarbetet "Morsadalens bibliotek" tillsammans med Mora och Älvdalen fortgår med införandet av gemensamma låne regler och avgifter till årsskiftet.

Vi har haft en utökad samverkan med studieförbund, föreningar och andra aktörer kring en mängd utställningar, arrangemang, festi-

valer, föreläsningar, m m, delvis till följd av ökat ekonomiskt utrymme till följd av personalvakans.

Analys av nuläge

Förvaltningen sitter idag till en del fast i gamla strukturer och rutiner, men står inför en flytt av biblioteket till Kulturhuset under året. Det ger oss möjlighet att samordna, utveckla och förbättra verksamheterna i de gemensamma lokalerna.

Samverkan kring barn- och ungdomskulturverksamheten i Orsa fungerar dåligt. En översyn tillsammans med skola, musikskola och Ungdomens hus bör göras. En kartläggning av dagens verksamhet, och tillsättandet av en tjänst som kulturpedagog är ett par åtgärder som ska genomföras.

Måluppfyllelse för kulturutskottet

● 50 % AV AKTIVITETERNA SKA HA FOKUS PÅ BARN- OCH UNGDOM.

Av totalt 113 aktiviteter under året har 82 stycken, det vill säga 73 %, varit riktade till barn och ungdom.

Mått	Utfall	Mål
● Aktiviteter med fokus på barn- och ungdom	73%	50%

■ DEN LOKALA KULTURPLANEN SKA VARA EN VIKTIG DEL I ÖVERSIKTSPLANEN.

Någon lokal kulturplan är ännu ej framtagen.

◆ FÖRNYA UTSKOTTETS BUDGETPROCESS OCH VERKSAMHETSPLANERING.

Vi har fortsatt budget i balans med ett litet överskott till följd av striktare ekonomisk styrning. Budget kopplad till verksamhetsmål dock ej genomfört.

● MEDVERKA TILL ATT UTVECKLA BIOGRAFEN

Samarbetet kring Röda Kvarn genererar en stabil, kontinuerlig filmverksamhet, kryddad med digitala operasändningar med mera.

◆ VERKA FÖR ATT FÅ ETT REGIONALT MUSIKUPPDRAG I ENLIGHET MED FÖRSLAGET TILL REGIONAL KULTURPLAN. Förhandlingar med Landstinget fortsätter.

● KULTUREN SKA VARA EN MOTOR FÖR TILLVÄXT, FRAMSTEG OCH FÖRNYELSE I KOMMUNENS UTVECKLING.

Kulturens viktiga roll för kommunens utveckling tydligt inskriven i den Kommunala utvecklingsplanen. Arbetet med Centrumutvecklingen, Ett vackrare Orsa, nytt Kulturhus, Röda Kvarn, samt möjligheterna kring den regionala kulturplanen speglar detta faktum.

◆ KOMMUNEN SKA VERKA FÖR ETT KULTURUTBUD MED KVALITET OCH MÅNGFALD.

Basverksamheten är kvar i gamla, begränsande strukturer, bl a till följd av lokalernas svåra utnyttjande, traditionell verksamhet, låg bemanning och bristande bredd i kompetens. Allt fler, och bredare, externa, samarbeten kompenserar dock i viss mån detta.

◆ KULTUREN SKA VARA EN MOTOR FÖR TILLVÄXT, FRAMSTEG OCH FÖRNYELSE INOM ARBETSMARKNADSRÅDET.

Några större avtryck i den vägen är svåra att urskilja även om det kulturella näringarna av tradition hävdar sig väl i Orsa.

Framtiden

I de nya gemensamma lokalerna får vi nya förutsättningar, bl a genom fräschare, rymligare, ljusare och funktionella lokaler vilket förhoppningsvis ska

hjälpa till att skapa bättre kvalitet, bredd och dynamik i utbudet, och inte minst möjliggöra generösare öppettider.

En översyn av samverkansformer kring barn- och ungdomskulturverksamheten i Orsa i stort, och nya samarbetsformer mellan skola, musikskola och Ungdomens hus måste skapas. En kartläggning och utvärdering av dagens verksamheter ska göras, och en tjänst som kulturpedagog tillsätts.

Vi ska skapa kvalitet i arbetet med den konstnärliga utsmyckningen av Orsas offentliga rum med anledning av den pågående Centrumutvecklingen.

Förhandlingarna med Landsting, Länsstyrelse m fl kring regional kulturarvs- och musiksamverkan fortsätter. Detta inkluderar bland annat processerna Skräddar Djurberga som kulturresevat och Orsa som Fristadskommun för musikskapare.

Vi kommer att fortsätta och utveckla samverkan kring Morsadalens bibliotek, Mora, Orsa och Älvdalen, bl a genom genomförandet av upphandling av gemensamt biblioteksdatasystem.

Näringslivs- och utvecklingskontoret

Under 2013 har näringslivsarbetet framförallt fokuserats på besöksnäringen,

Besöksnäringen växer i Orsa och efterfrågar därför mer rådgivning och insatser från kommunens sida. Vi har under 2013 också sett aktiviteter från traditionell industri som tyder på konjunkturvändning och framtidstro.

Analys av nuläge

Företagsklimatet i Orsa ligger på 141 i ranking för 2013 i mätningen från Svenskt Näringsliv. Detta är en förbättring från 2012 med tretton placeringar (av 290 kommuner).

Det finns emellertid förhållanden i Orsa som drar ner betyget, bland annat allmänhetens attityder till företagande, där Orsa har placeringen 132. Vad gäller allmän-

hetens attityder till företagande har vi inte nått målet om 100. Vi behöver bli bättre på att förklara sambandet mellan företagande och välfärd i Orsa. Orsa har fortfarande en låg marknadsförsörjningsgrad, det vill säga andelen av befolkningen som arbetar inom företag (252 i ranking). Vi har en låg andel högskoleutbildade om 14% (Sverige 25%), vilken är en nackdel för företagsklimatet.

Måluppfyllelse för Näringslivs- och utvecklingskontoret

● MEDBORGARNA SKA HA MÖJLIGHET ATT FÖLJA OCH PÅVERKA KOMMUNENS ARBETE

Näringslivskontoret informerar om sin verksamhet via www.orsa.se och via kommunens tidning Aktuellt från Orsa. Näringslivskontoret håller månadsvisa och tematiska företagsfrukostar som är öppna för alla som är intresserad av det lokala näringslivet. Näringslivskontoret samarbetar också med lokaltidningarna för att publicera nyheter.

● VERKA FÖR FUNGERANDE SAMHÄLLSSERVICE, UTÖVER VÅRA EGNA VERKSAMHETER

Näringslivskontoret samverkar med övriga förvaltningar via särskilda projekt och genom löpande avstämningar i ledningsgruppen.

En särskilt uppskattad service är Forum Orsa där företagare får möta Näringslivskontoret och myndighetskontakter vid ett och samma tillfälle.

● VERKA FÖR ATT ORSA HAR TILLGÅNG TILL BRA JÄRNVÄGSTRANSPORTER

Kommunen och Näringslivskontoret bidrar ekonomiskt till både Dalabanan och Inlandsbanan. Vi verkar också för att nyttja järnvägen i näringslivsutvecklingen.

◆ ARBETA ENLIGT STRATEGI FÖR TILLVÄXT OCH VÄLFÄRD

Näringslivskontoret bidrar till välfärden genom att arbeta för befolkningsökning (inflyttning) och genom att öka sysselsättningen genom företagande. Vad gäller inflyttning är Näringslivskontoret engagerat i utveckling och marknadsföring av nya tomter och boende i Orsa. Näringslivskontoret ger inflyttningsservice och verkar för att studenter skriver sig i kommunen. Näringslivskontoret arbetar aktivt för att få igång och stötta nyföretagsamhet.

Särskilt fokus läggs på de företag och entreprenörer som vill växa och anställa.

Näringslivskontoret har stor nytta av samverkan med andra kommuner, myndigheter och organisationer.

Framtiden

Näringslivskontoret ska utifrån en begränsad och något minskad budget klara att förbättra företagsklimatet i Orsa.

Under 2014 kommer Näringslivskontoret att understödja den goda tillväxten i besöksnäringen samtidigt som insatser görs för att starta och stötta företag inom tillverkningsindustri och övriga näringar. Vi ska sträva efter att hålla en hög grad av service till företaganden genom att underlätta myndighetskontakter, genom rådgivningar och företagsbesök etc.

Räddningstjänst

Antalet larm har varit 177, varav 35 har varit hjälp till Mora. Det är fler än ett normalår. Vi har haft 13 brand i byggnad, endast en mindre byggnad fick svåra skador. Trafikolyckorna har varit 18 vilket är normalt. En olycka krävde en utländsk medborgares liv. Vi har haft två besvärliga skogsbränder som krävt stora insatser och stora kostnader. Sjukvårdslarmen (IVPA) har varit 49. Dessutom har vi hjälpt ambulansen med bärhjälp vid 12 tillfällen.

FÖREBYGGANDE

Vid 37 tillfällen har vi gjort tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor samt brandfarlig vara. Vi har även givit tillstånd för brandfarliga och explosiva varor, yttrat oss till stadsbyggnadsförvaltningen vid nybyggnation, utbildat i och

informerat om brandskydd samt utbildat 140 personer i hjärt-lungräddning.

BEREDSKAPSPLANERING

Risk-och sårbarhetsanalysen samt planen för extraordinära händelser har uppdaterats. Vi har hjälpt övriga förvaltningar med sin beredskapsplanering. Dalälvs Projektet (översvämningssplanering) har genomförts. Vi har infört RAKEL för kommunal ledning samt gjort en ledningsanalys för kommunal ledning vid extraordinära händelser.

Analys av nuläge

Arbetet med att minska antalet bränder och olyckor fortgår. Vi övar och planerar för de olyckor som samhället kan drabbas av.

Måluppfyllelse

Räddningstjänsten arbetar med de kommunövergripande målen inom trygghet och sund kommun.

PERSONALREDOVISNING

En av våra styrkeledare slutade efter 30 års tjänst.

Framtiden

En framtida räddningstjänst i Orsa ska utredas tillsammans med våra grannkommuner.

Rekrytering av brandmän kommer att bli svårt på grund av den förändrade arbetsmarknaden. Det blir svårare att uppfylla inställelsen vid beredskap.

Ett varmare och blötare klimat kommer att ge besvärliga skogsbränder samt risk för översvämningar.

Driftsredovisning (tkr)

KOMMUNSTYRELSEN		2013		2012	2011
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Verksamhet					
Politisk verksamhet	7 365	5 927	-1 438	6 477	8 162
<i>varav Medel till KS förfogande</i>	3 890	2 151	-1 739	3 412	4 628
Näringslivsåtgärder	2 916	3 103	187	3 291	2 446
Turism	1 991	2 075	84	2 200	2 261
Folkhälsa	60	50	-10	57	42
Räddningstjänst	5 316	5 290	-26	4 841	4 877
Affärsverksamhet	-1 077	1 054	2 131	893	902
Kollektivtrafik	2 944	2 370	-574	2 437	2 138
Centrala stödfunktioner	17 377	18 330	953	19 055	17 400
<i>varav kommunstyrelsen</i>	148	144	-4	329	244
<i>varav kommunledning</i>	1 441	1 961	520	1 729	1 815
<i>varav kommunkansli</i>	4 205	4 182	-23	3 975	3 827
<i>varav ekonomikontor</i>	3 747	3 679	-68	3 623	3 536
<i>varav personalkontor</i>	2 253	2 374	121	2 634	2 895
<i>varav lönekontor</i>	1 192	1 456	264	1 374	1 417
<i>varav IT-enhet</i>	4 391	4 534	143	5 391	3 666
Föreningsbidrag	644	560	-84	523	483
Summa	37 536	38 759	1 223	39 774	38 711
Budgetavvikelse				-1 440	-1 864

KULTURUTSKOTTET		2013		2012	2011
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Verksamhet					
Bidrag studieorganisationer	300	300	0	310	300
Adm kulturverksamhet	1 698	1 904	206	1 715	1 978
Allmän kulturverksamhet	190	125	-65	206	573
Bildarkiv	44	40	-4	23	31
Kultur för seniorer	135	100	-35	0	22
Kultur i skolan	100	130	30	130	82
Adm bibliotek	2 860	2 883	23	3 026	2 679
Vuxenmedia	335	330	-5	331	331
Barnmedia	171	171	0	171	171
Skolbibliotek	70	70	0	70	75
Summa	5 903	6 053	150	5 981	6 242
Budgetavvikelse				97	-210

FRITIDS- OCH SERVICEUTSKOTTET	2013			2012	2011
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Verksamhet					
Fritids- och servicekontoret	1 623	2 182	560	1 441	1 633
Gator och vägar	7 652	7 448	-204	7 459	7 589
Parker och lekplatser	1 724	1 973	249	1 672	2 250
Fritid	7 687	7 867	180	7 949	7 159
Turism	151	150	-1	120	164
Flygplats	102	85	-17	181	204
Ungdomens hus	1 103	1 442	339	1 326	
Fastighetsförvaltning	191	466	276	2 248	2 540
Vatten och avlopp	608	650	42	1 042	1 031
Kostenhet	2 127	1 187	-940	602	
Summa	22 967	23 451	484	24 041	22 571
Budgetavvikelse				-252	-1 360

INVESTERINGAR

Stora pågående investeringar är centrumutvecklingsprojektet, nya tomter på Styversbacken, utbyggnad av stadsnät, samt flytt och ombyggnation av bibliotek och kulturhus. Avslutade projekt/investeringar är ombyggnationen av ”röda skolan”, som i dag inrymmer Ungdomens hus och musikskolan.

KOMMENTAR TILL EKONOMISK REDOVISNING FÖR KOMMUNSTYRELSENS VERKSAMHETER

Kommunstyrelsens verksamheter visar tillsammans ett positivt resultat på ca 1,8 mkr vilket till största delen beror på vinst i samband med markförsäljning. Det är verksamheten ”Medel till KS förfogande” som visar det största underskottet, ca 1,7 mkr. ”Medel till KS förfogande” ligger under rubriken ”Politisk verksamhet” i sammanställningen. Orsaken till underskottet är ett högre täckningsbidrag till Orsa Lokaler än beräknat samt kostnader i samband med avveckling av personal.

Näringslivskontorets resultat landar på knappt 0,2 mkr plus. Det härrör sig dels från lägre personalkostnader med anledning av sjukskrivningar samt en viss återhållsamhet i medfinansiering av olika projekt. På räddningstjänsten har antalet larm varit många och räddningstjänsten ska också från och med 2012 vara behjälplig med IVPA (i väntan på ambulans) vilket ökar antalet utryckningar. Under året har det också varit flera skogsbränder vilket kräver omfattande resurser. Trots detta så lämnar räddningstjänsten ett resultat som är i stort sett noll.

Verksamheten skog och mark redovisar ett överskott



på ca 2,0 mkr med anledning av vinst i samband med försäljning av mark.

Kollektivtrafiken lämnar ett ganska stort underskott, ca 0,6 mkr. Omläggning av linjerna hösten 2012 förändrade kostnadsbilden vilket inte följde med fullt ut i budgetarbetet inför 2013. I budget 2014 har viss omfördelning gjorts till kollektivtrafiken från skolskjutsarna.

De centrala stödfunktionerna består av kommunkansli, växel/vaktmästeri, ekonomi, personal, löneservice samt IS/IT-enhet. Kostnaderna för telefonin har minskat dels med anledning av det nya telefoniavtalet och dels på grund av lägre personalkostnader, vilket gör ett överskott på ca 0,5 mkr. Kostnaderna för Löneservice blev också lägre än budget med anledning av en avräkning för 2012 som gjordes 2013. Även IS/IT-enheten har ett positivt resultat. Det beror främst på osäkerheter i samband med budgetarbetet och oklarheter kring behovet av ram.

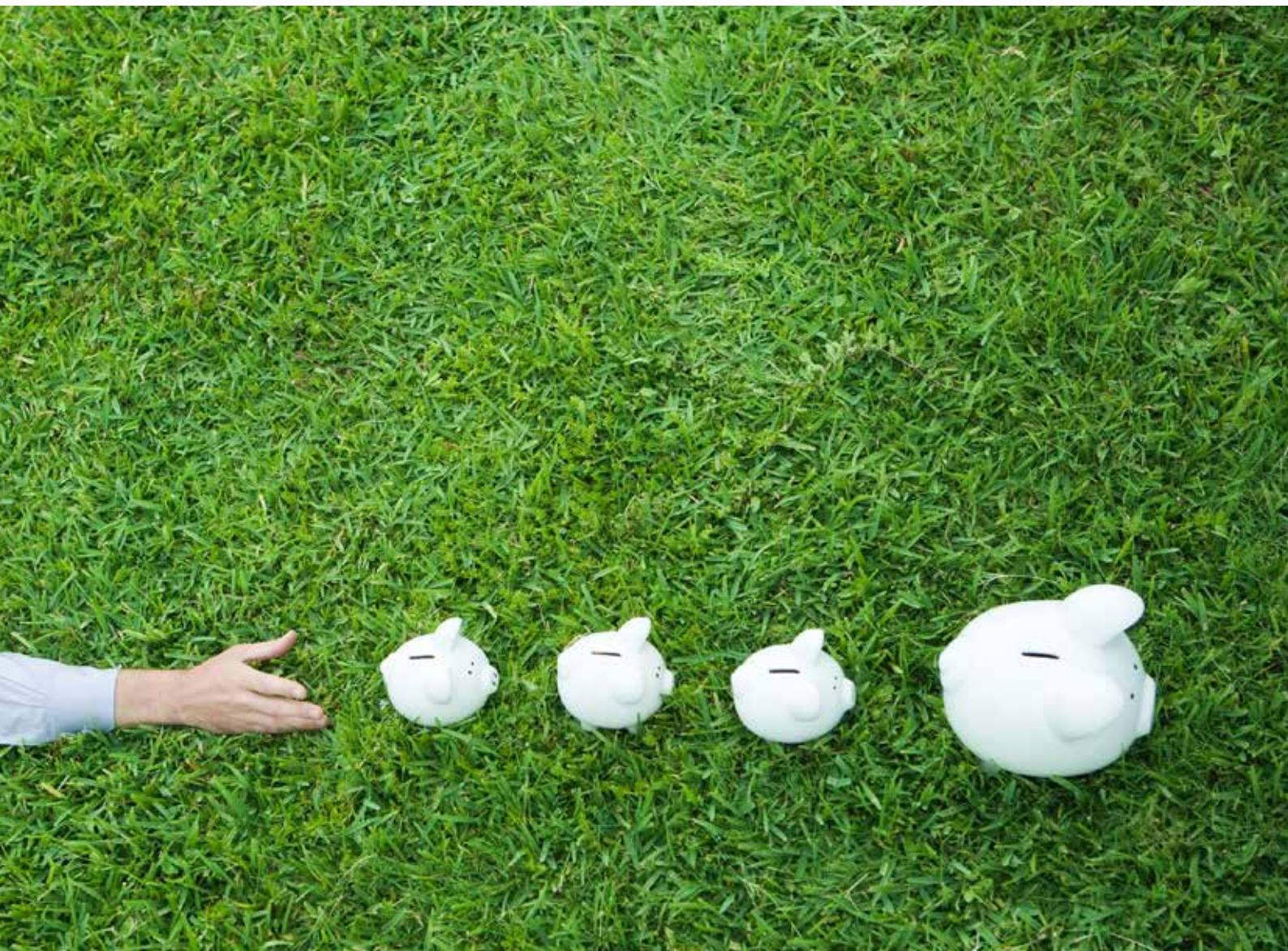
Kulturutskottets verksamheter lämnar en budget i balans, resultatet blev ett mindre överskott.

Återhållsamhet kring inköp och lägre personalkostnader på grund av vakant tjänst är förklaringen till detta.

För fritids- och serviceutskottet har kostenheten det största underskottet på ca 0,9 mkr. Det beror till viss del på ny upphandling av livsmedel där andelen kravmärkta produkter ökat. Det beror också på mer reparationer och underhåll av köksutrustning än beräknat.

Kostnader för vinterväghållningen har varit lägre än budget. Istället har tidigare års eftersatta underhåll av beläggningen på gator till viss del tagits igen i år vilket ger minus på beläggningskontot. Offentlig belysning har också högre kostnader än budgeterat på grund av att viss ombyggnad krävts samt att antalet belysningspunkter ökat i centrum då kommunen övertagit ansvaret för gator från Vägverket.

Park har genom en förändring för skötseln av grönytor lyckats hålla en budget i balans trots att det gjorts satsningar på röjningsarbeten i tätortsnära grönområden.



Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskolor, familjedaghem, skolbarnomsorg, grundskola, särskild, eftergymnasiala utbildningar, musikskola och integrationsenhet.

Barn- och utbildningsnämnden

Gunilla Elings-Friberg (s), ordförande

Håkan Yngström (c), vice ordf

Mycket av tiden har använts till att hitta vägar framåt i organisationen vad gäller det ekonomiska läget och måluppfyllelsen för Orsas elever.

Vi har fortfarande en lång väg att vandra när det gäller att få en organisation som kan rymmas inom budgetramarna.

Konturerna av en ny organisation har börjat tecknas. Med fantasi och mod samt med ett brett arbete bland många ska vi att hitta nya sätt att arbeta.

Vi ska hitta nya lösningar som leder till förbättrad effektivitet och bättre utnyttjande av de resurser vi har.

När det gäller måluppfyllelse och resultat har vi på högsta grad arbetat med att hitta en metod och modell som kan fungera för lärare och elever för att förbättra

resultaten på kort och lång sikt. Denna metod vill vi införa i hela grundskolan. Vi har under året inbjudit till föräldamöten för att få ett utvidgat engagemang och erfarenhetsutbyte när det gäller skolans framtid. Dessa träffar fortsätter under 2014.

Analys av nuläge

Anpassningen till de ekonomiska ramarna har pågått under 2013 och kommer att fortsätta under 2014. Vi har haft för många anställda i förhållande till vår budget men organisationen förändras kontinuerligt. Uppdraget från kommunstyrelsen är att vi under 2014 ska ha en passande kostym. Nya arbetsformer håller på att utvecklas på skolorna för att bedriva en bra verksamhet och ändå hålla budget. Arbetet med barn

med särskilda behov har under 2013 förändrats och vi har valt att samla kompetenser gällande neuropsykiatriska diagnoser på olika skolor. De elever som har diagnoser får tillgång till rätt kompetens för just sin diagnos vilket ger bättre möjlighet att tillgodogöra sig och klara utbildningen.

Resultaten i skolorna har förbättrats sedan 2012 och meritvärdet för åk 9 har ökat till 190,2 jämfört med fjolårets 179,1. Rikssnittet ligger på 213,1 och vi ska förbättra oss ytterligare både gällande meritvärden och nationella prov.

I övrigt arbetar vi på att skapa en stabil organisation som väl möter upp de krav som ställs på oss från Skolverket, elever, lärare och övrig personal inom förvaltningen.



Måluppfyllelse barn - och utbildningsnämnden

MUSIKSKOLAN SKALL MEDVERKA I MUSICAL, TEATER, DANS ELLER ANNAN KULTURAKTIVITET PÅ VARJE SKOLA.

52,4 % av Orsas elever deltar i musikskolans verksamhet.

5 elever deltar/har deltagit, i musikskolans verksamhet enligt åtgärdsprogram, där musikskolan är en del i åtgärdsprogrammet.

ANSVAR OCH INFLYTANDE

På samtliga skolor genomförs regelbundet klassråd och elevråd. Elevrådet hålls ca en gång per månad och klassråden lite oftare. Elevrådet består av två elever från varje klass som för vidare diskussioner och idéer från sitt klassråd.

På Orsaskolan finns också elevskyddsombud med i elevrådet. Orsaskolan har utöver elevrådet även trygghetsrådet där eleverna verkar för en bra skolmiljö som är trygg för alla, ett matråd finns också där skolmaten är uppe till diskussion. Nytt för 2013 är att Orsaskolan initierat ett kommunövergripande samarbete för elevråden på högstadierna i Orsa, Mora och Älvdalen. En elevrådsdag per termin hålls där en av de tre kommunerna bjuder in till dialog kring elevråd och inflytande.

Klassråden har på flera av skolorna gett eleverna påtagliga resultat då flera av elevernas önskemål kunnat tillgodoses. Samtidigt lär sig eleverna att demokrati är en process som tar tid och att man inte alltid som enskild får precis som man vill.

En klar majoritet av eleverna i Orsa upplever att de är med och påverkar sin skola och arbetsituation

Digerbergets förskolor har föräldraråd tillsammans med skolan. Berget och Stackmora har ett gemensamt föräldraråd.

NORMER OCH VÄRDEN

Vi ska uppfylla de likabehandlingsplaner som vi är ålagda. Alla förskolor skriver i Diskrimineringsombudsmannens plan för förskolan och reviderar den på sina planeringsdagar varje år. Orsaskolan har reviderat sin plan och Musikskolan reviderar årligen likabehandlingsplanen. Alla avdelningar lämnar månadsrapporter om kränkning till nämnden.

ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN

Det finns skriftliga rutiner för alla övergångar mellan skolformer och stadier

KVALITET I UTBILDNINGEN

Under 2013 ser vi en resultatförbättring i skolorna, Slutbetygen i årskurs 9 har stigit till 190,2 jämfört med fjolårets 179,1. Vi har dock en bit kvar till riksnittet som ligger på 213,1. Det är pojkarna i årskurs 9 som har gjort en kraftig förbättring av meritvärdena som ökat med nästan 24 punkter från fjolåret. Flickornas meritvärden har sjunkit 5 punkter under samma tid.

För årskurs 6 är läsåret 2012/2013 det första läsåret då betyg sätts. Betygsskalan är A-F där A är högsta betyg och F är underkänt. Här blev resultatet för Orsas elever enligt nedan:

	Orsa	Riket
Svenska	12,5	13,2
Matematik	13,1	13,7
Engelska	13,2	14

Betygs-poängen utgörs av ett genomsnitt av betygsvärdena i ämnesbetygen (F=0, E=10, D=12,5, C=15, B=17,5 och A=20). Det möjliga värdet är 0-20 poäng.

Den genomsnittliga betygs-poängen beräknas för de elever som fått betyg A-F i respektive ämne.

PEDAGOGISKT LEDARSKAP OCH

UTVECKLING AV UTBILDNINGEN

Det pedagogiska ledarskapet är av stor vikt ute på skolorna för lärare och elever och skapar trygghet och arbetsro för att kunna bedriva en givande undervisning. Ett mer aktivt ledarskap är under fram-marsch inom förvaltningen, då all förändring tar tid så är vi inte i mål ännu, men riktningen är utstakad.

Driftsredovisning (tkr)

		2013		2012		2011	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall		
Verksamhet							
Barn- o utbildningsnämnd	423	481	58	389		403	
Administration	3 427	3 629	201	3 545		3 789	
Musikskola	2 800	2 979	179	3 021		3 065	
Förskola	26 561	27 610	1 049	27 302		27 991	
Grundskola	72 681	67 884	-4 798	71 588		67 357	
Grundår	1 930	2 400	470	2 186		2 630	
Gymnasieskola	38 200	36 116	-2 084	33 034		30 966	
Gymnasiesår	31	0	-31	1 673		2 563	
Vuxenutbildning	25	-135	-160	1 501		5 157	
SFI	0	0	0	755		759	
SCOTT	-6	0	6	750		222	
Ej fördelade medel	609	1 592	983	119		52	
S:a utbildningsverksamhet	146 683	142 554	-4 129	145 863		144 952	
Integrationsenheten	17	0	-17	33		0	
Projekt	25	0	-25	-20			
Summa totalt	146 724	142 554	-4 170	145 876		144 952	
Budgetavvikelse				-5 196		1 478	

INVESTERINGAR

Inga större investeringar har gjorts under året.

KOMMENTAR TILL EKONOMISK REDOVISNING

Förvaltningen redovisar ett underskott i sitt resultat 2013 vilket till största delarna består av att grundskolan inte har kommit tillräta med sina överanställningar på samtliga F-6 skolor medan Orsaskolan 7-9 har inlett ett omfattande arbete med att komma ner i budgetram. Förändringen av ledarskapet på Orsaskolan har haft tydliga positiva effekter på både ekonomi och verksamhet. Gymnasienämndens underskott drabbar BUNs verksamhetsresultat negativt.

Förskolorna har redovisat ett stort överskott som hjälper upp helheten. Överskottet beror på nedläggningen av förskolan Stackmyran samt att verksamhetschef/chefen har saknats under stora delar av hösten.

PERSONALREDOVISNING

Många förändringar på ledande poster har skett under 2013. Året inleddes i februari med att en ny förvaltningschef tillträdde. Under sommaren skiftades rektor på Orsaskolan, i september gick våra två förskolechefer i pension och vid årsskiftet avgick rektor på Digerberget och Bergets skola.

Nya förskolechefen tillträdde i januari 2014 och en tillförordnad rektor anlitas på Digerberget och Berget för vårterminen 2014.

Dessa personalförändringar gör att organisationen inledningsvis tappar fart. Det har påverkat verksamheten under året, men trots det har vi förbättrat resultaten inom skolan.

Framtiden

Vi fortsätter att räta upp ekonomin för att få en budget i balans och en skola som är långsiktigt hållbar.

Skolan fortsätter att utvecklas gällande arbetsätt och ledarskap. Arbetet med en gemensam värdegrund inom skolan fortsätter, där är lärare, elever och all personal delaktig.

Ledarskapet behöver bli tydligare i alla delar av förvaltningen och vi måste arbeta mer med analys och orsak-verkansamband.

Tillsammans kan vi bli bättre är vår devis.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för att ge stöd och hjälp till enskilda individer som på grund av fysiska, psykiska och/eller sociala orsaker har behov av detta.

Hans Sternbro (s), ordförande

Anne-Marie Fröjdlh (c), vice ordf

Under 2013 har vi haft en del personalomsättning i både chefs- och medarbetarleden. Som alltid när nya medarbetare börjar så tappar man en del kunskaper och tid i verksamheterna. Vi har försökt arbeta igen det under senare delen av 2013.

Arbetet för att nå budget i balans 2013 och att klara sänkt ram 2014 pågick under större delen av året. En del av arbetet såg vi resultat av i slutet av 2013. Framförallt gäller det inom äldreomsorgen. Utbildningen "leda för resultat" via Sveriges kommuner och landsting har avslutats och vi fått flera verktyg för det fortsatta utvecklingsarbetet inom förvaltningen.

Arbetet med kvalitetsledningssystemet har pågått under hela året tillsammans med Mora och Älvdalen. Värdegrundsledare har utbildats inom särskilda boenden.

FÖRÄNDRINGAR

Planeringssystemet Laps care inom hemtjänsten har tagit en del tid och energi inom äldreomsorgen. Arbetsmarknadsenheten har tagit över en stor del av matkörningarna inom hemtjänsten och flyttat returbutiken. De har dessutom arbetat intensivt med att bygga upp nya verksamheter som ska möta de behov som finns av arbete och sysselsättning. Nya rutiner har tagits fram av medarbetare och

chefer gällande arbetet med att få fler till egen försörjning. Inom individ- och familjeomsorgen har rekrytering av nya medarbetare och enhetschef tagit en del tid. Arbetet med att ta fram aktuella riktlinjer och planer har påbörjats.

Efter arbetsmiljöverkets tillsyn av individ- och familjeomsorgen så har ett antal åtgärder tagits fram, bland annat säkrare lokaler och kompletterande med en hel del saknade rutiner och riktlinjer.

Analys av nuläge

Det finns många utvecklingsområden på kort och lång sikt inom alla våra verksamheter. Arbetet är påbörjat och fortsätter under 2014. Prioriterade områden inom äldre- och handikappomsorgen är att alla ska ha en aktuell genomförandeplan som är ett dagligt verktyg för personalen. Värdegrundsledare är utbildade som ska utbilda sina arbetskamrater. Lillåhems personal har utbildats i verksamhetssystemet Procapita, övrig omvårdnadspersonal kommer att utbildas i januari 2014.

HÖGA SJUKSKRIVNINGSTAL

Det har varit fortsatt stor oro och höga sjukskrivningstal inom hemtjänsten. Vi genomför därför en arbetsmiljökartläggning som ska leda till en handlingsplan för att vända detta. Hemtjänsten kommer också att byta lokaler och få

ett nyckelfritt system i början av 2014.

Inom verksamheterna för funktionsnedsatta så har vi fått fler ärenden och en del ökade behov. Vi behöver utveckla denna verksamhet så att vi bättre möter behoven. Arbetsmarknadsenheten och individ- och familjeomsorgen har under 2013 fått börja om i sina verksamheter med att lägga en bra grund, ta fram aktuella rutiner, riktlinjer och planer för arbetet framöver.



Måluppfyllelse Socialnämnden

◆ ÖKA INITIATIVTAGANDE, ENGAGEMANG I ARBETET OCH TILLFREDSTÄLLELSE MED MEDARBETARSAMTALEN.

Förslag på att slå samman medarbetarsamtal gruppvis har tagits upp på Förvaltningsråd men inte prövats ännu. Enhetscheferna har stora medarbetargrupper på mellan 15-50 personer. Medarbetarsamtal i grupp kan leda till högre kvalitet på samtalen samt ge en ökad samhörighetskänsla. Detta ska dock inte utesluta enskilda personalsamtal. De flesta verksamheterna har haft medarbetarsamtal men mallen för dessa behöver revideras samtidigt som man ser över lönekriterierna. Vi har försökt att få samverka att fungera inom alla verksamheterna. Medarbetarna upplever inte alltid att det varit möten eller vet vilka möten man haft. Arbetsgivaren måste bli tydligare när det gäller innehåll, vilka nivåer man hanterar vad och vilket möte det är. En ny mall är föreslagen gällande innehållet för arbetsplatsträffar, samverkansmöten och förvaltningsråd.

■ ÖKA DELAKTIGHETEN BLAND BRUKARNA INOM ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORGEN I UPPRÄTTANDET AV DEN INDIVIDUELLA GENOMFÖRANDEPLANEN DÄR BRUKARNAS BEHOV OCH ÖNSKEMÅL SKA STYRA HUR INSATSERNA UTFÖRS.

Det är nu 75 % som har aktuella genomförandeplaner vilket innebär att vi inte når målet på 100 %. På Lillåhem har personalen fått utbildning att skriva in dem i verksamhetssystemet Procapita. Ett projekt startades i december 2013 för att se till att alla brukare inom hemtjänsten har aktuella genomförandeplaner, samtidigt går man igenom allas läkemedel och hjälpmedel samt gör riskbedömningar. Måluppfyllnaden när det gäller att kunna påverka sina tider själv är låg.

Mått	Utfall	Mål
■ Andel (%) av brukarna som har en aktuell genomförandeplan som INTE är äldre än 6 månader.	74,6%	100
■ Möjligheten att påverka tider - hemtjänst	43%	minst 60%
■ Möjligheten att påverka tider, särskilt boende	62%	minst 80%

◆ ÖKA KVALITETEN GÄLLANDE INFORMATION, TILLGÄNGLIGHET OCH BEMÖTANDE INOM ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORGEN SAMT INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN.

Socialtjänsten har bra resultat överlag gällande information i vår verksamhet och det beror på att vi under ett antal år satsat på detta område. Detta behöver vara ett ständigt pågående arbete både internt och externt.

Tillgängligheten kan öka inom all vår verksamhet, vi ser nu över hur detta kan förbättras. Väntetiderna inom försörjningsstödet är för långa och förbättringar har skett under året men det är inte tillräckligt. En åtgärdsplan är framtagen gällande försörjningsstödet och den kommer att genomföras under 2014.

Bemötandet inom individ och familjeomsorgen behöver mätas mer genom enklare enkäter eller frågor. Inom äldreomsorgen på särskilt boende har man fått dåliga siffror på senaste mätningen. Vi kommer nu via värdegrundsledarna arbeta med värdegrunden på utbildningsdagar och arbetsplatsträffar. Hemtjänsten har fått bra resultat gällande bemötande.

Mått	Utfall	Mål
● SKL:s mätning av informationen på hemsidan (IFO)	92	90
● Bemötande inom individ- och familjeomsorgen.	100	90
■ Mäta väntetid från första kontakt vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd	18	högst 14
● Bemötande inom hemtjänsten.	81%	80
■ Bemötande i äldreboende	62%	80
● Uppföljning av våra tjänstegarrantier	Genomfört	

■ BUDGET I BALANS

Socialnämnden når inte målet för 2013. Under året togs det fram åtgärder inom alla verksamheter som skulle ge budget i balans 2013 samt sänka kostnaderna inför 2014. De flesta åtgärderna är genomförda och det har sänkt våra kostnader framförallt inom äldreomsorgen. Sen har det tillkommit kostnader

inom LSS, Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade för extradygn på korttidsboende för 2012 och 2013, fler ärenden och utökningar. Myndighetsservice har ökat i volym, vi har inte fått full kompensation gällande återsökningar för placeringar samt en del annat som inte gått att förutse. Fortsatt högt försörjningsstöd, trots satsningar på praktikplatser och en hög andel missbruksbehandlingar många gånger för att socialtjänsten kommer in för sent. Äldre- och handikappomsorgen har ett budgetunderskott som till största del beror på att vi inte fått till årsarbetstid för kommunals medlemmar, detta har resulterat i 6,5 tjänster för mycket totalt vilket hanterades i slutet av året. Vi har även haft en mycket hög sjukfrånvaro och brist på vikarier under året jämfört med föregående år vilket vi behöver analysera och ta fram åtgärder för.

◆ KVALITET I VÅRD OCH OMSORG

Måluppfyllelsen varierar inom olika verksamheter. Vissa verksamheter måste börja om från början med vissa av aktiviteterna för att nå målen. Vi behöver också ta fram långsiktiga planer för vad och hur vi ska arbeta framöver.

Inom hemtjänsten så har utvecklingen av Laps Care fortsatt med vissa tekniska hinder som vi måste hantera.

Det har gjorts riskbedömningar för alla som bor på särskilt boende i äldreomsorgen. Vi har även utökat arbetet med att göra bedömningar, för att hjälpa våra dementa brukare.

Individ- och familjeomsorgen och Arbetsmarknadsenheten har tagit fram nya rutiner för hur deras samarbete ska fungera bättre. Inom individ- och familjeomsorgen återstår det en hel del i och med att större delen av 2013 ägnats åt att rekrytera nya medarbetare för att få en stabilitet.

Under året har arbetet med tidigt förebyggande arbetet och nya metoder, modeller och verktyg inte kunnat genomföras. Arbetsmarknadsenheten har arbetat intensivt för att starta nya verksamheter, byta lokaler, hitta praktikplatser för att bygga upp en helt nya enhet som bättre möter behoven av arbete/sysselsättning.

■ MINSKA ÅTERAKTUALISERINGAR INOM INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN.

Arbetsmarknadsenheten och individ- och familjeomsorgen har tagit fram en rutin och ett flödes-

schema för att öka samverkan mellan verksamheterna. Handläggaren ska ha ett nära samarbete med resurscentrums handledare och övriga samverkanspartners (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landstinget) för att gemensamt minska återaktualiseringar och hjälpa personer till egen försörjning. Det är en mycket hög andel som återaktualiseras inom både barn och ungdom, missbruk och försörjningsstöd. Vi behöver arbeta mer tidigt förebyggande och långsiktigt för att få ett bättre resultat av de insatser vi sätter in. Det ska finnas genomarbetade långsiktiga planer inom alla områden som talar om vilket förhållningsätt, metoder och verktyg man ska använda. Detta ska vara knutet till funktion och inte person. Väntetiden inom försörjningsstödet behöver minska och de åtgärder som är framtagna ska bland annat bidra till detta.

Mått	Utfall	Mål
◆ Mäta andelen ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats	73	80
■ Mäta andelen ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21-64 år ett år efter avslutad utredning eller insats	50%	Mins t 80%
■ Väntetid i antal dagar från första kontakttillfälle vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	18	
◆ Mäta andelen ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad utredning eller insats.	71%	Minst 80%



Driftsredovisning (tkr)

	2013			2012		2011
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	
Verksamhet						
Socialnämnd	490	480	-10	639	639	
Administration	13 529	12 991	-539	12 952	12 099	
Färdtjänst	1 509	1 300	-209	1 354	1 156	
Äldreomsorg	74 486	74 763	276	70 699	68 286	
Psykiatri	2 271	2 545	274	2 125	3 256	
Särskilda omsorgen / LSS	14 855	15 377	522	14 102	14 078	
Individ och familjeomsorg	5 378	4 929	-448	5 745	4 337	
Insatser vuxna	2 448	1 791	-657	2 721	4 375	
Insatser barn och ungdom	5 050	4 363	-688	5 346	3 921	
Ekonomiskt bistånd	8 797	6 675	-2 122	7 900	7 899	
Familjerätt/familjerådgivning	735	590	-145	665	551	
Arbetsmarknadsåtgärder	3 867	4 699	832	4 175	3 138	
Ej fördelade medel	0	180	180	0	0	
Summa verksamhet	133 414	130 681	-2 732	128 422	123 737	
Projekt	-179	0	179	-51	299	
Summa totalt	133 235	130 681	-2 554	128 372	124 036	
Budgetavvikelse				588	-957	

INVESTERINGAR

Investeringar som genomförts i socialnämndens verksamheter under 2013 är bilar till Arbetsmarknadsenheten på grund av utbyte och nya verksamheter, möbler till hälso-, sjukvård och rehabilitering (HSR) samt korttidsboende, sängar och madrasser till särskilt boende. Vi har varit mycket restriktiva med dessa kostnader med tanke på det ekonomiska läget.

KOMMENTAR TILL EKONOMISK REDOVISNING

Socialnämnden har inte klarat av att nå budget i balans under 2013. Ett stort antal åtgärder togs fram men beslutades först i början av sommaren vilket innebar att effekterna syns först under hösten. Däremot så är förutsättningarna bättre inför 2014. De sista åtgärderna ska genomföras under början av 2014. Underskottet inom äldreomsorgen har hanterats på ett bra sätt i och med vår resurs-

och bemanningsenhet samt att scheman lades om. Orsakerna var att det var för många anställda på grund utav heltidsavtalet. En del ökade kostnader beror på att det har varit en hög personalomsättning och chefsbyten vilket gör att man inte har kunnat arbeta med att planera verksamheten utan befinner sig i "akutrutan" hela tiden. Det är viktigt med ett långsiktigt, tidigt förebyggande arbete vilket man inte hunnit med under året som gått. Inom arbetsmarknadsenheten har man byggt upp verksamheter så att man bättre kan möta behoven av arbete/sysselsättning framöver.

PERSONALREDOVISNING

Vi har under 2013 ägnat mycket tid åt att rekrytera in nya chefer och medarbetare framförallt inom Individ och familjeomsorgen, hälso-, sjukvård och rehabilitering samt äldreomsorgen. Det har varit få sökande till tjänster vi haft utan-

nonserade och ibland har vi inte fått tag på någon. Heltidsavtalet innebar en övertalighet på 6,5 tjänster vilket hanterats genom att nya scheman lagts och det gav direkt effekter under senhösten. Det har varit stora kostnader för att vi inte haft tillräckligt med vikarier från våren. Sjukfrånvaron har varit mycket hög inom vård och omsorg framförallt i hemtjänsten och på Lillåhem. Vi ökar stödet till första linjens chefer och anställda en kvalitetsutvecklare och en interncontroller från 2014.

Framtiden

Det är viktigt att fokusera på resultat, utveckling, ekonomi och kvalitetssäkring. Det behövs långsiktiga planer i verksamheterna som alla medarbetare känner till och arbetar efter.

Det är viktigt att var och en av medarbetarna vet vad som styr vår verksamhet och hur man kan bidra till att nå de mål som är satta.

KVALITETSSÄKRING

Vi behöver få bättre kontroll och kvalitetssäkring i våra verksamheter så att vi arbetar med rätt saker vid rätt tidpunkt.

Socialtjänsten påverkas av omvärlden på många sätt vilket gör att vi måste anpassa våra verksamheter hela tiden.

Arbetet med rekrytering behöver förbättras så att vi kan ersätta medarbetarna som slutar i våra verksamheter.

ARBETSMILJÖN

Genom att ha en bra arbetsmiljö, hög grad av delaktighet och en god stämning på arbetsplatserna kan vara några saker som bidrar till ökade rekryteringsmöjligheter. Vi behöver ställa oss frågan: Vad behöver vi göra för att bli en bra arbetsplats i framtiden?

Kvalitetsledningssystemet är det viktigaste redskapet för att öka måluppfyllnaden. Allt vi ska arbeta med finns i systemet: hur vi ska följa upp kvalitén på det vi gör och vilka förbättringar vi måste göra. För att öka kvalitén på vårt

arbete och därmed öka livskvalitén och nå de mål som är uppsatta behöver medarbetare veta vad och hur man ska arbeta. Det behövs planer som tydligt talar om vilket förhållningssätt, vilka metoder och vilka verktyg vi ska använda. De ska vara evidens- eller erfarenhetsbeprövade. All omvårdnadspersonal går utbildning för att lära sig dokumentation i vårt verksamhetssystem. Inom äldreomsorgen pågår arbetet med att införa en värdegrund och det är en del av medarbetarna som leder detta. En kvalitetsutvecklare anställs från början av 2014.



Miljönämnden

Miljönämnden är gemensam för Mora och Orsa kommuner och är tillsyns- och kontrollmyndighet för miljöbalken, livsmedelslagen, tobakslagen och till viss del smittskyddslagen. Miljökontoret har ansvaret för att lagarna efterlevs. Kontoret har även ansvaret för naturvården i kommunen.

Hans Nahlbom (s), Orsa, ordförande

Christina Bröms (c), Mora, vice ordf

Under 2013 har vi utfört många fler inspektioner än de senaste åren. Inom livsmedelskontrollen har inriktningen på kontrollen varit redlighet och spårbarhet, kontroll av vattenreservoarer samt inventering av mikrobiologiska kriterier.

Inom hälsoskyddet har vi haft inriktning på UV-strålning, buller, egenkontroll, små vattenledningsföreningar samt tobak och solariet. När det gäller miljötillsynen har vi inriktat oss på förorenad mark, energi, förebyggande av avfall, egenkontroll, bilskrotar och tillskottsvatten vid avloppsreningsverk. Livsmedelskontrollen och hälsoskyddstillsynen har vi utfört helt enligt våra planer. När det

gäller miljötillsynen har vi nästan kommit i mål. Eftersom vi haft tjänstledig personal har inte all planerad tillsyn kunnat utföras. Inom naturvården har vi bland annat arbetat med biologisk återställning av flottade älvar, renovering av Blomtäkts fåbod på Koppången, naturreservatsbildning och iordningställande av slåtterängar. Kalkningsverksamheten påbörjades under våren med en mycket hastig vårflod. Det ställde till med en del problem på kalkdoserarna. Vi har även haft en del problem med telekommunikationen och larm. Trots detta har ändå kalkningsverksamheten gått som planerat.

Vi har tagit fram en ny miljöbalkstaxa och ändrat timtaxan för

livsmedel, tobak och strålskydd. Vi har arbetat med kvalitetsarbete för att få till en rättssäker handläggning. Vi ger information och rådgivning till verksamhetsutövare och medborgare och i år arbetar vi även med mer riktade informationsinsatser.

Analys av nuläge

Eftersom vi har haft ett bra 2013 vill vi försöka upprätthålla detta. Planeringen av 2014 års verksamhet är redan klar och vi fortsätter att arbeta med den tillsyn och kontroll som våra verksamhetsutövare betalar för. De miljöobjekt som vi inte hann med under 2013 kommer att prioriteras i 2014 års verksamhet.

Måluppfyllelse Miljönämnden

● VI SKA TILLSAMMANS SKAPA DELAKTIGHET, TRIVSEL, GLÄDJE, ÖPPENHET, RESPEKT OCH OMTANKE. DET SKA VARA ROLIGT ATT GÅ TILL JOBBET.

Under året har vi haft ett flertal gemensamma aktiviteter för att skapa trivsel, glädje och öppenhet. Vi har även haft regelbundna arbetsplatsträffar och förvaltningsråd för att personalen ska vara delaktiga i det som händer på förvaltningen. Vi bedömer att målet är nått.

● VI SKA BEDRIVA NATUR- OCH VATTENVÅRDSARBETE SÅ ATT VÄRDEFULLA NATUR- OCH KULTURMILJÖER SKYDDAS OCH VÄRDAS.

Genom att vi har arbetat med en hel del naturvårdsinsatser samt utfört den planerade kalkningsverksamheten har vi kunnat uppnå förvaltningsmålet. Den sammanlagda andelen skyddad mark (natur-

reservat, biotopskydd, naturvårdsavtal) uppgår till 10 % av den produktiva skogsmarken i Mora och Orsa

Mått	Utfall	Mål
● Andel skyddad natur (ängs- och hagmark, skog mm). Årets mål, öka med 2%	10%	minst 8%
● Andel genomförda åtgärder enligt planen (Länsstyrelsen), årets mål minst 80%	80%	minst 80%

◆ VI SKA BEDRIVA TILLSYN FÖR ATT MINSKA SPRIDNING AV ÖNSKADE MILJÖ- OCH HÄLSOSTÖRANDE ÄMNER TILL LUFT, MARK OCH VATTEN.

Vi har nästan lyckats utföra all den planerade miljötillsynen så vi är på god väg att uppnå förvalt-

ningsmålet. Ca 80 % av den planerade tillsynen på miljöskyddsobjekt är genomförd vilket är vårt bästa resultat någonsin.

Mått	Utfall	Mål
Andel verksamheter som fått minst ett planerat tillsynsbesök enligt tillsynsplanen.	106 st	Minst 133 st

VI SKA BEDRIVA TILLSYN FÖR ATT SÄKERSTÄLLA EN GOD OCH HÄLSOSAM MILJÖ I BOSTÄDER, SKOLOR, FÖRSKOLOR, HYGIEN- OCH OFFENTLIGA LOKALER. Vi har utfört all planerad kontroll och därmed uppnått förvaltningsmålet. 49 verksamheter har fått besök.

Mått	Utfall	Mål
Andel verksamheter som fått minst ett planerat tillsynsbesök enligt tillsynsplanen.	49	Minst 55 st

VI SKA BEDRIVA KONTROLL FÖR ATT DE LIVSMEDEL SOM PRODUCERAS, SÄLJS OCH PÅ ANDRA SÄTT HANTERAS I KOMMUNEN SKA VARA SÄKRA. Livsmedelskontrollen har utförts helt enligt planerna och målet är nått med råge. Vi har även haft revision av Länsstyrelsen vilket gett oss ett kvitto på att livsmedelskontrollen utförs enligt lagstiftningens krav.

Mått	Utfall	Mål
Andel verksamheter som fått minst en planerad kontroll enligt tillsynsplanen.	105%	Minst 100%

UNDERSÖKNING AV OMRÅDEN SOM ANSES HA EN BETYDANDE MILJÖRISK (MIFO RISKKLASS 1 OCH 2) SKA PÅBÖRJAS SENAST 2025. Genom att det genomförts flera markundersökningar och efterbehandlingsåtgärder har vi kunnat uppnå förvaltningsmålet.

Mått	Utfall	Mål
Antal påbörjade områden.	2	minst 0

VI SKA BEDRIVA TILLSYN SÅ ATT VERKSAMHETSUTÖVARNA HUSHÄLLER MED ENERGI OCH RÅVAROR. Genom att vi har utfört den tillsyn inom energi och avfall som vi planerat för har vi kunnat uppnå förvaltningsmålet. Vi har deltagit i länsprojektet

Energitillsyn på miljöfarlig verksamhet och haft den tillsyn vi planerat att utföra. Fokus på avfallstillsynen har varit på förebyggande av avfall.

BUDGET I BALANS

Miljönämnden kommer att redovisa ett överskott, vilket beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Målet för budget i balans är nått.

VI SKA ARBETA FÖR ATT ÖKA SJÄLVFINANSIERINGSGRADEN FRAM TILL 2015.

Vi har tagit fram nya taxor för samtliga områden inom miljönämndens ansvar. De nya taxorna utgår från de faktiska kostnaderna nämnden har för tillsyn och kontroll. Målet är därmed nått. Vi ska arbeta för att öka självfinansieringsgraden fram till 2015.

VI HAR RÄTTSSÄKER HANDLÄGGNING OCH GER SERVICE OCH INFORMATION MED HÖG KVALITET.

Vi har under året arbetat med kvalitetsarbete för att få till en rättssäker handläggning. Förutom den information och rådgivning vi ger till verksamhetsutövare och medborgare har vi i år arbetat mer systematiskt med informationsinsatser. Alla inspektörer på kontoret har gått en utbildning i kommunikation och bemötande. Vi har haft revision på livsmedelskontrollen och länsstyrelsen har konstaterat att vi i stort uppfyller livsmedelslagstiftningens krav på offentlig kontroll.

Mått	Utfall	Mål
Andel svar via e-post inom 2 arbetsdagar.	100%	Minst 80%
Andel verksamheter som fått en första kontroll inom 6 månader från det de startades. Årets mål 100%	88%	Minst 100%
Andel sökande som anmält/ansökt till miljökontoret och som vi skickat bekräftelse till inom 10 arbetsdagar.	100%	Minst 100%



Driftsredovisning (tkr)

	2013			2012	2011
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Verksamhet					
Miljönämnd	67	77	10	68	85
Adm miljö och hälsa	735	798	63	762	771
Livsmedel	69	66	-3	50	14
Miljötillsyn	140	152	11	80	15
Kalkning	118	120	2	121	90
Naturvård	265	249	-17	234	218
Summa	1 394	1 461	67	1 314	1 192
Budgetavvikelse				113	441

KOMMENTAR TILL EKONOMISK REDOVISNING

Totalt sett kommer miljönämnden redovisa ett positivt resultat på 67 tkr. Vilket till största delen beror på lägre personalkostnader inom administrationen än budgeterat. Livsmedels-, miljö- och kalkningsverksamheten följer i stort budgeten. Naturvårdsverksamheten kommer att gå med ett negativt resultat som beror på att vi har haft personal som arbetat parallellt på grund av pensionsavgång. Inom administrationen kommer nämnden redovisa ett positivt resultat som beror på lägre personalkostnader (sjukfrånvaro och vård av barn) och lägre kostnader för kurser än budgeterat.

PERSONALREDOVISNING

Sedan våren 2013 är en av våra medarbetare tjänstledig för att pröva nytt arbete på en annan

kommunal verksamhet. Vi har gjort en omfördelning av arbetsuppgifter mellan medarbetare och har rekryterat en ny inspektör. Från och med årsskiftet 2014 kommer en medarbetare att arbeta med andra arbetsuppgifter vilket leder till att vi måste rekrytera ytterligare en inspektör.

Framtiden

Utmaningen är att kunna bibehålla och utveckla en väl fungerande tillsyns- och kontrollverksamhet. Vi har i många år varit underbemäddade med följderna att vi legat efter med tillsyn och kontroll. Inom livsmedel har vi fått till en mycket bra kontrollverksamhet. På miljöbalkssidan är vi på god väg, vi har under 2013 gjort många fler inspektioner än vi gjort på många

år (främst inom hälsoskyddet), trots det återstår en del att göra. Under 2014 kommer vi att ta över energi- och klimatrådgivningen från kommunstyrelsen. Detta innebär att vi ska rekrytera en till inspektör. Vid rekrytering av inspektörer märker vi att det finns många välutbildade personer, men det är svårt att få dessa att välja Mora Orsa framför storstadskommuner.

Under året har vi tagit fram nya taxor och avgifter för att kunna utöka personalstyrkan. Vårt mål är att på sikt vara tio årsarbetare som arbetar med livsmedels- och miljöbalkstillsyn.



Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden är kommunens organ för tillsyn över byggverksamheten i kommunen samt ansvarar för den fysiska planeringen på uppdrag av kommunstyrelsen.

Lennart Rosell (s), ordförande

Bo Lindblad (c), vice ordf

Samordningsarbetet för den gemensamma stadsbyggnadsförvaltningen fortgår. Lokalfrågan är löst genom inhyrda kontorsmoduler. Kartchef, verksamhetskoordinator och ny bygglovsutredare har anställts. Nytt ärendehanteringssystem är upphandlat och ska införas under 2014.

Bygglovsärenden har ökat något från 173 till 187. Bostadsanpassningsärenden ökade från 44 till

45. Under året har 3 detaljplaner vunnit laga kraft. Arbetet med ny Översiktsplan har under året fortgått med fokus på LIS-delen, det vill säga områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen och delområde Grönklitt. Inventeringsarbete och samråd kring LIS-frågor och kulturfrågor har skett i översiktsplanarbetet. Arbetet med uppdatering av karta och utveckling av karttjänster har fortgått.

Analys av nuläge

Planarbetet under 2014 kommer till stor del att handla om att slutföra arbetet med ny översiktsplan. Även detaljplanearbete i Grönklitt kommer att ske. Karttjänster kommer att fortsätta utvecklas. Bygglovsenheten vidareutvecklar sina arbetsrutiner. En stor del av utvecklingsarbetet under 2014 kommer att bestå i att införa ett nytt ärendehanteringssystem för hela förvaltningen.

Måluppfyllelse

LIVSKVALITET

Förvaltningen har fortsatt delta i byautvecklingsmöten. Även samråd direkt med byautvecklingsrepresentanter i frågor kring strandnära byggande och kulturfrågor/odlingsrösen har skett. Allmänt förtida samrådsmöte för diskussion om strandnära byggande har genomförts.

AKTUELL ÖVERSIKTSPLAN

Arbete med kommuntäckande Översiktsplan fortgår under 2014.

Ansökan bidrag för LIS (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen) är inskickad till Boverket.

KONTINUERLIG TILLSYN AV KOMMUNALA OCH ANDRA OFFENTLIGA LEKPLATSER

Bygglovsenheten har förberett tillsynsarbetet genom att planera genomförande och utföra utbildningsinsatser för personal som kommer att delta i arbetet under 2014.

PRÖVA RÄTTEN TILL BOSTADSANPASSNINGSBIDRAG FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

45 ansökningar inkom under 2013. 37 beslut fattades och 8 ärenden är pågående.

Inga ärenden överprövades.

Mått	Utfall
● Andel överprövningar där beslutet går nämnden emot	0

PLANLÄGGA FÖR ENBOSTADSHUS OCH FLERFAMILJSHUS

Förvaltningen har bidragit till kommunens bostadsförsörjning genom att slutföra planarbetet för Detaljplan Styversbacken etapp 1 samt handlägga bygglovsärendet för flerfamiljshus i kvarteret Måsen. En del av detaljplan för Styversbacken antogs under 2013. Planarbete för hotell på toppen av Grönklitt, med möjlighet till ca 500 bäddar, färdigställdes.

Planarbete för Råtjärnsberget med ca 70 tomter är påbörjat.

Mått	Utfall
Antal genom detaljplan möjliggjorda lägenheter i enbostadshus under året	50
Antalet tillskapade byggbara tomter för bostäder på kommunägd mark under året	8
Antal genom antagen detaljplan möjliggjorda lägenheter i flerfamiljshus under året	500

◆ TJÄNSTEGARANTI FÖR BYGGLOV

Målet avser en längsta handläggningstid på 10 veckor för nämnds och delegationsbeslut. 89 % av ärendena klarades av på den tiden. Med ett nytt ärendehanteringssystem finns förutsättningar för ett högre resultat.

Mått	Utfall	Mål
◆ Andel bygglov som kunnat handläggas på max tio veckor.	89%	100%

● TJÄNSTEGARANTI FÖR PLANBESKED

Endast ett aktuellt ärende, Grönklitt ändring 5, vilket handlades inom fyra månader.

Mått	Utfall
● Antal planbesked enl. PBL som kunnat handläggas på max fyra månader	1

◆ PLANLÄGGA FÖR HANDEL OCH VERKSAMHETER

Endast planarbete för Skylodge i Grönklitt har genomförts.

Mått	Utfall	Mål
● Storleksordningen på mark som planlagts för etableringsändamål genom antagen detaljplan (ha) under året.	1	1
● Antal tillskapade byggbara tomter för verksamheter såsom handel, kontor och industri på kommunägd mark under året	0	0

◆ HÖG KVALITET PÅ KARTMATERIAL

Till stor del uppnått. 2014 ska varje byggnad vara adressatt, även där det inte finns mantalsskrivna.

MÅTT	UTFALL	MÅL
◆ ABT-avtal: Nivå på inrapporterade adressättningar	Delvis genomfört	
■ Redovisad kvalitet på inmätta byggnadsgeometrier enligt ABT-avtal. (del B)	75%	100%
● Nivå på ABT-avtal rörande övrig Topografi (Del T)	100%	100%

● SE TILL ATT DET FINNS DETALJPLANER FÖR BOSTÄDER OCH VERKSAMHETER

Antagna detaljplaner under 2013 är ändring 5 detaljplan för Grönklitt, Skylodge hotel och Styversbacken.

◆ TYDLIGA OCH VÄL UNDERBYGGDA BESLUT

Som mått används antal överprövningar som går nämnden emot. Av sex överprövade ärenden gick två överprövningar emot nämndens beslut.

Mått	Utfall	Mål
◆ Antalet överprövningar där besluten går nämnden emot.	2	0



Driftsredovisning (tkr)

	2013			2012		2011
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall	
Verksamhet						
Byggnadsnämnden	122	176	54	109	157	
Stadsbyggnad adm	1 327	1 264	-63	2 291	2 508	
Bygglov	206	141	-65	-795	-498	
Planer	188	391	203	-76	35	
Kartor			0	132		
Översiktsplan	575	675	100	188	352	
Karta, Mät, GIS	719	774	55	331	742	
Bostadsanpassning	869	706	-163	828	649	
Summa	4 006	4 127	121	3 008	3 947	
Budgetavvikelse				919	-57	

KOMMENTAR TILL EKONOMISK REDOVISNING

Förvaltningens överskott uppgår till ca 121 tkr. Resultatet är jämt spritt över förvaltningens fyra enheter.

PERSONALREDOVISNING

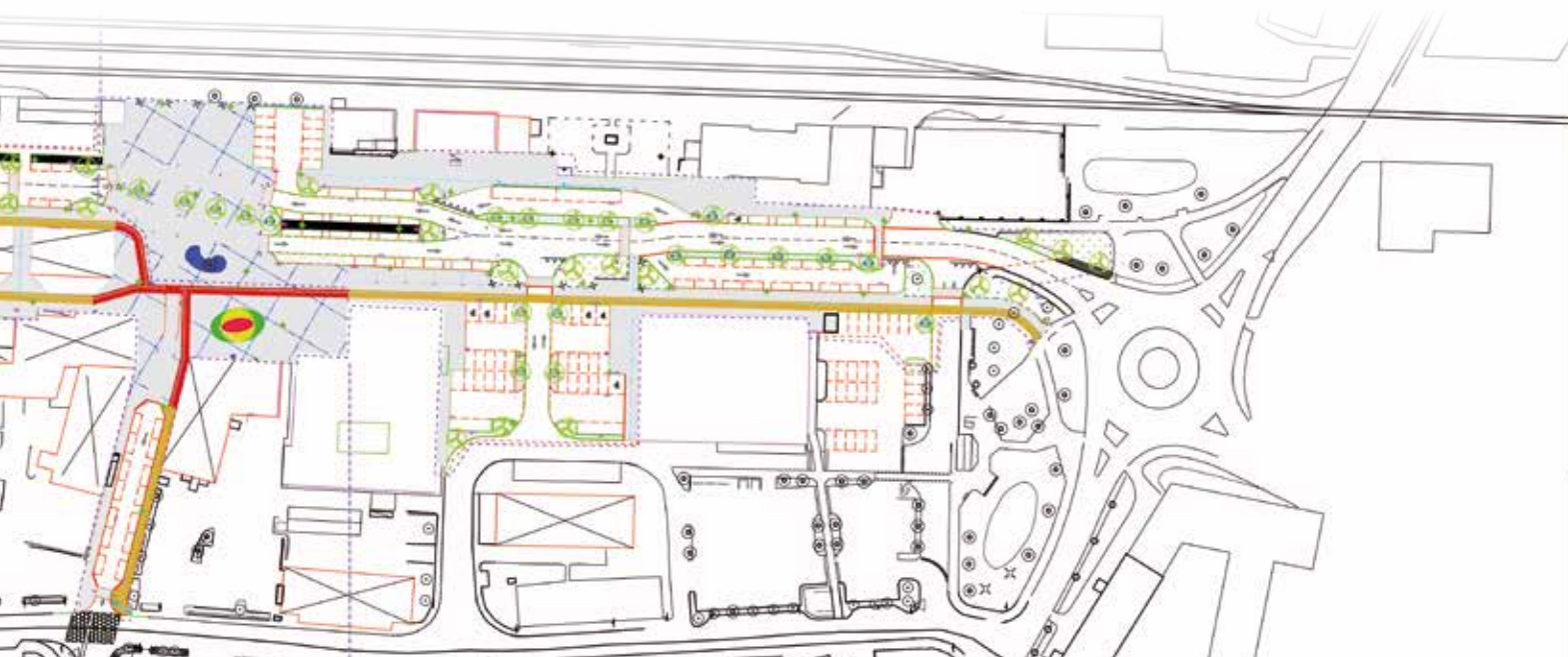
Bygglovsenheten har under året haft två pensionsavgångar. En ny bygglovsutredare har därefter anställts. En kartchef och en verksamhetskoordinator har anställts.

Framtiden

Införande av nytt ärendehanteringssystem kommer att ta mycket kraft och tid under 2014.

Fortsatt arbete med att klara kommande pensionsavgångar de

närmsta åren. Fram till 2019 kommer ca 30 % av förvaltningens personal att behöva förnyas.



Sammanställd redovisning

Sammanställd redovisning omfattar kommunen, Orsabostäder AB inklusive Orsa Lokaler AB samt Orsa Vatten & Avfall AB inklusive kommunens andel av NODAVA. Dessa bolag ägs till 100 procent av kommunen. Sammanställd redovisning skall visa det totala åtagandet som kommunen har samt ge en grund för analyser och ökade möjligheter till styrning av kommunens verksamhet oavsett om denna bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform.

Orsa Vatten & Avfall AB äger och förvaltar Orsas anläggningar för vatten, avlopp och avfall. Driften av dessa sköts i det gemensamma bolaget NODAVA AB. NODAVA ägs gemensamt av Mora, Orsa och Älvdalens kommuners respektive ägarbolag för v/a anläggningar. Merparten av kommunens lokaler är överförda till Orsa Lokaler AB.

I den sammanställda redovisningen har inte Grönklittsgruppen AB konsoliderats. I den sammanställda redovisningen ingår inte Oreälvens kraft AB. Oreälvens kraft AB ägs till 35 procent av kommunen och 65 procent av Fortum Kraft AB. Bolagets struktur är att Orsa kommun står för 35 procent av bolagets kostnader och får 35 procent av producerad kraft som bolaget framställer. Kraften säljer kommunen i sin tur till Fortum. Kostnaden och intäkten konteras i kommunens redovisning under finansförvaltningen.

Stiftelsen Rovdjurscentrum Grönklitt och Designtorg trä bildades under 2007. Kommunen är stiftare tillsammans med Grönklittsgruppen AB. Stiftelsens uppgift är att ansvara för drift och innehåll i byggnaden Rovdjurscentrum och Designtorg Trä. Stiftelsen konsolideras inte.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att det egna kapital som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Interna kostnader/intäkter och interna skuld- och fordringsposter har eliminerats. Vid upprättandet av den sammanställda redovisningen har kommunens redovisningsprinciper varit vägledande.

Årets resultat för 2013 blev 9 713 tkr (1 162 tkr år 2012). I den sammanställda redovisningen ingår Orsa kommun, Orsabostäder AB med dotterbolaget Orsa Lokaler AB samt Orsa Vatten & Avfall AB inklusive kommunens andel av NODAVA.

Orsabostäder & Orsa Lokaler AB

Orsabostäder AB är ett allmännyttigt bostadsföretag och har som verksamhet att inom Orsa kommun förvärva, bebygga, äga, avyttra och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och där tillhörande kollektiva anordningar. Orsa Lokaler AB är ett helägt dotterbolag vars verksamhet är fastighetsförvaltning och uthyrning av industrilokaler i Orsa.

Hans-Göran Olsson (s), ordförande

Bernt Westerhagen (c), vice ordf

Orsabostäder

Bolaget har under verksamhetsåret sålt två fastigheter med totalt 20 lägenheter samt aktier i Grönklittsgruppen till ett sammanlagt värde av 8 430 tkr. Rivning av två fastigheter med 36 lägenheter har påbörjats under kvartal 4 och beräknas vara klart under kvartal 1 2014.

Förvaltningsrätten har i dom 2013-03-06 avslagit bolagets ansökan om återbetalning av uttagsskatt för åren 2005-2011, ärendet är överklagat till Kammarrätten och bolaget har kostnadsfört 1544 kr under 2013.

Bolaget har under verksamhetsåret resultatfört engångsposter till ett positivt netto av 1 688 tkr. Under året har energioptimering av 75 lägenheter färdigställts samt ytterligare 34 lägenheter har påbörjats, av investeringen på 6 066 tkr har 3 033 tkr aktiverats i balansräkningen.

Bygglov har erhållits för kvarteret Måsen där planen är att uppföra 16 lägenheter under 2014.

Orsa Lokaler

Under verksamhetsåret har två större investeringsprojekt färdigställts. Ungdomens hus invigdes under 2013. Investeringen under 2013 uppgick till 10 067 tkr och totalt beräknas den sluta på 10 900 tkr (budgeterat 10 936 tkr).

Resurscenter Orsa lärcentrum blev färdigställt första halvåret 2014 till en kostnad av 1 976 tkr (budgeterat 2 000 tkr).

Miljökontoret i Mora Orsa har gjort en Mifo1 utredning angående eventuella miljöbelastningar på Orsa kyrkby 36:59. Då eventuella föroreningar har gjorts av tidigare ägare till fastigheten har bolaget begärt att Miljökontoret skall göra en ansvarsutredning, vilken beräknas bli klar under första halvåret 2014.

Nyckeltal		
Orsabostäder AB	2013	2012
Omsättning (tkr)	42 056	41 529
Resultat efter finansnetto (tkr)	4 591	168
Balansomslutning (tkr)	123 272	128 235
Soliditet %	17,4	14,7
Kassalikviditet %	77,3	80,0
Eget kapital inkl del av obeskrivna reserver	21 519	18 865

Nyckeltal		
Orsa lokaler AB	2013	2012
Omsättning (tkr)	36 797	35 809
Resultat efter finansnetto	3 240	0
Balansomslutning (tkr)	194 902	192 382
Soliditet %	3,1	1,4
Kassalikviditet %	84,6	111,4
Eget kapital inkl del av obeskrivna reserver	6 012	2 772

NODAVA AB & Orsa Vatten & Avfall AB

Norra Dalarnas Vatten och Avfalls AB, NODAVA AB ägs gemensamt av Älvdalens, Mora och Orsa kommuner. Genom ett ”Uppdrags och Samarbetsavtal” med de tre kommunerna sköter bolaget VA- och avfalls verksamheten i kommunerna. Ordförandeskapet i styrelsen är rullande och just nu har Orsa ordförande-klubban. Orsa Vatten och avfall AB äger och förvaltar Orsa kommuns vatten- och avloppsanläggningar samt avfallsanläggningar. Bolaget ägs till 100% av Orsa kommun.

NODAVA AB

Karin Bohlin, ordförande

Daniel Nyström, vice ordförande

I juni anställdes en ny VD. Den administrativa chefen fungerade dessförinnan som tf VD.

Bolagets ledningsgrupp har tillsammans med Orsa kommuns personalchef arbetat fram lönekriterier som skall användas i bolaget. Ledningsgruppen, samtliga arbetsledare och en del övriga personal har under våren 2013 genomgått en kurs i bättre arbetsmiljö.

Personal från Nodava AB har under 2013 varit engagerade i de tre ägarkommunernas arbete med VA-planläggning. Arbetet kommer att fortgå under 2014.

Hösten 2013 startade arbetet med att genomföra en processkartläggning i bolaget, inledningsvis på övergripande ledningsnivå. Syftet är att tydliggöra ansvar och befogenheter och att även effektivisera verksamheten.

Resultatet av den organisationsöversyn som gjordes under året blev att antalet chefer i bolaget har minskats med en person. VA-avdelningen leds nu av nya produktions- och distributionschefer sedan VA-chefens tjänst rationaliserats bort.

Orsa Vatten och Avfall AB

Karin Bohlin, ordförande

Jimmy Olsson, Vice ordförande

Orsa Vatten och Avfall AB anställde i juni 2013 en ny VD. Den administrativa chefen har fungerat som tf VD till den nye VD'n tillträdde.

Bolagets styrelse beslutade i september att anhålla hos ägaren Orsa kommun om att bolagets aktiekapital skulle höjas från 2 mkr till 8 mkr.

Orsa Vatten och Avfall AB har under 2013 varit engagerade i ombyggnaden av Järnvägsgatan. Etapp 1 påbörjades hösten 2012 och avslutades i maj 2013. Hösten 2013 påbörjades etapp 2.

Takbyte har genomförts på personal- och lagerbyggnaden på Tranmyrvägen. På avlopps-reningsverket Bunk har det under året bytts ut värmepumpar.

Utbyggnad av VA har genomförts i Styversbacken till en kostnad av 858 tkr.

Styrelsen beslutade i juni att påbörja en projektering för en ombyggnad av Orsa återvinningscentral.

Nyckeltal			Nyckeltal		
NODAVA	2013	2012	Orsa Vatten och Avfall AB	2013	2012
Omsättning (tkr)	49 865	46 336	Omsättning (tkr)	24 678	24 942
Resultat efter finansnetto	9	15	Resultat efter finansnetto		1 418
Balansomslutning (tkr)	12 927	11 925	Balansomslutning (tkr)		79 721
Soliditet %	11,3	12,2	Soliditet %		4,7
Kassalikviditet %	106,5	107,0	Kassalikviditet %		55,3
Eget kapital inkl del av obeskrivna reserver	1 463	1 463	Eget kapital inkl del av obeskrivna reserver		3 740

Resultaträkning 2013 Orsabostäder AB *inkl intern handel (tkr)*

	2013	2012
Verksamhetens intäkter	47 061	41 662
Verksamhetens kostnader	-35 327	-33 465
Avskrivningar	-4 051	-4 315
Verksamhetens nettokostnader	7 683	3 882
Finansiella intäkter	615	70
Finansiella kostnader	-3 707	-3 784
Resultat efter finansnetto	4 591	168
Bokslutsdispositioner	257	36
Skatt	-2 004	-349
Årets resultat	2 844	-145

Resultaträkning 2013 Orsa lokaler AB *inkl intern handel (tkr)*

	2013	2012
Verksamhetens intäkter	38 512	39 397
Verksamhetens kostnader	-26 466	-29 108
Avskrivningar	-4 074	-3 877
Verksamhetens nettokostnader	7 972	6 412
Finansiella intäkter	64	133
Finansiella kostnader	-4 796	-6 545
Resultat efter finansnetto	3 240	0
Årets resultat	3 240	0

Resultaträkning 2013 Orsa Vatten & Avlopp AB *inkl intern handel (tkr)*

	2013	2012
Verksamhetens intäkter	24 785	24 942
Verksamhetens kostnader	-20 446	-19 030
Avskrivningar	-2 851	-2 719
Verksamhetens nettokostnader	1 488	3 193
Finansiella intäkter	8	9
Finansiella kostnader	-1 615	-1 783
Resultat efter finansnetto	-119	1 418
Bokslutsdispositioner		-1 348
Skatt		-70
Årets resultat	-119	0

Resultaträkning 2013 NODAVA AB *inkl intern handel (tkr)*

	2013	2012
Verksamhetens intäkter	49 865	24 942
Verksamhetens kostnader	-49 774	-19 030
Avskrivningar	-111	-2 719
Verksamhetens nettokostnader	-20	3 193
Finansiella intäkter	31	9
Finansiella kostnader	-2	-1 783
Resultat efter finansnetto	9	1 418
Bokslutsdispositioner		-1 348
Skatt	-8	-70
Årets resultat	1	0

Driftredovisning 2013 Orsa kommun (tkr)

	2013					2012	
	Utfall Intäkter	Utfall Kostnader	Budget Intäkter	Budget Kost- nader	Avvikelse Netto	Utfall Netto	Utfall Netto
Revision	0	-328	0	-660	332	-328	-570
Kommunfullmäktige	334	-1 590	0	-1 315	59	-1 256	-1 396
Kommunstyrelsen	8 304	-45 840	5 293	-44 052	1 223	-37 536	-39 774
Kulturutskottet	354	-6 257	366	-6 418	150	-5 903	-5 981
Fritids- och serviceutskottet	21 327	-44 293	20 958	-44 409	484	-22 967	-24 041
Barn- o utbildningsnämnden	28 812	-175 536	20 863	-163 417	-4 170	-146 724	-145 876
Socialnämnden	29 331	-162 566	22 122	-152 803	-2 554	-133 235	-128 372
Miljönämnden	9 022	-10 416	9 134	-10 595	67	-1 394	-1 315
Byggnadsnämnden	919	-4 925	1 089	-5 216	121	-4 006	-3 008
Summa styrelse/ nämnder	98 403	-451 752	79 825	-428 886	-4 288	-353 349	-350 333
Finansiering	438 840	-81 631	431 316	-78 515	4 408	357 209	351 457
Summa	537 243	-533 382	511 141	-507 401	121	3 861	1 125

Kommentar:

Tilläggsanslag på 1 260 tkr har tilldelats socialnämnden för att minska försörjningsstödet genom att erbjuda arbetspraktikplatser istället för försörjningsstöd

Investeringsredovisning 2013 Orsa kommun (tkr)

	2013					2012	
	Anslag	Ombud- geterat	Til- läggs- anslag	Totalt anslag	Utfall	Av- vikelse	Utfall
Kommunfullmäktige	0			0	0	0	0
Kommunstyrelsen	2 575	0		2 575	4 347	-1 772	9 800
Fritid- o serviceutskottet	9 030	2 816		11 846	8 497	3 349	3 620
Barn- o utbildningsnämnden	1 290	0		1 290	471	819	1 790
Socialnämnden	1 000	350		1 350	416	934	801
Miljönämnden	0	0		0	0	0	0
Byggnadsnämnden	0	0		0	0	0	0
Exploateringsfastighet	8 650	0		8 650	336	8 314	205
Summa	22 545	3 166	0	25 711	14 067	11 644	16 217

Kommentar:

2013-12-31 pågick följande större projekt

	Totalt anslag	Upparb utgift
Stadsnät	4 901	12 330
Bredband till byar	6 000	9 028
Järnvägsgatan	13 250	6 514
Exploatering Lisselhed	18 360	876

Resultaträkning 2013 (tkr)

	Not	Kommunen		Koncernen	
		2013	2012	2013	2012
Verksamhetens intäkter	1	85 334	86 915	159 467	156 696
Verksamhetens kostnader	2	-433 509	-428 703	-479 492	-475 268
Avskrivningar	3	-7 106	-7 664	-18 033	-18 459
Verksamhetens nettokostnader		-355 281	-349 452	-338 058	-337 030
Skatteintäkter	4	244 413	241 003	244 413	241 003
Generella statsbidrag och utjämning	5	113 131	106 376	113 131	106 376
Finansiella intäkter	6	3 324	4 720	3 751	1 336
Finansiella kostnader	7	-1 726	-1 522	-11 573	-10 026
Resultat före skatt	8	3 861	1 125	11 663	1 659
Skatt		0	0	-1 950	-497
Årets resultat		3 861	1 125	9 713	1 162

Noter till resultaträkningen (tkr)

1 Verksamhetens intäkter		2013	2012	2013	2012
Intäkter enligt driftredovisningen		98 429	89 912	215 257	202 198
Justeringar:					
Interna poster mellan bolagen				-42 695	-42 505
Interna intäkter		-21 303	-11 507	-21 303	-11 507
Produktionsintäkter Oreälvens kraft		1 273	1 435	1 273	1 435
Finansiella intäkter på verksamhet		-24	-30	-24	-30
Återbetalning AGS-KL		6 959	7 105	6 959	7 105
Summa		85 334	86 915	159 467	156 696
2 Verksamhetens kostnader					
Kostnader enligt driftredovisningen		-453 647	-440 244	-542 326	-528 564
Justeringar:					
Interna poster mellan bolagen				42 695	41 755
Interna kostnader		21 303	11 507	21 303	11 507
Nettokostnader drift- och elcert Oreälvens kraft		-1 359	-896	-1 359	-896
Intern ränta		2 182	2 884	2 182	2 884
Avskrivningar		7 106	7 664	7 106	7 664
Pension och sociala avgifter		-59 764	-59 347	-59 764	-59 347
Kalkylerad personalomkostnad		60 593	58 870	60 593	58 870
Löneskatt individuell del		-1 751	-1 732	-1 751	-1 732
Förändr pensionsavsättn exkl ränta		-556	831	-556	831
Pension individuell del		-7 149	-7 060	-7 149	-7 060
Försäkringslösning KÅP		-612	-662	-612	-662
Övr kostn. pensioner (löneskatt diskrt o fin kostn)		-372	-146	-372	-146
Övriga kostnader under finansieringen		937	-263	938	-263
Finansiella kostnader på verksamhet		41	34	41	34
Förändring semesterlöneskuld		46	-245	46	-245
Förändring timanställdas löner dec		-508	102	-508	102
Summa		-433 509	-428 703	-479 492	-475 268
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal (alla, oavsett löptid)					
Avgifter					
- med förfall inom 1 år		1 882	1 687	1 882	1 687
- med förfall inom 1-5 år		1 682	1 983	1 682	1 983
- med förfall senare än 5 år		0	0		

Resultaträkning

	2013	2012	2013	2012
3 Avskrivningar				
Beloppen utgörs av planenliga avskrivningar. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde. Den procentuella avskrivningen per år uppgår till Inventarier 10-33% , Byggnader 2-5%.				
	-7 106	-7 664	-18 033	-18 459
4 Skatteintäkter				
Egna skatteintäkter	244 413	241 003	244 413	241 003
Preliminära skattebetalningar	245 913	237 841	245 913	237 841
Prognos för slutavräkning	-1 667	3 161	-1 500	3 161
Differens slutlig taxering och redovisad skatteintäkt	167	1	0	1
Summa	244 413	241 003	244 413	241 003
5 Generella statsbidrag och utjämning				
Kommunalekonomisk utjämning	105 685	97 311	105 685	97 311
LSS utjämning	-6 987	-5 477	-6 987	-5 477
Kommunal fastighetsavgift	14 433	14 542	14 433	14 542
Summa	113 131	106 376	113 131	106 376
6 Finansiella intäkter				
Utdelning aktier	50	3	50	3
Ränteintäkter bank	1 472	339	1 472	339
Oreälvens kraft	171	284	171	284
Orsa lokaler AB ränta på revers	106	3 599		
Övriga ränteintäkter	61	285	62	500
Återföring nedkrivning av finansiella omsättningstillgångar	1 265	0	1 265	0
Övriga finansiella intäkter	199	211	731	211
Summa	3 324	4 720	3 751	1 336
7 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	-142	-869	-9 990	-9 373
Bankavgifter	-40	-33	-40	-33
Dröjsmålsräntor	-1	-0	-1	-0
Ränta på pensionsmedel	-420	-601	-420	-601
Diskonteringsränta pensionsmedel	-1 115	0	-1 115	0
Övriga finansiella kostnader	-7	-19	-7	-19
Summa	-1 726	-1 522	-11 573	-10 026
8 Avstämning mot kommunallagens balanskrav				
Årets resultat	3 861	1 125		
Samtliga realisationsvinster	-41	-149		
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3 820	976		
Medel till pensionsreserv	-3 820	976		
Diskonteringsränta pensionsmedel inkl löneskatt	1 385	0		
Årets balanskravsresultat	1 385	-0		
Öronmärkt för pensioner år 2013	3 820			
Öronmärkt för pensioner år 2012	976	976		
Öronmärkt för pensioner år 2011	4 500	4 500		
Öronmärkt för pensioner år 2010	4 000	4 000		
Öronmärkt för pensioner år 2009	4 000	4 000		
Öronmärkt för pensioner år 2008	0	0		
Öronmärkt för pensioner år 2007	3 200	3 200		
Öronmärkt för pensioner år 2006	4 000	4 000		
Öronmärkt för pensioner år 2005	3 000	3 000		
Totalt öronmärkt för pensioner	27 496	23 676		

Balansräkning (tkr)

		Kommunen		Koncernen	
TILLGÅNGAR	Not	20131231	20121231	20131231	20121231
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Dataprogram	1			764	801
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2	68 371	59 894	434 025	413 270
Maskiner och inventarier	3	14 457	16 910	21 393	22 871
Finansiella anläggningstillgångar	4	24 161	24 372	11 928	16 081
Summa anläggningstillgångar		106 989	101 176	468 110	453 023
Omsättningstillgångar					
Förråd					
Exploateringsfastigheter	5	4 174	4 083	4 174	4 083
Fordringar	6	37 902	71 048	41 141	56 205
Kortfristiga placeringar	7	62 899	61 384	62 899	61 384
Kassa och bank	8	49 113	52 645	44 168	50 281
Summa omsättningstillgångar		154 088	189 160	153 203	172 860
SUMMA TILLGÅNGAR		261 077	290 336	621 313	625 883
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital		151 638	150 513	156 204	155 042
Årets resultat		3 861	1 125	9 713	1 162
Varav öronmärkt för pensioner		3 861	976	3 861	976
Summa eget kapital		155 499	151 638	165 917	156 204
Avsättningar					
Avs. för pensioner och likn. förpliktelser	9	18 893	17 306	19 763	18 197
Latent skatteskuld				820	852
Summa avsättningar		18 893	17 306	20 583	19 049
Skulder					
Långfristiga skulder	10	6 225	5 800	340 150	323 915
Kortfristiga skulder	11	80 459	115 593	94 663	126 715
Summa skulder		86 685	121 393	434 813	450 630
SUMMA EGET KAPITAL & SKULDER		261 077	290 336	621 313	625 883
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
Uttagna fastighetsinteckningar		400	400	57 671	57 671
Avgår: Panter i eget förvar		-400	-400	-18 051	-18 051
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte upptagits					
bland skulderna eller avsättningarna		184 299	178 588	184 299	178 588
Övriga ansvarsförbindelser		354 820	339 473	21 721	22 218
Summa panter och ansvarsförbindelser		539 119	518 061	245 640	240 426

Noter till balansräkningen (tkr)

	Kommunen		Koncernen	
	20131231	20121231	20131231	20121231
1 Dataprogram				
Avskrivningstid 8 år				
Anskaffningsvärde	0	0	1 050	1 050
Årets anskaffning	0	0	104	0
Ackumulerat anskaffningsvärde	0	0	1 154	1 050
Ackumulerade avskrivningar 1 januari	0	0	249	123
Årets avskrivningar	0	0	141	126
Ackumulerade avskrivningar	0	0	390	249
Bokfört värde	0	0	764	801
2 Byggnader o tekn anlägg				
Avskrivningstid 10-50 år				
Anskaffningsvärde	117 311	100 132	518 244	485 826
Årets anskaffning	11 676	9 321	35 992	19 018
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Anskaffningsv på årets avyttringar	0	-996	-4 814	-1 309
Anskaffningsv på årets korrigeringar	0	-313	0	0
Omklassificering Stadsnät	0	9 167	0	14 709
Ackumulerat anskaffningsvärde	128 987	117 311	549 422	518 244
Ackumulerade avskrivningar 1 januari	57 417	54 235	104 974	91 121
Årets avskrivningar	3 200	3 310	12 853	12 518
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Ackumulerade avskr på årets avyttring	0	-519	-2 430	-544
Ackumulerade avskr på årets korrigeringar	0	-27	0	0
Omklassificering Stadsnät	0	417	0	1 879
Ackumulerade avskrivningar	60 616	57 417	115 397	104 974
Bokfört värde	68 371	59 894	434 025	413 270
<u>Fördelning av bokfört värde</u>				
Verksamhetsfastigheter	10 734	10 104	376 388	363 480
Publika fastigheter	51 425	43 337	51 425	43 337
Fastigheter för annan verksamhet	6 212	6 453	6 212	6 453
Summa	68 371	59 894	434 025	413 270
3 Maskiner o inventarier				
Avskrivningstid 3-10 år				
Anskaffningsvärde	69 809	73 919	80 405	91 804
Årets anskaffning	2 055	6 690	4 272	9 012
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Anskaffningsvärde på årets avyttringar	0	-1 043	-437	-5 702
Anskaffningsvärde på åretskorrigeringar	-6 923	-590	-6 923	0
Omklassificering Stadsnät	0	-9 167	0	-14 709
<i>Ackumulerat anskaffningsvärde</i>	<i>64 941</i>	<i>69 809</i>	<i>77 317</i>	<i>80 405</i>
Ackumulerade avskrivn 1 jan	52 899	50 176	57 534	57 963

Noter till Balansräkningen

	Kommunen		Koncernen	
	20131231	20121231	20131231	20121231
Årets avskrivningar	3 906	4 354	5 039	5 815
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Ack avskrivn på årets avyttring	0	-791	-328	-4 365
Ackumulerade avskr på årets korrigeringar	-6 322	-423	-6 322	0
Omklassificering Stadsnät	0	-417	0	-1 879
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>	<i>50 484</i>	<i>52 899</i>	<i>55 923</i>	<i>57 534</i>
Bokfört värde	14 457	16 910	21 393	22 871
Fördelning av bokfört värde:				
Maskiner	1 960	1 903	1 960	1 903
Inventarier	7 849	9 766	14 785	15 727
Bilar o transportmedel	3 720	4 207	3 720	4 207
Konst	246	246	246	246
Övriga maskiner o inventarier	683	789	683	789
Summa	14 457	16 910	21 393	22 871
4 Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Aktier</i>				
Orsabostäder AB	15 393	15 393		
Orsa Vatten & Avfall AB	2 000	2 000		
Oreälvens Kraft AB	18	18	18	18
Siljan Turism AB	334	334	334	334
Inlandsbanan AB	170	170	170	170
Dalhalla Förvaltning AB	94	94	94	94
Grönklittgruppen AB			0	1 298
Div övriga aktier	25	25	68	68
<i>Summa</i>	<i>18 033</i>	<i>18 033</i>	<i>684</i>	<i>1 982</i>
<i>Andelar</i>				
Inladsbanekommunerna ek för	30	30	30	30
Grevinnan	51	51	51	51
Kommuninvest	281	281	281	281
Övriga andelar	25	25	25	25
<i>Summa</i>	<i>386</i>	<i>386</i>	<i>386</i>	<i>386</i>
<i>Finansiella fordringar</i>				
Utlämnat lån t Oreälvens kraft	4 448	4 659	4 448	4 659
Kommuninvest förlagslån	1 000	1 000	1 000	1 000
Långsiktiga fordringar koncernföretag	0	23 474		
Kortfristig del av långsiktig fordran	0	-23 474		
Långsiktig fordran Region Dalarna	293	293	293	293
Övriga långfristiga fordringar			5 117	5 872
Uppskjuten skattefordran			0	1 889
<i>Summa</i>	<i>5 741</i>	<i>5 952</i>	<i>10 858</i>	<i>13 713</i>
Summa	24 161	24 372	11 928	16 081

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 71 tkr för Orsa kommun. Orsa kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2013-12-31 till 281 tkr.

Noter till Balansräkningen

	Kommunen		Koncernen	
	20131231	20121231	20131231	20121231
5 Exploateringsfastigheter				
Exploateringsfastigheter	4 174	4 083	4 174	4 083
Summa	4 174	4 083	4 174	4 083
6 Fordringar				
Barnomsorgsavgifter	200	454	200	454
Äldreomsorgsavgifter	815	782	815	782
Allmändebitering	4 076	2 662	4 076	2 662
Betalningar vid årsskiftet	-1 318	-713	-1 318	-713
Värdereglering osäkra kundfordringar	-39	-195	-39	-195
Förutbetalda kostnader	8 671	12 894	8 671	12 894
Upplupna intäkter	6 308	6 798	7 047	13 412
Fordringar hos staten	12 635	10 910	12 635	10 910
Upplupna skatteintäkter	1 612	8 206	1 612	8 206
Mervärdesskatt	2 516	4 439	2 516	4 439
Revers OLAB löstes i januari 2013	0	23 474	0	0
Div kortfr fordr	2 428	1 336	4 927	3 352
Summa	37 902	71 047	41 141	56 204
7 Kortfristiga placeringar				
Aktier Grönklittsgruppen AB	12 649	11 384	12 649	11 384
Kortfristig placering	50 250	50 000	50 250	50 000
Summa	62 899	61 384	62 899	61 384
8 Kassa och bank				
Kontantkassa	49	76	53	93
Växelkassor	4	0	4	0
Plusgiro	37 157	39 467	41 269	46 924
Nordea			1 120	1 182
SHB	351	850	361	866
Swedbank	611	539	611	539
JAK Medlemsbank	250	250	750	677
Koncernvalutakonto koncernföretag	10 691	11 462	0	0
Summa	49 113	52 645	44 168	50 281
9 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
<i>Aktualiseringsgrad 94%</i>				
Specifikation per förmån exklusive ÖK-SAP				
Pensionsbehållning	2 134	2 100	2 134	2 100
Förmånsbestämd ålderspension	8 531	7 216	8 531	7 216
Pension till efterlevande	338	403	338	403
PA-KL pensioner	3 175	3 021	3 175	3 021
Löneskatt	3 441	3 089	3 441	3 089
Summa	17 619	15 829	17 619	15 829
Specifikation per förmån ÖK-SAP				
Särskilda avtalspensioner	681	94	681	94
Löneskatt	165	23	165	23
Summa	846	117	846	117

Noter till Balansräkningen

	Kommunen		Koncernen	
	20131231	20121231	20131231	20121231
Avsättning för pensionsförmåner intjänade fr o m 1998 exkl ÖK-SAP				
Ingående avsättning inkl löneskatt	15 829	15 680	15 829	15 680
Utbetalningar	-585	-567	-585	-567
Finansiell uppräknig, ränta och basbelopp	345	593	345	593
Nyintjänande under året	465	163	465	163
Sänkning av diskonteringsränta	1 108	0	1 108	0
Övrigt	107	-69	107	-69
Årets förändring av löneskatt, 24,26%	350	29	350	29
Summa	17 619	15 829	17 619	15 829
Avsättning för pensionsförmåner intjänade fr o m 1998 ÖK-SAP				
Ingående avsättning inkl löneskatt	117	229	117	229
Utbetalningar	-424	-155	-424	-155
Finansiell uppräknig, ränta och basbelopp	8	8	8	8
Arbetsstagare som pensionerats	1 010	0	1 010	0
Sänkning av diskonteringsränta	7	0	7	0
Övrigt	-15	56	-15	56
Årets förändring av löneskatt, 24,26%	143	-22	143	-22
Summa	846	117	846	117
Div pensionslösningar inkl löneskatt	77	1 288	947	2 179
Pensionsskuld förtroendevalda inkl löneskatt	351	72	351	72
Summa	18 893	17 306	19 763	18 197
10 Långfristiga skulder				
Kommuninvest (rta 1,86%-2,06%)	5 800	28 800	5 800	28 800
Skulder till kreditinstitut koncern Orsa Vatten			63 000	63 000
Skulder till kreditinstitut koncern Orsabostäder			271 115	255 305
Kortfristig del av långfristig skuld	-5 800	-23 000	-5 990	-23 190
Skuld gatukostnadsersättn	5 000	0	5 000	0
Skuld anlägggn/anslutn.avg	1 170	0	1 170	0
Skuld investeringsbidrag	55	0	55	0
Ack upplösn invest.bidrag	0	0	0	0
Summa	6 225	5 800	340 150	323 915
11 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	15 787	24 813	24 579	34 936
Pensionsskuld, individuell del	7 216	7 100	7 592	7 425
Semester o ferielöneskuld	13 303	13 349	14 300	14 684
Löner timanställda december	2 181	1 673	2 181	1 673
Övriga upplupna kostnader	16 420	17 274	22 415	22 910
Förutbetalda intäkter	5 434	9 561	10 162	12 876
Källskatt o löneavdrag	3 520	3 875	3 985	4 483
Momsskuld			640	665
Kortfristig del av långfristig skuld, lån amorteras november 2014	5 800	23 000	5 990	23 190
Kvk koncernföretag	4 112	7 457	0	0
Kvk OVAB	6 579	4 006	0	0
Div kortfristiga skulder	107	3 484	2 819	3 873
Summa kortfristiga skulder	80 459	115 593	94 663	126 715

Noter till Balansräkningen

	Kommunen		Koncernen	
	20131231	20121231	20131231	20121231
12. Ansvarsförbindelser				
Pensioner intjänade t o m 1997-12-31				
Ingående pensionsskuld	178 588	179 562	178 588	179 562
Utbetalningar	-7 529	-6 813	-7 529	-6 813
Finansiell uppräknig, ränta och basbelopp	4 400	7 164	4 400	7 164
Aktualisering	-1 698	-817	-1 698	-817
Sänkning av diskonteringsränta	11 095	0	11 095	0
Övrigt	-1 672	-318	-1 672	-318
Årets förändring av löneskatt, 24,26%	1 115	-190	1 115	-190
Summa	184 299	178 588	184 299	178 588
Förtroendevalda inklusive löneskatt	0	0	0	0
Total	184 299	178 588	184 299	178 588
Borgen för kommunens företag	333 340	317 480	0	0
Borgen för småhus och bostadsrätter	17 062	17 299	17 062	17 299
Övriga borgensförbindelser	4 418	4 694	4 659	4 919
Summa	354 820	339 473	21 721	22 218
	539 119	518 061	206 020	200 806

Orsa kommun har i mars 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2013-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Orsa kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2013-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 269 401 727 843 kronor och totala tillgångar till 271 338 145 992 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 320 382 969 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 323 019 791 kronor.



Kassaflödesrapport (tkr)

	Not	Kommunen		Koncernen	
		2013	2012	2013	2012
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		3 861	1 125	9 713	1 162
Justering för ej likviditetspåverkande poster	1	9 295	9 313	22 057	20 307
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapital		13 156	10 438	31 770	21 469
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		33 145	2 710	15 064	1 503
Ökning/minskning valulager		0	0	86	-91
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-35 132	39 011	-32 052	24 743
Ökning/minskning exploateringsfastigheter	2	-91	-170	-91	-170
Kortfristiga placeringar	3	-1 515	-50 000	-1 515	-50 000
OLAB revers		0	-23 474	0	-23 000
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 563	-21 485	13 262	-25 546
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anl.tillgångar	4	-13 732	-16 011	-40 368	-28 030
Investeringsbidrag till materiella anl.tillgångar	5	6 225	0	6 225	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	6	0	730	2 493	1 650
Investering i finansiella tillgångar	7	0	-293	0	-293
Försäljning av finansiella tillgångar	8	0	293	1 298	293
Nedskrivning av finansiella tillgångar	9	0	3	0	3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-7 507	-15 278	-30 352	-26 377
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	10	0	0	23 000	62 000
Amortering av skuld	11	0	-12 000	-7 190	-12 142
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0	-4 942
Minskning av långfristiga fordringar	12	212	70 157	967	251
Kortfristig del av långsiktigt lån	13	-5 800	0	-5 800	0
Kassa flöde från finansieringsverksamheten		-5 588	58 157	10 977	45 167
Årets kassaflöde		-3 532	21 394	-6 113	-6 756
Likvida medel vid årets början		52 645	31 251	50 281	57 037
Likvida medel vid årets slut		49 113	52 645	44 168	50 281
		-3 532	21 394	-6 113	-6 756
NOTER TILL KASSAFLÖDESRAPPORT					
1 Ej likviditetspåverkande poster					
Av- och nedskrivningar		7 106	7 664	18 033	18 459
Avsatt till pensioner		1 065	449	1 044	480
Ränta på pensionsavsättning (inkl löneskatt)		522	747	522	747
Korrigerig och utrangering av diverse anl.tillgångar		602	453	602	453
Förändring av uppskjuten skatt		0	0	1 856	168
Summa		9 295	9 313	22 057	20 307
2 Exploateringsfastigheter					
Försäljning av exploateringsfastigheter		245	0	245	0
Anskaffning av exploateringsfastigheter		0	-205	0	-205

Kassaflödesrapport

Exploatering	-336	0	-336	0
Korrigerig av bokfört värde exploateringsfastigheter	0	35	0	35
Summa	-91	-170	-91	-170
3 Kortfristiga placeringar				
Återföring nedskrivning av aktier Grönklittsgruppen	-1 265	0	-1 265	0
Ökning av värde på kortfristiga placeringar	-250	-50 000	-250	-50 000
Summa	-1 515	-50 000	-1 515	-50 000
4 Investering i materiella anläggningstillgångar				
Anskaffning enligt investeringsredovisningen	-13 732	-16 011	-40 368	-28 030
Försäljning Orsa Camping				
Anskaffad mark genom byte				
Nedskrivningar av diverse anläggningstillgångar	0	0	0	0
Nedskrivningar pga brand				
Summa	-13 732	-16 011	-40 368	-28 030
5 Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar				
Gautkostnadsersättning	5 000	0	5 000	0
Anläggnings- o anslutningsavgifter	1 170	0	1 170	0
Investeringsbidrag Orsa båtklubb	55	0	55	0
Upplösning av investeringsbidrag	0	0	0	0
Summa	6 225	0	6 225	0
6 Försäljning av materiella anläggningstillgångar				
Diverse mindre avyttringar	0	730	2 493	1 650
Summa	0	730	2 493	1 650
7 Investering i finansiella tillgångar				
Fordran Region Dalarna avs Dalatrafik	0	-293	0	-293
Summa	0	-293	0	-293
8 Försäljning av finansiella tillgångar				
Överlåtelse aktier Dalatrafik	0	293	0	293
Överlåtelse aktier Grönklittgruppen AB			1 298	
Summa	0	293	1 298	293
9 Nedskrivning av finansiella tillgångar				
Nedskrivning av aktier Hebi Healthcare	0	3	0	3
Summa	0	3	0	3
10 Nyupptagna lån				
Nyupptagna lån koncern Orsabostäder AB	0	0	23 000	62 000
Summa	0	0	23 000	62 000
11 Amortering av skuld				
Amortering av lån Kommuninvest	0	-12 000	0	-12 000
Amortering av övriga lån			-7 190	-142
Summa	0	-12 000	-7 190	-12 142
12 Återbetalad utlåning				
Oreälvens Kraft AB amortering av lån	212	251	212	251
Orsa lokaler AB amortering av revers	0	69 906	0	0
Återbetalad utlåning koncern Orsabostäder AB	0	0	755	0
Summa	212	70 157	967	251
13 Kortfristig del av långsiktigt lån				
Lån Kommuninvest amorteras 2014	-5 800	0	-5 800	0
Summa	-5 800	0	-5 800	0

Redovisningsmodell

I driftredovisningen beskrivs de enskilda verksamheternas budgeterade respektive redovisade kostnader och intäkter. Resultaträkningen utgår från intäkterna och kostnaderna i driftsredovisningen sedan dessa summor har justerats med interna poster mm.

Investeringsredovisningens uppgift är att visa hur investeringsutgifterna under året fördelat sig på olika verksamhetsområden.

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader samt visar hur årets resultat/förändringen av eget kapital uppkommit. Denna förändring kan också erhållas genom att jämföra eget kapital mellan två redovisningsår.

Kassaflödesanalysen ger upplysning om hur medel har tillförts och använts. Ett positivt saldo på kassaflödesanalysen innebär således att en del av de tillförda medlen använts till att förstärka likviditeten.

I balansräkningen redovisas kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. Här redovisas hur kommunens kapital har använts och hur det har anskaffats. Kapitalet används till olika slags tillgångar, som finansieras antingen av skulder och/eller eget kapital. Balansräkningens tillgångssida uppdelas i anläggnings- och omsättningstillgångar. Anläggningstillgångar är fast och lös egendom avsedd för stadigvarande innehav till exempel byggnader, maskiner, fordon mm.

Omsättningstillgångarna består av likvida medel och tillgångar som på kort tid kan omvandlas till likvida medel.

Skulderna uppdelas i långfristiga respektive kortfristiga skulder beroende på skuldernas löptid. Eget kapital är differensen mellan tillgångar och skulder.

Redovisningsprinciper 2013

Kommunen följer den kommunala redovisningslagen förutom att en dokumentation av redovisningssystemet enligt 2 kap 8 § ännu ej är helt färdig. Arbetet är dock delvis klart och ett samarbete med Mora och Älvdalens kommuner för att färdigställa dokumentationen är planerat.

Den största delen av kommunens leasing jämföras med operationell leasing. I noterna till resultaträkningen lämnas upplysning om ej uppsägningsbara operationella leasingavtal. Några få leasingobjekt är eventuellt att betrakta som finansiell leasing enligt RKR 13.1, klassificering pågår. Nedan lämnas upplysningar om dessa avtal. Finansiella leasingavtal med en avtalstid överstigande tre år:

Avgifter (tkr)	2013	2012
-med förfall inom 1 år	98 060	105 975
-med förfall inom 1-5 år	334 749	278 333
-med förfall senare än 5 år	0	0

Från och med räkenskapsår 2014 räknar kommunen med att följa RKR's rekommendation 13.2.

I övrigt följer kommunen god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning (RKR) utfärdat vad gäller redovisningen.

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänförs sig till.

I enlighet med rekommendation nr 4 från RKR har kommunalskatten periodiserats. Detta innebär att kommunen i bokslutet för år 2013 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2012 och en preliminär slutavräkning för år 2013. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med RKR 4.2.

Under 2013 har kommunen ändrat redovisningsprincip gällande avgift eller bidrag till anläggningstillgångar. Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas från och med 2013 upp

som en förutbetalda intäkt och periodiseras, enligt RKR 18, över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Tidigare erhållna avgifter eller bidrag ändras inte utan löper som nettoavskrivning till avskrivningsperiodens slut.

Arbetsgivaravgifter har bokförts i form av beräknade procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen enligt SKL's rekommenderade nivå.

Pensionsskulden har beräknats av KPA enligt RKR's rekommendation, RIPS07. Pensionsåtaganden som intjänats före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen.

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar.

Tillsammans med skuld till timanställda för arbete utfört i december 2013 och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas semesterlöneskulden som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar enligt kommunens redovisningsprinciper bedöms en tillgång där anskaffningsvärdet uppgår till ett basbelopp (för närvarande 44,5 tkr) och som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav vara en anläggningstillgång.

Anläggningstillgångarna värderas till anskaffningsvärde med avdrag för planenliga avskrivningar.

Avskrivningstiden för byggnader och tekniska anläggningar är 10-50 år samt för maskiner och inventarier 3-10 år. Linjär avskrivningsmetod tillämpas. En bedömning av anläggningarnas värde görs och i de fall där anläggningens värde bedöms varaktigt förändrats görs en justering av det bokförda värdet. För tillgångar i form av konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Internräntan har beräknats med 2,9 % på tillgångarnas bokförda värde enligt SKL's rekommendation. Kostnadsräntor hänfödda till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat periodens resultat.

Exploateringsfastigheter redovisas från och med 2009 som omsättningstillgångar.

Osäkra fordringar kundfordringar äldre än 6 månader har värdereglerats.

Den sammanställda redovisningen avseende koncernen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Transaktioner och

mellanhavanden mellan kommunen och dotterföretaget har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. I den kommunala koncernen ingår bolag där kommunen har minst 20% inflytande i. Kommunen äger Oreälvens kraft till 35% men inflytandet beräknas inte vara av den omfattningen att kommunens del av företaget ska konsolideras. I den mån det förekommer leasing i de kommunala bolagen saknas uppgift om detta.

Vissa aktier klassificeras som kortfristig placering då syftet med innehavet är avyttring för att lösa framtida pensioner.



Förkortningslista

AB - Aktiebolag
Adm, admin - Administration
AME - Arbetsmarknadsenheten
ANDT - Alkohol, narkotika, droger, tobak
Avd - avdelning
BAM - Bättre arbetsmiljö
BPSD - Beteendemässiga och psykiska symptom vid demens.
BUF - Barn och utbildningsförvaltningen
BUN - Barn och utbildningsnämnden
C - Centerpartiet
Exkl - exklusive
Fp - Folkpartiet
Gem. - gemensam
GIS - Geografiskt informationssystem
HSR - Hälsa-sjukvård-rehabilitering
HT - hösttermin
IFO - Individ och familjeomsorg
INFO - Information
Inkl - inklusive
IOGT - Independent Order of Good Templars, Nykterhetsorganisation
IT - informationsteknologi
IVPA - I väntan på ambulans
Kap. - kapitel
Kd - Kristdemokraterna
KF - kommunfullmäktige
Kr - kronor
KUP - kommunal utvecklingsplan
LIS - Landsbygdsutveckling i strandnära lägen
LL - livsmedelslagen
LPI - löne och prisutvecklingen
LOV - Lagen om valfrihetssystem
LSS - lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
M - Moderaterna
MB - miljöbalken
MOÅ - Mora, Orsa, Älvdalen
Mp - Miljöpartiet
Mkr - Miljoner kronor
NODAVA - Norra dalarnas vatten- och avlopps AB
NLUK - Näringslivs- och utvecklingskontoret
NMI - nöjd-medborgar-index
Okt - oktober
Ordf - ordföranden
RKR - Rådet för kommunal redovisning
S - Socialdemokraterna
SCB - Statistiska centralbyrån
SCoTT - Scandinavian college of travel and tourism
SD - Sverigedemokraterna
SIGRID - ett utvecklingsprojekt med syftet att främja kompetensutveckling och motverka utanförskap.
SKL - Sveriges kommuner och landsting
SOC - Socialnämnden/socialförvaltningen
Tkr - Tusen kronor
V - Vänsterpartiet
VT - vårtermin
Åa - årsarbetare
Åk - årskurs
ÄHO - Äldre- och handikappomsorgen

Ordlista

Anläggningstillgång	Aktier, obebyggda eller bebyggda fastigheter, anläggningar o dyl som skall användas i verksamheten för stadigvarande bruk.
Avskrivningar	Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde.
Avsättningar	Ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd.
Balansräkning	Sammanfattning av tillgångar, skulder och eget kapital.
Eget kapital	Skillnaden mellan totala tillgångar och totala skulder.
Finansnetto	Skillnaden mellan finansiella intäkter (intäktsräntor) och finansiella kostnader (kostnadsräntor).
Interna kostnader/intäkter	Handel mellan olika verksamheter i kommunen.
Internränta	Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggningsoch omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.
Investering	Anskaffning av tillgångar som skall användas stadigvarande i kommunens verksamhet.
Kassaflödesanalys	Beskriver in- och utflödet av pengar, visar hur kommunen genom den löpande verksamheten, upplåning mm fått in pengar och hur dessa använts.
Kassalikviditet	Omsättningstillgångarnas förhållande till de kortfristiga skulderna (exkl. förråd).
Kortfristiga skulder	Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten vilka förfaller till betalning inom 1 år.
Likvida medel	Pengar inestående på bank eller medel som i övrigt är lättillgängliga.
Långfristiga skulder	Skulder med en löptid överstigande 1 år.
Nyemission	Ny utgåva av aktier t ex för att förändra ägandet eller tillskjuta kapital.
Omsättningstillgångar	Likvida medel, förråd, kortfristiga fordringar eller lös egendom som inte är anläggningstillgång.
Operationell leasing	Tvåpartsförhållande mellan en uthyrare och en hyrkund. Uthyraren äger varan/utrustningen och hyr ut den mot avgift. Uthyraren svarar för service, underhåll och försäkringar och står även för vissa ekonomiska risker. Uthyrarens kostnader täcks av hyres/leasingavgiften.
Pensioner	intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.
Pensionsskuld	Avsättningar för pensioner intjänade fr o m 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen samt kostnader i resultaträkningen.
Resultaträkning	Sammanställning av årets driftverksamhet och hur den har påverkat kommunens egna kapital.
Revidera	Bearbeta, ändra, granska.
Skattekraft	Skatteunderlaget utslaget per invånare i kommunen.
Skatteunderlag	Summan av de beskattningsbara inkomsterna i kommunen.
Skatteutjämning	Syftar till utjämning av ekonomiska förutsättningar mellan kommunerna.
Soliditet	Andelen eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna dvs graden av egenfinansierade tillgångar. Visar kommunens finansiella styrka.

Orsa kommuns organisation 2013

POLITISK ORGANISATION

KOMMUNFULLMÄKTIGE

VALBEREDNING REVISION ÖVERFÖRMYNDARE

KOMMUNSTYRELSE

KS AU

KULTURUTSKOTT

FRITIDS- OCH SERVICEUTSKOTT

GEM. SERVICENÄMND IT, MORA

GEM. SERVICENÄMND LÖN, ÄLVDALEN

GYMNASIENÄMND M O Ä

SOCIALNÄMND

MYNDIGHETSÄMND M O Ä

BARN- & UTBILDNINGSNÄMND

BYGGNADSNÄMND

MILJÖNÄMND GEM M. MORA

TJÄNSTEMANNAORGANISATION

KOMMUNLEDNINGSKONTOR

CENTRALT VERKSAMHETSSTÖD

KOMMUNCHEF

EKONOMI/PERSONAL/KANSLI/INFO

NÄRINGS- & UTVECKL. KONTOR

RÄDDNINGSTJÄNST

KULTURKONTOR/BIBLIOTEK/BILDARKIV

FRITIDS- OCH SERVICEKONTOR,
GATA, PARK, FRITID, UNGDOMENS HUS

ITAVD. SÄTE MORA

LÖNEKONTOR SÄTE ÄLVDALEN

GYMNASIUM

SOCIALKONTOR

IFO, ÄHO, HSR, AME

BARN- & UTB FÖRVALTNING

FÖRSKOLA, GRUNDSKOLA, YRKESHÖG-
SKOLA, MUSIKSKOLA, INTEGRATION

STADSBYGGNADSFÖRV.

GEM. MORA ORSA. (ÄV KS-ÄRENDEN)

MILJÖKONTOR

GEM MORA.

BOLAG OCH STIFTELSE

ORSABOSTÄDER AB

Helägt. Har dotterbolaget

ORSA LOKALER AB

Industri- och affärslokaler

Stiftelsen

Rovdjurscentrum

Designtorg Trä

Tillsammans med
Grönklittsgruppen AB

NODAVA AB

Driftbolag va, renhållning

Tillsammans med
Mora och Älvdalen

Orsa vatten &

renhållning AB

Helägt. Äger va och ren-
hållningsanläggningarna.

ÖVRIGA BOLAGSINTRESSEN

Oreälvens kraft AB

Aktieinnehav 35%

Grönklittsgruppen AB

Aktieinnehav 6%

Orsa kommun
Revisorerna

Till kommunfullmäktige

Revisionsberättelse 2013

Kommunens ekonomi

Kommunens resultat 2013 är 3,9 mkr. Det lagstadgade balanskravet är därmed uppfyllt. Dock kan vi konstatera att resultatet grundas på extraordinära engångsintäkter från AFA (Återbetalning av försäkringspremier). Utan denna intäkt hade kommunen redovisat underskott. Vi noterar också att barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden inta har klarat av att hålla sig inom den av fullmäktige fastställda budgetramen.

Vi känner oro för kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Under en längre tid har det uppstått underskott i nämndernas budgetar i förhållande till de budgetar fullmäktige har fastställt, och man har inte lyckats komma tillrätta med detta. Budgetprocessen säkerställer inte att antagna budgetar är realistiska i förhållande till de faktiska förutsättningarna. Vår förhoppning är att kommunstyrelsen med kraft arbetar för att effektivisera budgetprocessen och resursfördelningen i Orsa kommun. Kommunen måste uppnå ett ekonomiskt resultat som skapar utrymme för utveckling och förändringsarbete i kommunen.

God ekonomisk hushållning

Vi konstaterar att två viktiga finansiella mål för att uppnå god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts. (Realistisk budget och öronmärkning av 5 mkr till kommande pensionsutbetalningar). Öronmärkningen av 5 mkr till kommande pensionsutbetalningar minskade på grund av ett tilläggsanslag till socialnämnden på 1,3 mkr.

Vår bedömning är därmed att man inte uppnår det lagstadgade begreppet God ekonomisk hushållning 2013.

Med de kommentarer vi lämnat ovan tillstyrker vi

att kommunstyrelsen, nämnderna och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2013, samt

att årsredovisningen för år 2013 fastställs.

Orsa den 24 april 2014



Mats Wahlström



Elsuari Laggår-Bärjegård



Sten Hansson van Nes



Kåre Olsson



Susanne Bogg

Bilagor till revisionsberättelsen:

Revisorernas redogörelse 2013

Granskningsrapporter 2013

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter för de kommunala bolagen



ORSA